REPETIȚIE GENERALĂ

—Alexandru BERCEANU—

Intrăm tot mai accelerat într'un fel de apocalipsă. "Revoluția" se practică altfel decât până mai acum. Si anume se organizează ruinarea țărilor "capitaliste" prin distrugeri care din nefericire nu aduc pagube doar unor "cinici" exploatatori ai poporului, ci poporului însuși, acela din localitățile bântuite de această nouă ciumă: acțiunile de protest, de demonstrație, ceea ce în Germania este "demo", un fel de drept sacru revendicat pe toate zidurile și argumentat cu cele mai grețoase mâzgăleli pornografice. Sistematic se dă din ce în ce mai des foc la păduri în Europa, și parcă tot la comandă din când în când sunt otrăvite cursurile unor mari râuri cu cele mai toxice substanțe, care omoară peștii cu sutele de mii, și în același timp lipsesc de apă oamenii de pe maluri, așa că trebue să fie alimentați cu sacalele pompierilor ("sacaua", nume turcesc, era un butoi ambulant care alimenta mahalalele Bucureștilor, în secolul trecut). Dar în afară de oameni, apă mai beau și animalele țăranilor, iar țăranii udă prin stropire mecanică diverse culturi. Socoteala apare cât se poate de bine pusă la punct.

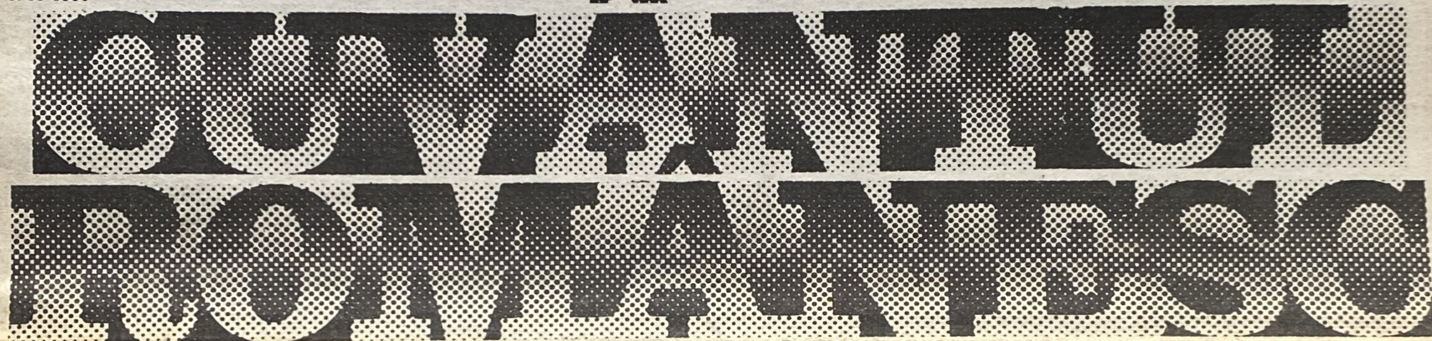
Demonstrațiile sunt cu ochi și cu sprâncene: nu au nimic de-a face cu binele poporului, nici cu desființarea capitaliștilor, dar ele aduc o nesiguranță generală, și astfel se speră provocarea unei situații prerevoluționare, adică un haos în care oamenii nu mai știu unde să apuce, și încep până la urmă să creadă că mântuirea, pacea, vor veni dela Soviete. Există echipe sau mai bine zis batalioane de golani ținuți pe bere și pe mâncare de organizațiile comuniste cu bani din Est, care circulă dela demonstrație la demonstrație, în mare parte cu fețele îmbrobodite, și transformă orice demonstrație liniștită într'un infern: sparg vitrinele, dau foc la automobile, devastează magazine întregi, dau foc cabinelor telefonice, sparg cutiile de scrisori, rănesc greu cât mai mulți polițiști cu rângi de fier cu matrace și boxuri de apași. In afară de aceasta plouă cu bombe împotriva unor oficine de stat sau sedii de mari întreprinderi, sunt asasinați oameni din diverse mari resorturi economice sau ministeriale, sunt făcute praf, institute de cercetări, care ar fi în slujba "imperialismului capitalist provocator de război". Nenorocirea sovietică dela Cernobil, datorită insuficiențelor tehnologice, e folosită ca motiv de război deschis împotriva producției de electricitate cu ajutorul energiei atomice, pentru a se ruina Occidentul. Se petrec lucruri de necrezut, de pildă o fată protestatoare declară ziariștilor că se simte supraexcitată când aude: "distrugeți tot, distrugeți, că altfel ne distrug". Cine vrea să distrugă o golănime de trântori, inadaptabilă la o viață normală în societate?

La rădăcina acestor apocalipse presărate mai ales în centrele de mare importanță industrială se arată necontenit că la "început a fost cuvântul", însă nu al lui Dumnezeu de astă dată, ci al minților perverse care-au produs "Manifestul comunist" a cărui singură "idee" se reduce la atât: să se distrugă, să se distrugă, să se distrugă. Acesta a fost visul unui ratat care niciodată nu și-a găsit locul în nimic, în filosofie, în economie, în religie, în societate. Un ratat care râvnea să ajungă "cineva", și trecând dela o religie la alta, după ce-a văzut că Dumnezeul acestor religii nu-l ajută deloc să "ajungă", a devenit ateu punând la cale cel mai drăcesc sistem demagogic pe care l-a ridicat la forță incendiară mondială Lenin. Este imposibil de gândit ce s'ar putea face împotriva acestei lavine a distrugerii, așa de simplu, și inepuizabil organizată cu mijloace indefinibil mai ieftine decât orice război. Această armă a organizării golănimii pentru jaf și distrugere este mai eficace ca toate armele sovietice pe care Gorbaciovii nu au cum să le folosească, pentrucă replica ar fi superioară.

Contra profetul pseudoideologiei, redusă în ultimă instanță la "distrugeți, distrugeți, distrugeți" a ajuns la apogeul succesului într'o lume care pur și simplu începe să nu mai știe ce să facă. Să sperăm că această ciumă nu va invada și Statele Unite, chiar dacă deputatele umaniste protestează în numele unor asociații de invertite. Sau nu cumva n'ar ști de ce protestează? E de crezut însă că știu foarte bine. Pentrucă Statele Unite sunt cam ce era Biserica occidentală pe vremea lui Voltaire: monstrul care trebue distrus. In America se dă mai întâi lupta pentru distrugerea moravurilor. Să sperăm că nu se va reuși. □

ISSN
0705-8365

Printed in Canada
Imprime au Canada

— THE ROMANIAN VOICE —
THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 12 Nr. 129 -IANUARIE 1987- PUBLICAȚIE LUNARĂ DIRECTOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, YUGOSLAVIA, NOUA ZELANDA

REVIRIMENTUL MORAL DIN ZILELE DE AZI

Eugen BÂRSAN

Cine este mai mult sau mai puțin preocupat de ce se întâmplă în viață pe planul răului și pe cel al binelui, nu poate scăpa din vedere revirimentul moral care are loc în lumea liberă, cu deosebire în America și în special în rândurile tineretului. Ne oprim pe primul plan la America pentru motivul că această parte de lume a fost timp îndelungat văzută ca un mediu al excentrismului sau aiurelilor. Nu vrem să spunem că acestea n'ar mai exista, existența lor a devenit însă mult redusă.

Dacă în chip de netăgăduit America demonstrează tot mai multă maturitate și impunere în politică, pe lângă altele la acest fenomen contribuie și revirimentul moral prin care ea trece. Recuperat din moda de a face cor cu agitațiile "pacifiste" ca idei dar războinice ca acțiuni, puse în mișcare de cadre cu caziere de legături cu focare de marxism internațional; recuperat din înclinarea spre excentrismul "sexy", aiureala "hipismului" și altor asemănătoare aiureli, tineretul american a evoluat spre sensuri spirituale și patriotice, altădată bunul de căpătâi al înaintașilor.

Când ne gândim că de unde a fost, acest tineret printr'o schimbare destul de rapidă a ajuns să susțină în mare alegerea și realegerea Președintelui Reagan, e cazul să ne oprim și să reflectăm: nivelul de mai bun sau de mai rău al tineretului pe oricare plan național, depinde de făuritorii ambianței politice și sociale. Petrecându-se o schimbare în lumea făuritorilor, "spiritul vremii" în America e cu totul altul decât cel de-acum zece, douăzeci de ani. Procesul de despărțire a apelor a dus la revirimentul moral.

Vorbind nu numai teoretic, ci și în cifre: în Franța s'a constatat că 50% din tineret își revendică credința în Dumnezeu, familie și patrie; în America se merge până la 70%. Poate că acest mai mare

Continuare în pag.3

ROMÂNII ȘI REPUBLICA

—Horia STAMATU—

Sarcasmele lui Caragiale provocate de accese republicaniste sunt cunoscute. De pildă: "Ai uitat că sunt fiică din popor, și sunt violentă; ai uitat că sunt republicană, că'n vinele mele curge sângele martirilor dela 11 Februarie, ai uitat că sunt ploeșteancă -da ploeșteancă-, Năică! și-am să-ți torn o revoluție, da o revoluție...să mă pomenești."

Intr'adevăr Românii o pomenesc neîncetat în felul lor specific, dar e alta. Dela comedia "D'ale carnavalului" s'a ajuns după un secol la culmea tragică a unei "republici" pusă cu forța în capul Românilor. De altfel o republică de tranziție: întâi "populară", pe urmă "socialistă", spre viitoarea "comunistă", care ar urma să fie cu toată lumea tot o apă și-un pământ, dela Vladivostoc la Estoril, chiar mai mult decât dorea de Gaule, adică doar dela Urali la Ocean.

Pot gândi Românii în categorii republicane, pot fi ei din rărunchi "republicani", la nevoie chiar "violenți" cum se laudă cu atâta foc Mița?

Deocamdată vedem că și Francezii, părinții republicii în Europa, încep să fie tot mai stânjeniți de calapodul revoluției lor. Un ziarist francez, unul dintre cei mai buni de azi scrie recent: "Monarhiile europene dețin recordul stabilității naționale. Fără Juan Carlos, Spania nu ar fi trecut cu asemenea ușurință dela franchism la democrație. Fără un rege al Belgienilor, n'ar exista nici Belgia. (Modelul nostru de "monarhie constituțională", n.r.). Diviziunile politice aduc mai puține pagube patriei când regalitatea, acest element transcendental, cu figura simbolică a regelui, păstrează neîncetat în evidență memoria și corpul patriei unui popor liber. S'ar putea ca toate nesiguranțele Franței să vină tocmai din dificultatea de-a se vindeca de Revoluție". ("Le Figaro Magazine", 20.IX,1986).

Românii nu au nevoie să se "vindece" de revoluție, ci să scape de ea cât mai repede cu putință, pentrucă revoluția se prezintă la noi ca o uniformă vărgată de pușcărie. Republică nu am avut niciodată, nici măcar una mai omenească. Franța, fosta soră a noastră mai mare, nu își mai vine în fire nici după două secole de republică, acum la a cincea. Si e greu să-și revină după 1237 de ani de monarhie, dela Clovis la Revoluția Franceză. N'a fost timp să se petreacă o transmutație a "genilor" transmiși din generație în generație, în care să intre organic revoluția și republica.

Românii au monarhie întemeiată cu cinci sute de ani mai târziu decât dela începuturile istoriei franceze. Sunt cam 750 de ani ai istoriei românești cu "monarhie" până la instaurarea unei republici în 1948.

Există două feluri de continuitate monarhică: una de sânge și alta de spirit. Aceasta din urmă a operat la noi, când după mai mult de un secol de eclipsă, între Ioan Caloioan, primul rege român, recunoscut de ceilalți regi și de papă ca rege peste Români și Bulgari, cu titlul de "DOMINUS", a reapărut monarhia la Români, odată cu întemeierea Principatelor. Atunci au reapărut și "Ioan" și "Dominus", în particula IO și titlul de DOMN. IO dela Ioan a rămas ca titlu de bază al Domnului, ca "Cesar" la Romani, "cezar" devenind egal cu "împărat". Un proces semantic edificator, care exemplifică o continuitate monarhică în spirit.

Continuitatea de sânge a monarhiei se bazează pe mitul material al sângelui, și e la origina așa numitei "legi salice", după care tronul se moștenea de către fiul cel mai mare al Monarhului, iar femeile nu puteau ține loc de rege. Legea se trage dela Merovingieni, care erau urmași ai tribului Salilor. După legendă ar fi existat chiar o fiolă cu sângele primului Merovingian, și tot legenda spune că toți purtătorii acestui sânge întemeietor aveau păr de mistreț pe șira spinării. Poate e vorba de o rămășiță totemică. In orice caz

Contiunuare în pag.3

editorial

MĂRTURIA NOASTRĂ

Lumea de azi este tulburată și își caută o albie de plutire liniștită. Noi ne frământăm să dăm o mână de ajutor celor de bună credință și binevoitori, prin limpezirea problemelor actuale. Gândul și sentimentele noastre sunt mereu legate de starea de azi din țara din care am plecat, de tragedia pe care o trăiește poporul român, supus unui genocid total. Câtă vreme țara românească nu își recapătă libertatea, independența și suveranitatea națională, nu se poate vorbi de liniște în Europa și Occidentul va rămâne vulnerabil și fragil.

România este o piatră de încercare a politicii internaționale, în confruntarea dintre Răsărit și Occident. Lumea occidentală nu poate supraviețui, în bătălia cu comunismul moscovit, care urmărește stăpânirea lumii, dacă nu recâștigă securitatea granițelor estice ale Europei, prin eliberarea țării românești.

Acestea sunt fundamentele vederilor noastre, în starea politică a dezbaterilor contemporane, și de aici, datoria noastră morală și națională de a fi direct implicați în dezbateri.

Pe de altă parte, nu putem uita frumoasa și bogata lume a sufletului românesc, ori unde am poposi în exilul nostru răsfirat. Lumea istoriei românești, cu haiducie, eroism, legende, balade și bătălii războinice spetaculare. Lumea troițelor dela răscruci de țară, a obiceiurilor și datinelor, a incrustăturilor în lemn și a omeniei țărănești, ca și a colindelor și urărilor din ciclul sărbătorilor legate de Sfânta Naștere, Anul Nou și Bobotează.

Poporul român cinstește venirea Anului Nou cu sorcovitul, o împerechere de credințe religioase și lumești. Căci Anul Nou, ca și istoria, este pentru Români, un dar al lui Dumnezeu, așa cum este și viața omenească, viața lumii întregi. Nici astăzi, în condițiile de strivitoare stăpânire străină, poporul român nu și-a pierdut credința sa în Dumnezeu.

Resemnarea românească de azi nu este o resemnare stoică, de morală laică, ci o resemnare creștină, fundată pe virtutea credinței, și a speranței. In interiorul sufletului lor, Românii se roagă pentru o lume mai bună și urează celorlalți fericirea eliberării din strânsoarea păgână a marxismului. Nimeni nu se poate îndoi de realitatea creștinătății de azi a Românilor. De 40 de ani, comuniștii nu au fost în stare să cucerească sufletul național, căci legea lor marxistă nu are loc în sufletul românesc, este în opoziție radicală cu aspirațiile și idealurile acestui suflet național.

Aici, în lumea liberă, există un suflet național românesc. In multe colțuri ale universului. Așa se explică dinamismul românesc, manifestat în multe împrejurări și variate modalități.

Se cuvine la acest început de An Nou, în spiritul celei mai curate tradiții românești, să ne strângem laolaltă, peste spațiile care ne despart, în lumea fantastică a sorcovitului și să urăm poporului român, împlinirea visurilor și dorințelor sale de veacuri, și o eliberare totală de stăpânirea marxistă și comunistă.

Să ne rugăm lui Dumnezeu să dăruiască, poporului din Carpați, luminare de cuget, tărie de credință și binecuvântarea cerească care să-i aline îndurările și necazurile, și o grabnică sfărâmare a cătușelor care-l țin incarcerat în robia comunistă.

Urăm Românilor din țară putere morală și fizică, liniște sufletească și bucuria cea mare a libertății, care să vină cât mai devreme. Si îi asigurăm că vom sta alături de ei, pentru obținerea eliberării naționale. Aceasta este mărturia noastră, la început de An nou. An Nou Fericit, tuturor Românilor, din țară și din lumea liberă.

George BĂLAȘU

MOARTEA FUNCȚIONARULUI MOLOTOV

—Adrian B. COSMA—

Cine mai știa în Noembrie 1986 că Molotov mai trăia? Dar viu sau mort, toată lumea știa care-a fost importanța lui Viaceslav Molotov, decedat în vârstă de 96 ani, la constituirea imperiului din oceanul de pământ care este Rusia cu Siberia la un loc. Molotov a fost una din piesele rezistente și de importanță centrală ale mașinii imperiului comunist în expansiune accelerată dela sfârșitul dezastrelor militare suferite de Stalin și ocuparea Europei de Vest de băieții veseli ai lui Roosevelt, Cuceritorul de neant.

Ca și imperiul rusesc, Molotov a fost dincolo de orice categorie politică sau ideologică, a fost instrumentul funcționăresc perfect al statului absolut fără nici o idee, și al voinței de putere oarbă dincolo de orice ideologie. "Ideile" și "ideologiile" sunt pentru voințele de putere fără nici un frâu doar mijloace spre a câștiga teren dela o etapă istorică sau alta. Aceste mijloace sunt ca săgețile incendiare din filmele cu Piei Roșii, adică preparări ale libertății de invazie.

Lenin, cu "Scînteia" lui a pus fitilul de explozie pentru pregătirea Eurasiei realizată ulterior de Stalin. Molotov a fost al doilea om, funcționarul perfect, căruia i-se datorează acest nou imperiu, al unei mixturi ruso-tătare.

Numai imperiul Chinei a avut poate tipul funcționarului perfect, ca Molotov. Si numai imperiul chinez era așa de nerecunoscător față de funcționarii lui, ca azi comuniștii. In ciuda recordului unei vieți de 96 de ani, dintre care 30, în floarea vârstei, au fost decisivi pentru istoria Sovietelor, autoritățile actuale nu i-au acordat funeralii naționale, cu un argument absolut chino-tătaro-mongol: Molotov era pensionar, deci înmormântarea lui este o chestiune de familie.

Un anume primat al Sovietelor în politica mondială de după primul război mondial a existat fără îndoială. Acest lucru nu au vrut să-l vadă politicienii Românilor, oameni lipsiți de noroc după marele noroc al Intregirii, însă era bine știut de Englezi și Francezi, dispuși însă încă din 1918 să lase în brațele ursului o parte din Europa, pentru a fi liberă de primejdia, care s'a dovedit reală în anii '30, a unor explosive forțe de concurență economică în lume. Românii însă nu au vrut să vadă că amenințarea de moarte venea dela Răsărit, și așa grațioasa pasăre măiastră s'a împăunat deodată ca vultur, pentru apărarea Europei de Italia și Germania. Dacă s'ar spune că nu s'ar fi putut imagina ocupația sovietică a unei treimi din Europa, am răspunde ritos: din perspectiva așa zisului "omul de pe stradă", copleșit de micile lui griji, e posibil de spus așa, dar când e vorba de oameni care au în grijă soarta unei țări asemenea declarare a unei imposibilități în istorie este un act de trădare a statului, pentrucă ce trebue să știe omul așa zis "politic", este că în istorie se poate întâmpla orice, așa că îți iei măsurile față de orice eventualitate.

Iată însă că sistemul comunist exclude asemenea greșeli.

In acest sistem s'a promovat constatarea cinică în vederea unui uz și abuz de om unic în istorie:nu există mai întâi "oameni" ci o "societate", în care piesele mașinii care o pune în mișcare au mereu posibilitatea schimbului cu piesele din depozitul pieselor de schimb care este partidul. In gândirea comunistă a fost înlocuit definitv conceptul de "om" prin acela de colectiv, convențional numit societate, care nu e nimic altceva decât animalele de producție ale unui popor sau altul, ocupate de nomazii semi-tătari, reactivați de Lenin, în numele unei doctrine de lichidare a umanității.

Fără Molotov mumia mongoloidului din Kremlin nu ar fi rânjit azi lumii cu amenințarea din ce în ce mai clară: ori vă supuneți, ori vă nimicesc până la ultimul. Molotov face parte din seria "uriașilor" de care se vorbește în Biblie, doar că aparține unei noi Biblii, aceea a materialismului ateu universal. Incă de pe când era, după revoluție, proaspăt secretar al comitetului central, era numit "șezuta de piatră" ca om al hârtiilor. Datorită lui s'au anexat Basarabia și Bucovina de Nord. Soljenițin a spus: "s'a adăpat din sângele nostru". Dar pe această "șezută de piatră" Satana și-a întemeiat și vrea să definitiveze cea mai cruntă contra-biserică pentru "omul nou" care este un al treilea Adam, asemănător fiorosului "Yeti" din Himalaia. □

CĂTRE REDACȚIE

*GARLAND, TEXAS, USA - Primiți, vă rog, mulțumirile mele personale pentru deosebita Dvs. revistă în limba română, care se dovedește a fi cea mai omogenă, de calitate și plină de profesionalism dintre toate cele mai de largă circulație prin comunitățile românești din lumea liberă. De fapt apreciez cu atât mai mult revista Dvs., cu cât tânăr fiind, crescut începând dela stadiul de pionier (noroc că nu am fost și "șoim al patriei") sub îndoctrinarea marxist-leninistă și, ulterior, ceaușistă, toată istoria, cultura și știința fiind privite din acest nefast, neconcludent și deformator unghi, nu am avut posibilitatea să știu prea multe despre adevărata față a istoriei și culturii românești (în special cea de dinaintea anului 1944) așa cum revista Dvs. o prezintă atât de interesant, amplu și documentat.

Imi pare rău că am aflat atât de târziu de frumoasa Dvs. revistă. Mă bucur însă, că am găsit, în sfârșit, o revistă de înalt profesionalism și pe deplin necesară și binevenită Românilor.

Dorindu-vă succes în toată activitatea Dvs. și mulțumindu-vă încăodată pentru publicația Dvs., închei cu urarea "Dumnezeu să vă binecuvânteze!", cu stimă,

Mihai CONSTANTINESCU

*PARIS, FRANȚA - Apreciez foarte mult ziarul "Cuvântul Românesc", și-l aștept nerăbdător la fiecare început de lună. In afară de informațiile diverse din toată lumea -inclusiv România- , citesc cu interes articolele ce tratează subiecte din diferite domenii, scrise cu deplină competență profesională de colaboratorii ziarului. Cu mulțumiri și sinceră recunoștință pentru întreaga redacție și administrație a ziarului "Cuvântul Românesc",

C. FLUTURE

*NURNBERG, GERMANIA DE VEST - Vă trimit alăturat cuponul de reînnoire a abonamentului la publicația "Cuvântul Românesc". Profit de această ocazie, mulțumind din inimă redacției Dvs. pentru corectitudinea cu care primesc publicația prin intermediul neobositului nostru colaborator Dl. Paul Morcov din Offenbach.

Sunt pe bună dreptate mișcat de marele dezastru prin care trece poporul nostru aflat în ghiarele dictaturii staliniste, dar nu se poate face nimic atâta timp cât în țară și în străinătate "ROMANUL" stă cu mâna în buzunar și așteaptă dela alții să se schimbe ceva...

Din păcate sunt puțini aceia care aici, în lumea liberă se consacră luptei împotriva unui regim corupt și opresiv de tip ceausist, în mare majoritate cei scăpați din "raiul comunist" au uitat din temelie îndatoririle lor; eu, personal, NU!

Să sperăm într'un viitor mai bun într'o Românie liberă, chiar dacă se cer sacrificii!. Vă dorește toate cele bune și multă sănătate,

George MARCU

*ESSEN, GERMANIA DE VEST - Sunt Româncă născută în Constanța, căsătorită în 1975 cu un cetățean german. Această căsătorie s'a încheiat după patru ani de așteptare, deși nu au fost motive politice, eu fiind o simplă chelnăriță. Acești ani au fost cei mai teribili din viața mea. Mereu urmărită de securitate, trezită noaptea din somn de ei - chipurile doreau să vadă cu cine dorm, cu microfoane montate pe sub pat și câte alte maltratări.

Speriată de oameni și de viață, nu aveam altă dorință decât să pot dormi odată liniștită, fără coșmaruri. Când am plecat din România se învârtea lumea cu mine. Nu eram fericită. In mine se rupea ceva, contactul cu pământul și cu neamul meu. Era o plecare fără întoarcere. Ajunsă în Frankfurt nu puteam nici să plâng.Bucuria din mine era tristă. Aici în această țară am găsit liniștea somnului, dar Nemții mi-au luat în loc tot ce posedam eu mai bun ca om: demnitatea. Aici, în țara asta e frig și rece peste tot. Clima e rece, oamenii sunt reci...

Au trecut 11 ani de când am plecat și nimic nu m'a putut încălzi. Aici domnește discriminarea și n'am să pot avea niciodată convingerea că Eu sunt Eu. In Germania, centrul cu cei mai răspândiți spioni ai Blocului de Est, poți să ai un trai liniștit numai dacă stai ascuns. Băștinașii nu ne vor, ne tolerează... Eu nu pot ieși odată din casă fără a nu auzi șoapte în urma mea: Auslender!... Tradus în românește înseamnă "străin", dar ei n'o spun așa, ci ca o jignire: venetic, pripășit, renegat...

In singurătatea mea, am încercat să-mi apăr personalitatea măcar față de familia soțului meu, dar am constatat cu uimire, ce mari diferențe ne despart caracterele. Tema sufletului la ei nu există decât la bolnavi. Cine suferă de această boală, merge la psiholog. Ei nu iubesc, se atașează.

Am încercat să fac înțeles ceea ce avem noi, Românii, sufletul, am vrut să cer recunoașterea mea ca om și mi s'a răspuns în cel mai original fel de-a gândi:"Nu știu de ce te frămânți atâta, ai de mâncare, ai ce-ți trebue, zi mersi c'ai scăpat de România". După ei ar trebui ling mâinile și să îngenunchez în fața celor ce mă tolerează. Nu, nu e drept. Noi cei cu sufletul, noi Românii, avem loc în țara noastră. Acolo e locul nostru. Aștept cu ochii spre cer izbăvirea lumii de comunism, să mă pot întoarce să mor pe pământul meu.

Vă rog a-mi tipări în "Cuvântul Românesc", a cărui abonată sunt, această scrisoare, precum și mica mea dovadă scrisă lumii.

Aura MUNTEANU

CĂTRE CITITOR

SPRE CUNOSTINȚĂ: Ținem să facem cunoscut că -REDACȚIA ACESTUI ZIAR- nu împărtășește totdeauna ideile și punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

CEAUSCHWITZ

—Radu DUNĂREANU—

Incerc pe cât îmi stă în putință să înțeleg ce se întâmplă în țara rămasă în urmă și nu pot, pentrucă e imposibil pentru o minte normală să înțeleagă acel conglomerat de stupizenie și crimă.

Ințelegerea poate veni dela spiritul românesc, poate moștenit dela strămoși de a sfida tragedia și moartea.

Așa se explică de ce Românii numesc acum Bucureștiul: Ceauschwitz.

Pare o glumă dar nu e, pentrucă demențiala dictatură a transformat o țară într'un lagăr de exterminare.

Stirile provenite, de prima mână, dela oameni care au părăsit țara recent, sunt dincolo de orice imaginație bolnăvicioasă.

In spitale se spală bandajele cu apă rece și se refolosesc! O boală ce impune internarea în spital e aproape moarte din lipsa medicamentelor și a desinfectantelor. Femeile nu sunt acceptate la nici un consult medical dacă nu își aduc vata de acasă (și asta se găsește la farmacii cu mită grasă), pentrucă spitalele și dispensarele nu au posibilități de a desinfecta ustensilele și atunci acestea se șterg cu vată, numai!

Pe de altă parte, orice căsătorie e precedată de un "certificat prenupțial" pentru a controla eventuala sarcină, iar dacă aceasta nu este, consultul așa zis prenupțial e plin de sfaturi cum viitoarea familie să se înmulțească mai repede. In același timp, datorită lipsei de energie, copiii mor pe capete și de aceea înregistrarea noilor născuți se face după trei luni ca să nu se dea peste cap statistica deceselor infantile.

Dar ce mănâncă această lume care, în optica ceauschwitziană, trebue să se înmulțească? Carne nu e pe cartelă, dar nu e deloc. Se găsesc câteodată picioare de pui. Oasele de vită, când sunt, au un regim special: e necesar să stai la coadă până la două zile, în schimburi, cu familia.

Ce este raționalizat, pe cartele, pe persoană, pe lună?

Făină 0,5 kg; mălai 1 kg; ulei 0,750 l; zahăr 1 kg; pâine 300 gr/zi (tot atât aveam și în lagăr, când făceam muncă grea). Laptele se vinde cu coadă dela două noaptea, ca să se evidențieze dragostea pecereului pentru viitorii șoimi ai patriei.

Aceeași politică de înfometare e aplicată și la sate, dar cu altă perversiune. Cine nu predă cotele fixate, care sunt strivitoare și ridicole, Regulamentul Organic (tot rusesc) fiind doar o palidă copie, nu există orișicum, țăranul capătă un petec de hârtie ce va fi "onorat" la paștele cailor. Dar dacă țăranul nu predă cota, atunci faptul intră sub incidență penală ca fiind "subminarea economiei socialiste"!

Toate aceste fapte sunt aureoleate de patriotismul neabătut al pecereului care nu e subordonat nici unei "puteri străine". Numai că turiștii sovietici veniți pe litoralul nostru, declară că sunt fericiți, în sfârșit, că s'a întâmplat catastrofa dela Cernobil, că numai așa au putut să aibă și ei lapte, produse lactate, carne și zarzavaturi proaspete din România!

Deci iată unul din motivele penuriei și a cozilor: solidaritatea internațională și idipidența față de Soviete!

Ce face, Romănul? Cui, ce-i pasă...

Pentru ca înfometarea să fie deplină, securitatea și miliția stau pe arterele principale de intrare în orașe și verifică pe țăranii ce vin cu căruțele, și în caz că au produse alimentare ele sunt confiscate, conform decretului X sau legii Y privitoare la speculă.

Ce face, populația?

Ce poate, să facă? Nici pe timpul războiului nu erau pe străzi atâtea patrule militare, plus miliție, plus băieții veseli dela Secu' în civil și haine de piele, îmbuibați și aroganți.

România, nu că e pe ultima treaptă de dezvoltare, dar e menită distrugerii sistematice, transformată într'un lagăr de exterminare, foarte bine găsit numele de Ceaușchwitz.

E oare cineva care să audă plânsetele și durerea unui neam aruncat în neființă? □

REVIRIMENTUL MORAL DIN ZILELE DE AZI

Urmare din pag.1

procentaj din America se datorește și faptului că aici credința în Dumnezeu a mobilizat o mișcare foarte puternică.

E important să notăm că, cu revirimentul moral de care vorbim, a murit ceva în America. A murit spiritul imoralității defetiste, spiritul cedării față de expansiunea sovietică. Cu aceasta a început o altă eră, in care de bună seamă se mai văd și izbucnirile disperate ale celor plantați în cea veche.

Capitolul revirimentului moral din zilele de azi, este ilustrat minunat de bine de o simplă informație pe care ne-a dat-o un distins colaborator al Cuvântului Românesc: "Un ziarist francez scrie în "Le Figaro", că nepotul lui, de 15 ani, și-a făcut vacanța în Statele Unite, într'o colonie de adolescenți, iar la întoarcere primul lucru pe care l-a spus a fost: "sunteți în urmă", deci față de America. Ziaristul, care e bunicul lui după mamă, l-a întrebat ce înțelege el prin acest "rămas în urmă". Copilul a răspuns: "aici nu există Dumnezeu, patrie, familie, ca în America".

Revirimentul de care vorbim mai ilustrează și altceva. Pentrucă Reagan in mare măsură este identificat cu acest reviriment, ura față de el din partea întregii "stângi" a lumii, începând cu "liberalii" din America și trecând pe la cei din Europa și toate "sovietismele", e de nedescris.

Există într'un anumit fel o concordanță între ce se întâmplă sub aspect bun în Occident și ce are loc de asemenea tot bun în țările captive din Răsăritul european. Cu toată teribila presiune a educației la care sunt supuși cei din captivitatea de acolo, tot mai mult și mai mult nimenea nu mai vrea să creadă în comunism. Ura și ostilitatea pasivă față de acesta, sunt enorm de mari. Credibilitatea în comunism a murit. Lumea din captivitatea lui caută reviriment ca și Vestul în aceleași valori spirituale.

Toată întoarcerea pe care căutăm s'o scoatem în evidență în aceste rânduri, e un lucru de o imensă valoare, căci într'o lume zăpăcită și zdruncinată de marxism și de influențe conlucrătoare cu el, e in chip imperios lipsă de reviriment.

De când este lumea, fundamentele ei spirituale au fost Dumnezeu, familia și patria, trei lucruri care au alcătuit libertatea spirituală a omului. Tocmai aici au lovit și lovesc comuniștii cel mai greu pentrucă fără răsturnarea acestor fundamente, ei nu pot ajunge să dispună de omenire.

Dacă comunismul ruso-sovietic e tare în ale lui, lumea liberă și civilizată amenințată de el, are latitudinea să fie tare și ea. După un timp de complacere în slăbiciune ca să-i facă pe plac "anticivilizației", ea dă în sfârșit semne de schimbare de atitudine. Este ceea ce interpretăm, văzând revirimentul moral de care vorbim.

Eugen BARSAN

Epopeea washingtoniană:

IRANIADA

Piepturi pline de decorații, buzunare umplute cu dolari, lideri din tabere opuse, misiți, filantropi, vânzători de arme, patrioți, strategiști, etc, și-au dat mâna pentru a opri avansul comunismului în țările arabe și în America Centrală.

Pentru a înțelege mai bine de ce s'a încins hora, reamintim câteva realități geopolitice:

Iranul (populație-46 milioane), bogat în petrol, controlează căile maritime din Golful Persic, și are ca vecini Afganistanul, ocupat de armatele moscovite, Rusia, care și-a plasat la frontieră 35 de divizii, și Iracul cu care are relații sincere...e în război de 6 ani.

Guvernul din Teheran este teocratic, condus de Hajatolislam Sayed Ali Khamenei (85 de ani) care poartă barbă și vede în lume trei draci: Statele Unite, Rusia și Israelul.

Economia țării e distrusă, valuri de tineri sunt trimiși pe front nepregătiți și neînarmați pentru victoria lui Allah. Există o nemulțumire între lideri care vor o schimbare: să revină la vechea matcă politică.

Dincoace, în America Centrală, avem un război nedeclarat între Manuel Ortega (susținut de trupele lui Castro și tancurile lui Gorbaciov) și trupele anti-sandiniste Contras, care vor să răstoarne guvernul comunist din Nicaragua.

Ideea de a împăca și capra și varza, a fost găsită de trei afaceriști evrei ("Israeli wheeler-dealer" scrie din Ierusalim corespondentul dela Herald Washington Bureau): David Kniche, născut în Londra și fost director general în Ministerul de externe al Israelului; Adolph "All" Schwimmer, industrialist, născut în S.U.A., și Yaacov Nimrod, născut în Iran, negustor de arme și fost atașat militar în Teheran.

Ei au judecat pragmatic: Iranul are bani, dar n'are armament, trupele anti-sandiniste n'au nici bani și nici armament:

Dacă Statele Unite vor vinde arme Iranului, ca să reziste războiului inceput de Irac--aliatul Moscovei--atunci cu profitul din vânzarea armamentului s'ar putea ajuta trupele anti-comuniste din America Centrală.

Ideea, îmbrățișată și executată în secret, cu ajutorul unor lideri din Iran, Statele Unite, Israel, etc. a fost descoperită și acuma e sub ancheta Ministerului de Justiție, a Congresului și a unor comisii special înjghebate deoarece s'au călcat unele legi. (ex. se pot trimite arme forțelor Contras, dar numai după ce intră în vigoare ajutorul oficial de $100 milioane acordat de Congres.)

Nu știm care va fi rezultatul anchetelor, dar citind în ziare declarațiile făcute sub jurământ în ședințele "secrete" ne întoarcem gândurile cu 200 de ani în urmă...

Dacă George Washington ar fi așteptat aprobarea dela Regele George al III-lea ori dela Parlamentul din Londra, ca să înceapă revoluția, astăzi n'ar fi existat Statele Unite, simbol al libertății.

Și dacă azi nu vom acționa puternic pentru stăvilirea comunismului, atunci tinerii, care și-au dat viața în ultimele războaie, au murit degeaba!

Stroe MOLDOVANU

REDACȚIA ZIARULUI "CUVÂNTUL ROMÂNESC" UREAZĂ TUTUROR CITITORILOR, COLABORATORILOR ȘI PRIETENILOR "LA MULȚI ANI" 1987

REPEȚITIE GENERALĂ

Urmare din pag.1

magnifica lege salică a fost mai curând aproximativă în istoria marilor monarhii occidentale. Iar la noi, poate ca reflex imperial, în basme, unde nu exista regi, ci doar împărați, întotdeauna "fiul cel mai mic" este cel mai capabil, trece toate încercările, și ia tronul. Folclorul nu este "istorie critică", dar este de multe ori "istorie oglindită", și e dătător de seamă în psihologia popoarelor.

La un moment dat s'a scris în exil ceva cu totul de necrezut, și anume se spunea de foarte sus, din podul cerului probabil, că Românii nici n'au avut propriu zis monarhie, deoarece le-a lipsit "legea salică", și în cel mai bun caz ar fi avut niște "caudili". De ce nu niște "hatmani", sau capi de "haiduci"? Era mai "poetic", cu parfum ucraino-balcanic. Ideea monarhică la noi nu a fost legată de legea salică, sau de mitul material al sângelui, "sânge din sânge" din tată în fiu, ci a avut o continuitate de spirit, cum am văzut.

Se fac patruzeci de ani de când poporul român este într'o luptă de rezistență surdă, cu gura închisă, față de republica - pușcărie, adusă de revoluție. Este imposibil de crezut că odată liberați de această pușcărie Românii vor mai suporta ceva ca "revoluție" sau "republică". De altfel aceste două concepte au fost total compromise prin uz și abuz în cursul celor șaptezeci de ani al comunismului imperialist.

De unde să reluăm firul istoric după ce va fi eliminat din corpul poporului nostru virusul bolii "revoluție-republică"?

De unde din altă parte decât dela România care-a fost înainte de criza începută în 1930?

Așa cum se vede azi în Europa, cu un număr respectabil de monarhii, monarhia constituțională nu este deloc anacronică, dar cum se vede tot mai mult sunt din ce în ce mai anacronice revoluțiile, și aceea franceză și imitația ei marxist-leninistă. In Franța se afirmă azi o puternică "prise de conscience", cum spune așa de frumos această limbă atât de cultă. Românește: oamenii se trezesc după catastrofalele experiențe "revoluționare".

Horia STAMATU

ŞASE DECENII DELA O PUBLICAŢIE ACTUALĂ

—Constantin MAREŞ—

Numele lui Gheorghe Tătărescu, mai pe scurt Guţă, este îndeobşte legat de nefasta şi incompetenta dictatură a lui Carol II, a cărui slugă plecată a fost. Incontestabilă inteligenţă, înainte de a forma o minidisidenţă liberală reprezentată în guvernul Groza instaurat de Vîşinski, Tătărescu debutase în partidul şi guvernul conduse de Ionel Brătianu, ocupând funcţia de ministru subsecretar de stat la Interne, în anii 20. Va deveni prim ministru carlist, vice-prim ministru după 6 Martie 1945 şi lansator al faimoasei lozinci: "cu faţa la Răsărit", ceea ce i-a prilejuit lui Păstorel Teodoreanu o suculentă epigramă. Ca rol pozitiv îi este amintit lui Gheorghe Tătărescu acela jucat la Conferinţa de Pace din 1946 dela Paris, unde a pledat pentru retrocedarea către România a întregului Ardeal de Nord.

Dar tânărul ministru liberal din urmă cu 60 de ani şi-a legat numele de ceea ce a constituit încercarea reprimată a Sovietelor în Basarabia, pentru a bolşeviza provincia românească, de-a o rupe regatului României şi de-a o alipi Rusiei Sovietice, fapt eşuat la acea vreme. Guvernul lui Ionel Brătianu, care nu ezitase să intervină în Ungaria pentru a zdrobi revoluţia lui Bela Kuhn, a dovedit şi în 1924, în ceea ce rămâne cunoscut sub numele de "Tatar Bunar", centrul agitaţiei comunismului din Basarabia, aceeaşi fermitate clarvăzătoare.

In 1926, Editura Cultura Naţională din Bucureşti, publica în limba franceză, corespondentul de atunci al englezei diplomatice de astăzi, discursul ţinut în Camera Deputaţilor de tânărul Tătărescu şi documente care atestau justeţea cauzei şi atitudinii româneşti. Aceasta a fost necesar, deoarece, la acea vreme ca şi acum, propaganda Kremlinului semăna confuzie în întreaga lume, Occidentul căuta o înţelegere cu Sovietele iar România era condamnată pentru intervenţia din Ungaria, fermitatea dela Tatar Bunar şi intransigenţa manifestată faţă de Soviete. Un Occident orbit încuraja în fapt penetraţia comunistă, promovând o destindere cu orice preţ. Puţine lucruri noi, sub soare.

Discursul lui Gheorghe Tătărescu a constituit un model de elocinţă îmbinată cu o puternică argumentare, o prezentare a poziţiei guvernului liberal şi un admirabil răspuns românesc dat acuzaţiilor unui Occident care ataca Bucureştiul pentru poziţia manifestată faţă de acţiunile destabilizatoare ale Moscovei.

Incă din toamna anului 1924, grupuri de terorişti instruiţi în Rusia Sovietică şi dotaţi cu armament provenit din arsenalele Armatei Roşii, au atacat orăşelul Tatar Bunar şi împrejurimile acestuia, în Basarabia. România a ripostat hotărît şi cu spirit de răspundere. In final, înaintea Consiliului de Războ din Chişinău au compărut 287 acuzaţi, din care 200 au fost achitaţi, iar printre cei 87 de condamnaţi nu s'a aflat nici un Român. In faţa campaniei de falsificare, dezinformare şi semănare de confuzii dusă de Soviete şi reluată de presa din Europa apuseană, guvernul român a considerat necesar să-şi precizeze poziţia, pentru ţară şi străinătate, într'o şedinţă a Camerei Deputaţilor, discursul fiind ţinut de Tătărescu. Subsecretarul de Stat al Internelor începe a arăta că întreaga situaţie periculoasă ivită îşi are sorgintea în crearea la Moscova, în 1919, a celei de-a III-a Internaţionale comuniste, care a împărţit întreaga lume în sectoare de activitate revoluţionară. Pentru Basarabia s'a creat un centru special la Harcov, în Ucraina şi un subcentru în Transnistria, la Odesa. S'au stabilit programe precise de sabotaje, atacuri şi diversiuni. Curieri speciali treceau Nistrul, unul din ei, comunistul Gheorghe Bujor fiind prins imediat la trecerea frontierei. Activitatea contra României era condusă de Hristo Rakovski, un bolşevic bulgar, care, înaintea primului război mondial, găsise azil politic în Regatul României, ca şi răsculaţii de pe vasul Potemkin. Siguranţa Generală descoperise şi anihilase o serie de organizaţii teroriste, confiscând material de propagandă bolşevică şi armament sovietic. Se constituiseră comitete revoluţionare săteşti, embrioane ale Sovietelor, aşa cum se va proceda decenii mai târziu, în Cambodgia şi Vietnam, şi care raportau unui punct central, tot ce aflau despre armata şi autorităţile româneşti. Prin pescari ruşi, bolşevizaţi, din Vâlcov, s'a introdus mult armament în ţară. S'a pornit acţiunea militară care însă a fost repede şi total reprimată, negăsind nici un sprijin la populaţia românească şi nici la minorităţile germane şi bulgare din Basarabia. A urmat o instrucţie judiciară corespunzătoare şi achitarea a 70% din acuzaţi atestă şi lipsa reală de răsunet a încercării bolşevice, dar şi calitatea justiţiei româneşti a vremii.

Gheorghe Tătărescu expune deputaţilor şi publicului ce asista la dezbateri, poziţia guvernului. In timp ce sub influenţa unei propagande ce nu a încetat nici în zilele noastre, opinia publică internaţională, în loc să condamne imixtiunea Moscovei, acuza apărarea românească, ministrul român se adresează celor ce se lăsaseră influenţaţi, afirmând, clarvizionar şi previzionar, că "Nistrul nu e doar o graniţă ce desparte două popoare, nu e doar limita de demarcaţie dintre două state, ci frontiera care separă în acelaşi timp două lumi şi două concepţii diferite de viaţă. "Este susţinută - şi aceasta în urmă cu 60 de ani - concepţia românească după care lumea de dincolo de Nistru nu se poate ridica şi nu va putea dura, decât pe ruinele şi moartea lumii de dincolo de Nistru, că în timp ce Românii consideră că transformarea omenirii trebue făcută lent şi evolutiv, gradat şi nu în mod violent, pentru a se realiza continuu mai multă perfecţiune şi mai multă justiţie, bolşevismul promovează teroarea şi violenţa. Celor care minimalizau rolul Sovietelor, ministrul român le arată clar că dacă începuturile statului comunist au fost nesigure, acest stat va dura şi se va organiza, coborînd din lumea utopiilor în cea a realităţilor şi realizărilor, cu tot cortegiul de confuzie şi dezordini ce îl creează.

Din Dealul Mitropoliei din Bucureşti se proclamă în urmă cu 60 de ani că pentru a nu fi sortit pieirii, regimul comunist nu se va limita la frontierele înăuntrul cărora se născuse, ci caută continuu să le depăşească şi pentru această s'a imprimat caracterul internaţional mişcării comuniste. Celor care criticau acţiunile guvernului regal român ca fiind prea severe, li se aduc argumentele faptelor şi dovezilor. Gheorghe Tătărescu afirmă că dacă există locuri unde doctrina bolşevică ar putea fi privită în mod pozitiv, pe teritoriul nostru unde locuieşte o naţiune dornică de libertate şi limpezime, o naţiune care combate excesele sângeroase şi slavia tiranică, această doctrină este total respinsă de un popor pătruns de dragostea pentru proprietatea privată, legat de Rege şi Dinastie şi care consideră propaganda comunistă un atentat îndreptat împotriva însuşi a sufletului românesc. Românii, se arată în cuvântare, nu împărtăşesc uşurinţa cu care alte popoare, chiar de o mai veche civilizaţie, acceptă ca teritoriul lor să fie transformat în laboratoare de experienţe sociale. Poporul nostru va respinge totdeauna transformarea proprietăţii particulare într'una de formă comunistă, va apăra regimul reprezentativ împotriva celui de dictatură de clasă şi pentru această apărare se vor creea legi şi se vor lua măsuri, iar dacă a fost nevoie de măsuri excepţionale, acestea au fost cauzate de situaţii excepţionale. Guvernul respinge reproşul adus proporului român de Occident şi anume că nu doreşte normalizarea relaţiilor cu Sovietele. Iubitori de pace şi de linişte, Românii au încheiat pace cu toţi foştii lor inamici, dar sunt perfect conştienţi că o pace cu Sovietele nu va însemna şi una cu internaţionalismul comunist. Sunt citate agitaţiile comuniste din statele baltice, din imperiul britanic, din lumea islamică şi se subliniază că pe măsură ce se încheie acorduri politice şi economice cu puterea sovietică, în statele respective se intensifică acţiunea revoluţionară a Internaţionalei comuniste. Se conchide că atât timp cât va exista un comunism imperialist, acesta va constitui o ameninţare pentru naţiunea română care nu apără la Nistru doar viaţa, liniştea şi organizarea sa, ci întreaga civilizaţie occidentală. Cuvântarea ministrului Tătărescu s'a încheiat în ovaţiile deputaţilor, prin omagiul adus soldaţilor români care s'au jertfit pentru apărarea Basarabiei şi a civilizaţiei.

Publicat în limba franceză în urmă cu şase decenii, acest discurs era menit să atragă atenţia tuturor politicienilor din Occident şi opiniei publice din ţările respective asupra pericolului ce venea dela Răsărit. Poate niciodată, Gheorghe Tătărescu nu va mai atinge asemenea dimensiuni, româneşti şi internaţionale. In 1940, după ce îl slujise ani de zile pe Carol II, va pleda în Consiliul de Coroană, în numele "realismului" pentru cedarea Basarabiei, Bucovinei de Nord şi regiunii Herţa. Rupându-se de Partidul Naţional Liberal care se va aduna în jurul lui Dinu Brătianu, va intra în guvernul dominat de comunişti în 1945 şi pentru o vreme i se va trece cu vederea rolul jucat la Tatar Bunar cât şi marele său discurs. In momentul în care partidul comunist îl va fi folosit la maximum, îl va închide la Sighet, ca şi pe Dinu Brătianu, dar spre deosebire de Preşedintele Partidului Liberal care a murit în închisoare, Tătărescu va beneficia de o anumită clemenţă, fiind eliberat şi apucând să mai joace un rol formal într'un aşa zis comitet de repatriere a exilaţilor. Va muri obscur şi desconsiderat, dar lăsând în urma sa acest mare discurs, ce a exprimat la vremea respectivă clarviziunea guvernului condus de Ionel Brătianu, precum şi instinctul naţional şi european al poporului român. □

SEMANTICA ÎNSTRĂINĂRII

—Dr. Ion CLAUDIAN—

Până acum o generație, se credea că funcția esențială a cuvintelor este comunicarea, adică actul de a transmite altora noțiunile ce nasc în creerul nostru. Prin 1916, un profesor dela Universitatea din Geneva, Ferdinand de Saussure, a arătat că, în afara oricărei comunicări, noi gândim cu cuvinte. Această constatare, bază a semanticei, ne invită să ne plecăm cu mai multă atenție asupra limbajului nostru, al Românilor siliți, de împrejurări istorice, să părăsim țara și să trăim, și eventual să murim, printre străini.

Ce suntem noi? Refugiați? Exilați? Si ce vor deveni oare urmașii noștri risipiți prin țări străine? Asimilați la mediu? Desnaționalizați? Ori acești termeni desemnează situații menite să se succeadă, în mod fatal?

Lucrul nu este de mică importanță.

S'o luăm deci pe rând, cu răbdare.

REFUGIATI - Iată un cuvânt ce are un defect major, care îl face neplăcut: rădăcina lui este, evident, fuga. Neologismul "refugiat" ascunde destul de rău un vechi cuvânt românesc: fugar.

In graiul vechi, întâlnim un sinoním de origină slavă "băjenar", care are exact aceeași origine (bezanije - fugă).

In necăjita noastră istorie "Băjenăritul" nu este o situație excepțională. In trecutul nostru au fost vremi liniștite, dar mai ales "vremuri de bejenie". Este, fără îndoială, motivul pentru care, fuga și fugarii sunt priviți cu oarecare umor și fără tragism. Fuga în fața primejdiei este numită chiar "sănătoasă", epitet care face aluzie la un vechi dicton românesc: "fuga e rușinoasă dar e sănătoasă".

Această cinică indulgență este poate scuzabilă în limba unui popor așezat - cum zice cronicarul - "în calea răutăților", care a văzut și a pătimit multe și încearcă să nu le ia pe toate în tragic:

"Turci au dat, Tătari au dat,
Au ars cârciumile'n sat
Au ars cârciumile toate
Si eu tot m'am îmbătat!"

Bineînțeles această atitudine, cam haiducească, nu este admisă în orice ambianță. In ambianța luptei, fuga în fața pericolului nu are nici o scuză. Ca în toate țările din lume, comandantul are dreptul și datoria de-a pune mâna pe armă pentru "a ralia pe fugari". Aș adăuga chiar că la noi nu este vorba numai de o literă de regulament și că ostașul român, așa cum ne e cunoscut, este călăuzit de un sentiment de omenie, care joacă un rol dominant la țăranul nostru: "dacă ești om nu-ți lăsa ortacul în pericol ca să te pui tu la adăpost".

Ceea ce apare clar, la toate popoarele din lume, este că dreptul de a te "refugia" și a-ți căuta liniștea într'un colț binecuvântat din lume, nu este îngăduit decât omului dezarmat, care dintr'un motiv sau altul, nu mai poate continua lupta. Refugiul în vâltoarea luptei se cheamă altfel: este o "dezertare". Asupra acestui punct, noi toți Românii care ne aflăm în lumea liberă, se cuvine să ne judecăm fără indulgență.

EXILATI. - După o primă fază, după ce deplasarea s'a sfârșit, Românul "refugiat" schimbă de statut și devine un "exilat". Acest cuvânt, latin și clasic, are o profunzime, o gravitate și chiar, aș zice, un prestigiu care lipsește simplului "refugiat". El desemnează, cum se știe, omul condamnat să trăiască în afara hotarelor țării sale. Cum știm, Românul deștărat de azi, numește bucuros "exilul", ansamblul conaționalilor risipiți pe toate continentele pământului.

De când lumea, situația de exilat implică o stare sufletească de tristețe, este ceea ce Francezul numește "nu etat d'eme" particular, care la Românul născut poet dar și un mare nostalgic, ia proporții impresionante. Exilatul este un om căruia îi este interzis de soartă să trăiască în țara lui de baștină și nimic nu-l poate consola de această tragedie, cu care nu se împacă:

"Fie pâinea cât de rea,
Tot mai bine'n țara mea".

Această tristețe pe care o duce cu el oriunde ar fi, - și deci îi interzice calitatea de "refugiat economic" de care este uneori acuzat, - se agravează s'ar zice, cu numărul de kilometri care-l separă de glia străbună:

"Străină, străină, străinătate, / Nu mă'nstrăina departe!"

Si înstrăinarea pare și mai dureroasă, când ești silit să străbați țări și mări. Asta ne amintește duioasele versuri născocite de țăranii din Ardeal, momiți să emigreze în America, de nu știu ce companie de navigație din Hamburg, pe la începutul acestui veac:

"Cine-o scornit jălele?
Mistăr cu vapoarele!"

In această privință o remarcă s'ar impune: dacă băjeniile sunt curente în trecutul poporului nostru, deplasările în massă de Români sunt excepționale. Singurul caz care ne vine în minte este deplasarea în Sudul Dunării a populației romanizate în momentul părăsirii Daciei de către Aurelian. Sunt ei strămoșii "Românilor din dreapta Dunării", de care se ocupă cu atâta competență și cu atâta drag Dl Sava Gârleanu?

EXILATUL POLITIC DE VOCATIE - Ar fi o lacună de neiertat în povestirea noastră dacă n'am face locul cu bucurie unui caz destul de particular pe care îl vom numi "exilatul politic de vocație!"

Acest om a părăsit țara, ca noi toți, în căutarea unui rost pe lume. Nu este "suspect" din punct de vedere politic; dar ce este oarecum particular este lipsa unei formațiuni profesionale precise, și absența oricărei tendințe de a-și exersa o meserie în lumea liberă.

Nu cunoaștem amănunțit trecutul lui în țară nici cum și unde a "rezistat" dușmanului, nici ce a făcut, nici ce n'a făcut, pentru simplul motiv că existența lui începe cu exilul. Si, aici, apariția lui este bruscă, brutală. Este aceea a omului mut care-și regăsește brusc darul vorbirii, aceea a omului căruia nimeni nu i-a cerut vreodată părerea și care acum, aici este solicitat de pretutindeni.

S'ar zice că această neașteptată "tentație de a exista" îi impune o metamorfoză ciudată, în care agresivitatea joacă primul rol, agresivitatea luptătorului cu condeiul.

Cum nu scrie decât românește, proza lui bătăioasă se va revărsa în coloanele bietei noastre prese românești unde va deveni o sursă fecundă de polemică, care va întreține o aprigă învrăjbire între noi.

Ce se atacă? Tot ce ar putea deveni, la un moment dat, un centru de unire: Regele, Mareșalul, Legiunea, cutare sau cutare partid politic, care a încetat de mult de a exista.

Omul modest din țară devine brusc, aici, un tenor politic. Coeficientul de reprezentativitate (ca să utilizăm un termen savant), a crescut brusc. Acolo era 1 la 20 milioane, aici este 1 la 10 mii. Este o victimă a exilului, dar care ne poate face mult rău.

INSTRAINARE TOTALA. ASIMILARE LA MEDIU. DESNATIONALIZARE - In sfârșit, care va fi soarta noastră, a Românilor risipiți prin lume? De peste 40 de ani, valuri, valuri înmulțesc numărul exilaților, și nici o soluție nu se ivește la orizont.

E greu să ne facem iluzii asupra soartei noastre. Eu fac parte din cei mai bătrâni exilați și nouă nu ne mai este iertat să ne înșelăm.

Nu avem date statistice cu privire la copiii Românilor născuți în exil, care mai vorbesc românește. Procentul lor este probabil foarte redus. Nu este de mirare: limba este maternă, nu paternă, și mamele străine își cresc copiii în legea lor.

Soarta de-a viețui printre străini, păstrându-ți limba și ființa națională, este grea și rară. Singurul exemplu care-l avem în fața ochilor este acel al Evreilor, care, după 20 de veacuri și-au recucerit pământul strămoșesc pe care, apoi, l-au apărat cu o impresionantă vitejie. In fața acestei minunății, ai dreptul să te întrebi dacă este vorba de o simplă etnie, sau mai curând de o sectă religioasă puritană, de un fanatism excepțional.

In această privință Românii noștri, pe care îi credeam antrenați la viața printre străini, m'au decepționat oarecum: Imnul lor "Cine-și lasă limba lui"....nu se arată la înălțime.

Cum constatăm toți, relațiile Est-Vest ilustrează zeci de ani de coexistență pacifică, în realitate o criză gravă pentru Occident, care evocă din ce în ce mai clar un sfârșit de civilizație cum au mai fost atâtea și cum vor mai fi încă multe până la dispariția totală a omenirii.

Cum constatăm toți, relațiile Est-Vest, la care se adaugă terorismul istoric și "tiermondismul" înfometat, alcătuiesc o falsă "coexistență pacifică" care nu poate ascunde o gravă criză a Occidentului, în care este greu să ne mai punem speranțe.

Totul sugerează, din ce în ce mai clar, un trist sfârșit de civilizație, în fața căruia suntem fără puteri.

ANUNȚ

"Marşul pentru libertatea religioasă în România" ce trebuia să aibă loc la Washington Vineri 16 Ianuarie 1987 a fost amânat pentru data de 15 Mai 1987

ERRATUM

In numărul pe luna Noembrie 1986, în pagina întâia, rugăm a se citi în articolul "Datele problemei", coloana a doua, "în anii '30, cu o riguroasă...", în loc de "în anii '30 o riguroasă..."

In recenzia "Cântarea Psalmilor" publicată în nr. 128 din Decembrie 1986, pag.10, coloana a treia, în loc de "...tălmăcirea lui Varlaam..." se va citi "...tălmăcirea lui Dosoftei..."

DOCUMENTE REVELATOARE:

ÎNDEMN LA UNITATEA EXILULUI ROMÂNESC

—Miron BUTARIU—

Am mai subliniat în repetate rânduri și cred că este bine să insist că unitatea desăvârșită a Exilului Românesc împotriva regimului comunist din România, există, din păcate, numai în gândire și rareori în faptă. Nu este cazul să analizăm motivele acestei carențe, ci mai ales să arătăm că se poate realiza mai multă unitate, cel puțin din când în când; mai ales atunci când interesul pentru libertatea poporului român se manifestă în documente revelatoare curente. Un asemenea document, care până acum a fost trecut cu vederea de către presa românească, este o rezoluție a Congresului American, care s'a votat în ziua de 28 Octombrie, privind relațiile externe ale Statelor Unite cu guvernul comunist din România. Rezoluția, care are o deosebit de mare importanță, este un amendament la legislația care alocă fonduri la cheltuelile bugetare pe anul 1987. Această rezoluție a fost lipsită de publicitate în presa americană. Dar, întocmai ca în alte multe cazuri și în acest caz, datoria noastră a exilaților este să facem publicitatea cuvenită și mai ales să căutăm ca această rezoluție să intre în conștiința conducătorilor comunităților noastre, să fie parte din scopul pentru care se străduiesc aceste comunități și cu ele și prin ele, să miște opinia publică și pe conducătorii politici ai Americii, pentru cauza sfântă și dreaptă a libertății poporului român.

In expunerea de motive rezoluția arată că ''Departamentul de Stat a constatat că în câmpul drepturilor omului pe de o parte este deosebirea ca dela cer la pământ între prevederile constituției, ale legilor și ale declarațiilor publice și obligațiunile internaționale ale guvernului român și pe de altă parte între libertățile civile și drepturile omului pe care regimul le permite să fie exercitate''. Pe baza constatărilor făcute de Departamentul de Stat, delegațiile Congresului American care au vizitat România și cele ale organizațiilor internaționale, s'a stabilit că ''autoritățile tratează cu samavolnicie cetățenii; îi supun la interogări și arestări arbitrare pentrucă își exercită drepturile lor civile și religioase'', mergând așa de departe, a-i aresta pentru simplul motiv că au ''distribuit biblii''. De asemenea constată, că guvernul procedează la ''distrugerea lăcașurilor religioase''.

Bazat pe aceste fapte Congresul:... ''Condamnă cu tărie ostilitatea continuă pe care guvernul român o manifestă față de exercitarea de către cetățeni a drepturilor religioase, politice și culturale și cere ca guvernul român să înceteze persecuțiile; să renunțe la operațiunile de distrugere a lăcașurile religioase și să anuleze ordinul privitor la tipărirea și distribuirea bibliei și literaturii religioase''.

Congresul face apel la Președintele Statelor Unite ca în relațiile diplomatice ale Statelor Unite cu guvernul român să țină seamă de următorii factori: (a) Dacă guvernul român a făcut un progres substanțial în încetarea persecuțiilor cetățenilor lui pentru activități religioase sau politice și în opresiunea grupului unguresc și altor grupuri etnice, (b) dacă guvernul român și-a îndeplinit obligația ce și-a luat de a lăsa să se tipărească și distribuie câteva mii de biblii în România și să permită și să mențină lăcașurile de rugăciune în România''.

Secretarul de Stat este îndrumat să trimită câte o copie după rezoluție ambasadorului guvernului român la Washington și reprezentantului permanent al guvernului dela București la Națiunile Unite din New York.

Un purtător de cuvânt al Departamentului de Stat într'o declarație făcută după votarea rezoluției, a atras atenția guvernului român să ia în ''considerare în mod foarte serios această rezoluție'', care a fost votată cu unanimitate și ''promulgată ca lege odată cu legea care a acordat suma de 577 milioane dolari pentru operațiunile guvernului pe anul 1987''.

Această rezoluție, precum și hotărîrile prin care se condamnă violarea drepturilor omului din România, de către ''Episcopia Ortodoxă a Românilor din America'' (Iulie 1986) și a ''Uniunii și Ligii'' Societăților Românilor din America (Septembrie 1986), precum și numeroasele articole din presa internațională, între care stă la loc de frunte documentatul eseu ''Naștere și Moarte în România'' (The New York Review of Books, 23 Octombrie 1986) scris de John Bailey, sunt documente de importanță capitală; dovezi incontestabile ale operei diavolești de distrugere a ființei poporului român ce o săvârșește guvernul comunist din România. Bazați pe acestea avem o sfântă datorie de conștiință să ne întărim eforturile, pentrucă putem determina ca politica externă a guvernului american față de România, să fie orientată de ''progresul ce-l va face guvernul comunist din România, în încetarea persecuțiilor propriilor lui cetățeni'' și nu numai de schimburile comerciale, sau o drămuită emigrație. □

BUTURUGA MICĂ...

—N. STOIA—

''Buturuga mică răstoarnă carul mare'' este o străveche zicală românească aplicabilă și la evenimente grandioase care au avut sau vor avea loc. Nu-l știm pe soldatul, care ca un uituc (ori poate mituit) a lăsat deschisă o portiță din zidul de apărare al Constantinopolului atunci la 1453, declanșând astfel măcelul și schimbarea istoriei, și care cu așa ceva a jucat un rol important. In timp ce mai marii Imperiului, cum ar fi putut să facă față situației aflându-se încleștați în dezbaterea teologică, dacă îngerii au sau nu au sex!?

Inadvertent, lăsându-se prins într'o cursă grosolană, ziaristul Nicholas Daniloff, a deslănțuit și el o serie de evenimente, care mergând la vale s'au îngroșat ca bulgării de zăpadă rostogoliți pe panta muntelui.

Luând-o înapoi pe firul istoriei noastre, să ne oprim în preajma revoluției țărănești condusă de Horia, Cloșca și Crișan. Impilarea Românilor era desigur insuportabilă, mai ales după ce ''jalbele la Impărat'' n'au adus decât necazuri în plus. Lipsea scânteia declanșatoare și ea a venit în acea zi de târg săptămânal dela Câmpeni când ''finanții'' austrieci au încercat să vămuiască țuica adusă de femei spre vânzare. Auzi Dumneata! Să se lege finanții de țuică...Si astfel o buturugă mică a răsturnat, deși numai pentru câteva luni, autoritatea austro - ungară din Ardeal.

Tot astfel și astăzi, privind situația explozivă din țară, nimeni nu poate prevedea sau preveni acea...buturugă mică. Ceva, cândva, va interveni, și ca în câmpul optic al unui caleidoscop, tabloul se va schimba radical și într'o clipită.

Nici pe planul major al situației internaționale, la nivelul confruntărilor centrale, starea actuală nu e deloc înțepenită ci poate oricând și pe neașteptate sări pe alte trepte.

Păzea deci...la micile incidente pe care ''nu dai doi bani'', de care n'ai cum să ști dacă nu-s hărăzite să servească de... buturugă. □

POLITICĂ ŞI UMANISM

—Constantin MACRI—

Rezerva mentală cea mai importantă a milioanelor de năpăstuiţi, în special din lumea a treia, constă în falsa convingere că America şi în general Occidentul atlantic ar constitui bastionul reacţiunii şi conservatorismului plutocratic.

Că prin opoziţie, U.R.S.S. şi marxismul în general are o politică, practică şi teoretică, în favoarea celor lipsiţi, celor nedreptăţiţi, sub diverse aspecte.

Uriaşa şi complexa propagandă moscovită direct sau prin interpuşi, întreţine, zi de zi, această imensă impostură. Să încercăm să schiţăm un tablou comparativ pentru o orientare cinstită şi realistă.

Luând ca accepţiune strict sintetizată a umanismului acea concepţie socială, politică şi filosofică care ia şi priveşte omul ca scop în sine şi valoare supremă, făcând din aceasta un criteriu permanent de judecată critică a conduitei şi faptelor politice, sesizăm dela început legătura strânsă care există, care trebue să fie, pentru orice conducător luminat între politică şi umanism.

Prima întrebare care se ridică, punând problema din acest unghi de vedere, în care din cele două orânduiri, democrat occidentală sau totalitar-marxistă-răsăriteană, omul, cetăţeanul, are un rol cât de cât activ, creator în făurirea deciziilor politice?

Nu avem naivitatea să susţinem că în democraţiile occidentale (în special americană) orientarea politică a statului este în întregime şi în mod direct expresia voinţei populare. Dar comparativ cu cele ce se petrec în ţările marxizate, unde cetăţeanul a devenit un fel de fantoşă, o marionetă, cu ocazia aşa ziselor "alegeri", cetăţeanul occidental are infinit mai multe şi mai mari posibilităţi de influenţare a cursului şi treburilor publice. In ţările aşa zis "socialiste" voinţa politică a cetăţeanului, în raport cu puterea de guvernământ este nulă, inexistentă, total desfiinţată, dela Lenin încoace.

Este vizibil şi a fost sesizat de toţi cercetătorii obiectivi ai fenomenului sovietic, că în această societate (ca şi în cele care au copiat-o) există o ruptură morală între conducători şi autoritatea intrinsecă a grupurilor conducătoare din ţările sovietizate este inexistentă. Aici puterea se sprijină numai pe frică şi forţă. Nici un dram de afectivitate sau consideraţie nu leagă masele populare de oligarhia nomenklaturii. De aceea aceste mase sunt stagnante din punct de vedere politic şi subdezvoltate moral.

Lumea de valori în care se mişcă cotidian omul sovietic este o lume dedublată, una pentru uzul oficial a cărui falsitate este acceptată într'un consens cvasigeneral şi una ascunsă, personală şi clandestină, şi comentată în cercuri strict intime, cu o resemnare care atacă însăşi baza ontologică a psihicului uman.

In democraţiile occidentale în proporţii diferite şi potrivit cu schimbarea liderilor, se stabilesc legături de afecţiune şi încredere faţă de conducători, care, oricum, periodic, sunt schimbaţi potrivit unui curent de opinie evolutiv.

Staţionarea la cârma Statului, decenii în şir, fără excepţie (excluzând cazurile de moarte), este de neconceput într'o democraţie occidentală. Este contrară vădit însăşi principiului de bază a democraţiei. Numai la acest aspect dacă ne-am opri şi ar trebui să excludem ţările "socialiste" de obedienţă moscovită din sfera ţărilor democrate. Nu există democraţie acolo unde nu există o schimbare a garniturii conducătoare măcar odată la un deceniu.

Dar ceea ce este cel mai extraordinar şi total negativ, un adevărat paradox al istoriei , este că nicăieri în lume omul muncitor nu este mai înstrăinat de produsul muncii sale ca în societăţile care-şi zic "socialiste".

Cu alte cuvinte agricultorul, meseriaşul, intelectualul nu au nici un raport personal şi direct şi proporţional, de satisfacţii, cu produsul muncii sale. Acest produs aparţine "colectivului" marelui stăpân, care este Statul, adică în fond, "nomenklatura". Această nomenklatură, oligarhia stăpânitoare, repartizează pământul, materiile prime, proiecţia şi concepţia bunurilor, salariile şi retribuţiile muncii, planul editurilor şi repertoriul teatrelor. Omul creator este dizolvat în această imensă pânză de păianjen birocratică şi poliţistă.

In ţările democratice liberale pe care stângiştii le numesc cu dispreţ şi duşmănie "capitaliste", şi agricultorul şi meseriaşul şi creatorul cu mintea stau într'o strânsă legătură afectivă şi de interese, cu produsul muncii lor. Chiar dacă recesiunile economice ciclice îi expun la diverse contradicţii, alerte şi chiar pierderi, statul democrat modern îşi organizează progresiv o reţea de asigurări şi contramăsuri împotriva şomajului, supraproducţiei, etc.

Securitatea muncitorului în "socialism" este absolut iluzorie. Ea se realizează cu încălcarea celor mai elementare norme de libertate şi demnitate umană şi duce practic la anularea personalităţii acestuia.

Numai în socialism poţi vedea un profesor secundar făcând-o pe pontatorul sau un ţăran făcând-o pe salahorul în şantierele de construcţie. Pentru primul nu se găseşte o catedră, iar celui de al doilea i s'a luat pământul. Exemplele de descalificare, desrădăcinare, senzaţia de umplutură şi de inutilitate se pot înmulţi la infinit. Mutilarea morală este boala cea mai întinsă din societăţile care "construiesc socialismul". Cu excepţia celor din nomenklatură.

O strategie politică umanistă nu o poate avea decât un regim real democratic multipartinic şi cu o largă, sinceră şi competentă dezbatere de idei. Trebue să remarcăm aici un fenomen extrem de interesant şi de util în justa înţelegere a dinamicei sociale în "socialism".

Opresiunea colectivă duce la o solidarizare colectivă. O solidarizare în sărăcie, într'o resemnare sorbidă că nu-i nimic de făcut şi că aşa ne-a fost scris: să suferim. De aceea "omul socialist" se simte mai puţin izolat, mai apropiat şi mai integrat "colectivului de muncă". Venit în lumea liberă îl sperie spiritul competitiv, valorificarea judicioasă a timpului şi a cunoştinţelor, el fiind învăţat să lâncezească la locul lui de muncă în aşteptarea chenzinei. Când nu sunt medicamente în farmacie, când nu-s alimente, când ce cauţi nu găseşti, sunt suferinţe care din moment ce sunt generale, sunt mult mai atenuate. Rari sunt aceia care analizează şi gândesc că această mizerie generalizată este rezultatul antiumanismului de fond al partidului, al social-marxism-leninismului, al unei politici incompetente, abuzive şi ahtiate de putere.

Dar unde politica statelor socialiste este de un antiumanism total şi frontal, este acolo unde punem ca indiciu acea valoare de sinteză care este echitatea.

Aşa cum am mai scris-o şi în altă parte, echitatea este dreptatea, legea aplicată cazurilor concrete individuale.

Egalitatea formală în faţa legii duce în socialism la inechităţi stridente, profund imorale, aplicându-se un tratament egal la situaţii şi indivizi inegali. Aşa a fost şi este în R.S.R. legea spaţiului locativ (unul din exemple). O normă de 8 m.p. spaţiu locativ este recunoscută deopotrivă şi profesorului sau avocatului şi muncitorului necalificat. Cu ocazia masivelor şi tragicelor demolări, această lege a fost aplicată în toată sinistra ei inechitate.

Pretinsa raţionalitate a legii a fost masca sub care s'au ascuns teribile absurdităţi morale.

Demnitatea personală şi respectul faţă de specificul omului care-ţi stă în faţă, au fost şi sunt total dispreţuite. Expresii ca "nu-i, tot un om" sau "ce, are două guri" erau des folosite de activiştii de partid. Sfânta lege a omeniei româneşti care indică un etos al echităţii ancestrale, a fost total spulberată de buldozerul "construcţiei socialiste".

Relaţiile interumane pot fi mai dure în capitalism, dar amortismentul de umanizare pe care îl aduce politica oficială a statelor democratice, sunt infinit compensatorii faţă de suma durităţilor structurale ale socialismului. Aceste durităţi constau în lipsa de libertate, în impunerea zilnică a uneia şi aceleeaşi ideologii, în aparatul birocratic al partidului şi statului selecţionat exclusiv pe antivalori, considerarea omului ca un mijloc (forţă de muncă) şi nu ca un scop în sine, face din politica "socialistă" exemplul cel mai cras de antiumanism.

Nu pretindem că în capitalism lucrurile se petrec toate într'o concordanţă deplină cu umanismul cel mai ştiinţific şi mai avansat, dar stă în puterea noastră să ne împotrivim şi să schimbăm ceva şi această împotrivire nu înseamnă niciodată gulag. □

MAJADAHONDA, 13 IANUARIE 1937

50 de ani dela suprema jertfă a lui Ionel Moţa şi Vasile Marin

PENTRU CHRISTOS

—Alexandru CANTACUZINO—

A fost ceva lăuntric, negândit şi tainic în noi care ne zorea către aceste ameninţări, pe Ionel Moţa mai cu seamă. El a vrut cu îndărătnicie, să dea o pildă de mucenicie.

A fost voinţa lui conştientă să moară ca ostaş al creştinităţii spre a răscumpăra toate blestemele care au fost azvârlite neamului nostru.

Ionel Moţa a dorit ca sufletul lui să merite de a se ridica în ceruri şi să aibă mulţumirea de a mărturisi vrednicia naţiei noastre şi dreptul ei de mărire, în ceasul când judecata dumnezeiască va cântări necredinţa Românilor - şi martirajul lui.

Acestea sunt cauzele necuminţeniei noastre.

In zorii zilei de 13 Ianuarie, primim ordin de plecare. Pe la ora 10 dimineaţa, mai în marş, mai alergând prin gloanţe, ocupăm o poziţie de-a lungul şoselei Majadahonda - Las Rosas. Sergentul nostru Ortigoza ne spune să ne facem (măşti) parapete de pământ. *Singur din toată compania* Ionel Moţa purta la el, legată de centură, o mică lopată pe care o găsise în transeele comuniste. Cu seriozitatea sa deosebită, cu râvna de a întrece pe străini prin o desăvârşită executare a ordinelor, Ionel Moţa începe să muncească, şi împreună cu Vasile Marin îşi fac pentru ei doi, acolo pe câmp, nu un mic dâmb de pământ de apărare, ci o cetate în care puseseră şi cărămizi şi pietre.

Pe urmă ne-am gândit că or fi avut poate o presimţire.

Eu împing cu mâinile un mic muşuroi de pământ în faţa mea. Ca să scobesc mai bine pământul ar fi trebuit să întrebuinţez gamela (strachina de tinichea) pe care, cu orice risc, ţineam să nu o murdăresc.

Pe la două ne vine ordin să lăsăm poziţia în seama marocanilor. Căpitanul companiei noastre ne surâde şi ne interpelează voios. Era bucuros că şi-a salvat oamenii dela un atac sângeros.

Plecăm înapoi spre Majadahonda unde pe la ora trei, ocupăm nişte tranşee înaintate. Dela stânga spre dreapta, înşirându-se în tranşee, venea escuada a III-a cu Marin şi Moţa, escuada a II-a cu puşca mitralieră, escuada I-a, eu, domnul Clime şi Părintele Dumitrescu. Suntem veseli că truda pe ziua aceea încetase şi deschidem unul o cutie de sardele, altul o cutie de conserve. Părintele Dumitrescu serios, muşcă dintr'un cârnat. Vasile Marin face glume; lângă el domnul Clime e vesel şi râde la tot ce spune Marin. Ionel Moţa e îngândurat şi se apucă să scrie în mare grabă o scrisoare Căpitanului. Parcă se temea că nu va avea timp să o sfârşească.

Pe la orele trei şi jumătate, încep ghiulele să cadă în jurul nostru şi apar, pe coama unui deal din faţă, trei tancuri înaintând în linie spre tranşeele noastre. Tunurile noastre anti-tanc intră în acţiune. Ne uităm cu plăcere la micile ghiulele a căror traiectorie este perfect vizibilă în spaţiu. Vedem cum aceste mici ghiulele lucioase încadrează cele trei tancuri în tirul lor precis. Obiectivul fiind apropiat, aceste ghiulele ating pământul într'un unghi mai ascuţit şi sar în sus ca mingi de tenis, continuând o nouă traiectorie.

Spre bucuria soldaţilor, vedem deodată un tanc lovit în plin şi începând să ardă cu flăcări lungi şi fum. Bombardamentul se domoleşte vreo jumătate de ceas şi reîncepe apoi mai frumos. Tirul inamic este de o regularitate uimitoare; toate ghiulelele cad la doi-trei metri de linia noastră de apărare.

Acum vedem, coborînd coama dealului, vreo treisprezece tancuri mari. Primim ordin să ne culcăm la pământ în tranşee. Eu mă ofer să stau în picioare în post de observaţie.

Ionel Moţa ne strigă: "Dacă suntem înconjuraţi, nu cade prizonier nimenea. Murim toţi împreună". Sunt ultimele cuvinte care ni le-a spus.

Pentru ultima oară. Ii văd vii alături, Ionel cu fruntea ca un munte înnorat şi Marin cu faţa de marocan -lăsase să-i crească barba- şi privirea întoarsă înspre ascunzişurile sale sufleteşti.

Bubuitul devine năucitor. Vâjâitul gloanţelor şi schijele ne ameţesc. Exploziile obuzelor ne acoperă cu pământ. Tancurile au avansat până la cinci sute de metri de noi, ascunzându-se într'o vale. Acum înaintează şirurile comuniste. Simt pe lângă mine, în spate, cum trec -unii târîndu-se, alţii alergând aplecaţi prin tranşee- soldaţii noştri. Intorc capul doar o clipă. Ii văd răniţi, îndreptându-se spre liniile dinapoi, vreo douăzeci, unul după altul, toţi cu feţele crispate de durere, cu carnea spintecată şi picurând de sânge. Unul trage după sine un picior care atârnă, altul are braţul sfâşiat un altul lovit în burtă se târăşte cu vaiete înăbuşite şi are buzele albe şi faţa înnegrită de chin. Dealtminteri faţa soldatului în bătălie are culoarea pământului. Văd amestecul, frământura de carne şi haine care o clipă înainte fusese un braţ într'un corp

omenesc. Nici unul dintre Români nu-i printre răniţi. Fundul tranşeei e o pârtie de sânge. Această privire nu durează decât câteva secunde şi de asemenea gândul ce-l am acum să le fiu de ajutor. Incordat în postul meu trebue să priveghez inamicul.

Imi dau seama că puşca mitralieră rămăsese fără servanţi. Trec s'o întrebuinţez eu. Inamicul, după primul salt, se adăpostise într'o vâlcea şi trăgea cu mare risipă de muniţii. Bulgării de pământ ridicaţi de obuze mă loveau în obraz, fumul şi praful exploziilor îmi usturau ochii. Fac încercări zadarnice, nu pot pune în mişcare mitraliera.

Strig ofiţerului care se adăpostise şi el culcându-se în tranşee, că mitraliera nu mai funcţionează, că suntem în toiul atacului inamic fără mitralieră. O detunătură doborîtoare mă forţează să închid ochii. Când îi deschid o clipă după aceea, privirea îmi cade la un metru şi jumătate de mine, asupra unui corp întins cu faţa spre pământ.

Ingenunchi şi îi ridic capul. E Ionel Moţa. Ii ţin capul în mâini, privindu-l îndelung cu gândul pierdut în nu ştiu ce lumi departe. La un metru zace Vasile Marin cu spatele proptit de peretele transeei. Mă întorc să urlu lui Clime şi Părintelui Dumitrescu, peste vuetul gloanţelor şi al obuzelor: "Ionel şi Marin sunt morţi".Peste haina cu stropi de sânge neînchegat, ceasul lui Ionel Moţa atârna de lanţ, cu geamul spart. S'a oprit. E cinci fără un sfert.

Prin haina străpunsă şi sfârtecată a lui Ionel Moţa se văd culorile drapelului românesc. E drapelul nostru pe care era scris: Legiunea Arhanghelului Mihail, Garda de Fier, cu care ne-am prezentat generalului Moscardo. Ionel Moţa era încins cu acest drapel, pe care îl luase ca să-l poarte cu el pentru a-l pune în vârful baionetei la atac sau defilare când cucoream un oraş. Cu el speram să intrăm în Madrid. Desfac drapelul şi îl întind peste trupurile lor.

Simt în adâncul fiinţei mele cum mă atrăgea, fără rezistenţă vraja morţii.

Mă ridic în picioare şi privesc, cu sufletul pierdut, cum ghiulelele explodează pe lângă tranşee, aruncând limbi de foc, despicând pământul. Văd tancurile inamice care reîncep să înainteze. Sublocotenentul se apropie de mine şi mă trage la pământ după parapet. Imi zice: "C'est la guerre", - "Mala suerte", "Aşa e războiul. Soartă rea". Intr'adevăr obuzul trântise la o parte doi saci de pământ de pe parapet şi căzuse drept peste Ionel, la un metru de Vasile Marin.

Dar comuniştii înaintează. Adun din centurile azvârlite de răniţi vreo douăzeci şi cinci de granate şi cu ele intru în post, în locul puştii mitraliere. Ne sosesc şi ajutoare. Incep focurile din partea noastră. Domnul Clime şi Părintele Dumitrescu ţintesc şi trag cu îndârjire. Comuniştii s'au oprit iarăşi.

Strig după brancardieri. Au venit. Suntem trei fiinţe acolo în jurul celor două iubite şi căznite trupuri de fraţi, trei inimi româneşti crispate în suferinţa peste care se întinde zdrobitoare indiferenţa şi oboseala celorlalţi. Moartea nu este un eveniment în acele zile, la Majadahonda. E o păţanie obişnuită, care nu strică nici dispoziţia la băutură, nici apetitul, nici somnul nimănui. Din contră. Brancardierii liniştiţi pleacă cu corpurile. In locul însângerat unde s'a încheiat viaţa lor, au rămas baioneta lui Ionel Moţa îndoită de o schije şi măştile lor de gaze ciuruite. Ne simţim singuri. Rog pe sublocotenent să îngăduie Părintelui Dumitrescu să-şi îndeplinească oficiul de preot şi să însoţească corpurile. Părintele Dumitrescu pleacă în urma brancardierilor.

Ghiulele cad mai rar. Locurile lui Ionel Moţa şi Vasile Marin acum sunt ocupate de alţi soldaţi. Stăm în post destul de târziu. Spre noapte comuniştii se retrag.

Seara la apel a lipsit mai mult de jumătate din secţia noastră. Am avut mulţi răniţi în ziua aceea, dar aceşti singuri doi morţi...

...Ne gândeam: nemiloasă a fost soarta generaţiei noastre şi în deosebi a lui Ionel Moţa şi Vasile Marin. In copilărie: războiul, pământul nostru sub invazia duşmană, doliu mult şi lacrimi în jurul nostru. De-a lungul tinereţei noastre entuziasm, lovituri primite dela cei chemaţi să ne iubească, cântece, temniţe , visuri cu soare, fraţi de-ai noştri ucişi şi iarăşi închisori, trădare, mişelie, mizerie, bubuit, gloanţe schije şi moarte.

Ionel Moţa şi Marin! Ciclul încercării voastre s'a închis. Noi nu am îndurat încă toată partea de mişelii şi de răni care poate ni se cuvin. Cu privirea spre voi, le aşteptăm cu mulţumire...

...Unii viteji mor cu indiferenţă şi nepăsare pentru gustul riscului şi al aventurii, alţii cu fatalism, câţiva mor desamăgiţi. Unii îşi dau viaţa cu simţământul constrângerii unei datorii, alţii din fatalism sau din idealism.

Ionel Moţa şi Vasile Marin au murit liberi, cu gândirea lucidă, cu inima fierbinte şi înflorită de iubirea ce o purtau celor care le erau dragi şi lui Dumnezeu. Ei au murit cu mărinimie. Ei nu au fost duşi de şuvoiul unei exaltări colective. Dimpotrivă, Ionel Moţa şi Marin s'au rupt voluntar dintre cei mulţi care în marea lor iubire, îi legaseră, îi strângeau de pământ. Ei au avut forţa să se desfacă de contemporanii lor care, nici în ţară, nici în Spania, nu au putut ajunge să-i înţeleagă. Aceasta a fost superioritatea lor supraomenească.

Ionel Moţa şi-a prefigurat şi şi-a trăit apoteoza morţii lui.

El şi-a zis: "Astfel ar trebui să mor". "Slujba mea e să mor".

"Pentru acest decor sunt făcut eu. Aşa mă împlinesc: trăind, suferind şi murind în felul acesta".

Ionel Moţa a fost dintre puţinii care-şi visează şi apoi cu îndârjire îşi făuresc construcţia, titlul şi ornamentaţia vieţii lor.

In ultimele sale zile de viaţă, când s'a văzut ferit ca prin minune de un atât de ucigător secerat al morţii, şi-a pus însă întrebarea: "Dar dacă greşesc?".

"Dacă Dumnezeu a chibzuit şi a socotit că slujba mea nu e să mor ci să trăiesc, ca să muncesc, să sufăr, să mă frământ şi să creez în lumea românească. Oare nebunia mea senină nu-i nesocoteşte planurile şi desfigurează rostul care-mi este hărăzit?"

"Eu aşa am desluşit că rostul meu e să mor. Am tentat moartea şi nu m'a vrut. Oare nu înseamnă că m'am înşelat în desluşirea ursitei care mi-a fost pregătită de Dumnezeu. Datoria care-mi cade în sarcină poate este alta şi sunt chemat să rămân în viaţă".

"Oare nu păcătuiesc faţă de naţia mea, faţă de camarazii pe care-i comand pe linia aceasta de mari primejdii, faţă de ai mei cărora le datorez ocrotire, faţă de Legiune, faţă de Dumnezeu ale cărui porunci nu le-am înţeles, când continui pe acest povârniş al morţii?"

El şi-a pus în ultimele sale zile aceste mistuitoare întrebări, fiindcă el plecase la moarte pe frontul din Spania, fără speranţe de scăpare. Aşa gândise el că e legea lui. Si legea trebuia să se împlinească.

Eu cred totuşi că el şi-a înţeles profetic destinul.

Dumnezeu nu a vrut să lase să se creadă că un glonte rătăcit sau o întâmplare nechibzuită a sfârşit viaţa lui Ionel Moţa şi Vasile Marin.

Dumnezeu a vrut să dea morţii acestor doi, o însemnătate hotărîtă, arătând că le-a ridicat viaţa, în clipa aleasă de El.

Ionel Moţa şi Vasile Marin au fost apăraţi de răni. Când moartea secera în jurul lor, sute de vieţi într'o clipire, Arhanghelul Mihail îi ţinea sub scutul lui.

Dar moartea lor folosea prevederilor dumnezeieşti şi determina împlinirea destinului de glorie al Românilor.

Dumnezeu nu a vrut pentru această jertfă pilduitoare o inimă uscată, rece, bolnavă sau îmbătrânită în dezamăgiri.

Dar Ionel Moţa a avut suverana conştiinţă -că numai inima lui putea fi plăcută în ceruri şi singură destul de mare şi de voinică spre a servi drept temelie viitorului românesc.

Proştii vor zice:mai bine mureau în ţara lor, în serviciul şi pentru apărarea ei.

Ei nu pricep însă că sufletele sanctificate ale lui Moţa şi Marin au o putere uriaşă, care ne păzeşte graniţele şi patrimoniul naţional, ca o pavăză de mii şi sute de mii de ori mai puternică decât ne-ar fi putut da bietele lor piepturi omeneşti.

Când obrazul Maicii Domnului şi trupul răstignit al Mântuitorului Isus Christos sunt lovite, interesează sacrilegiul, nu locul unde a fost săvârşit...

Extrase din cartea "Pentru Christos" a eroului A. Cantacuzino, asasinat în închisoare

PICTURĂ ŞI UNIVERSALITATE

—Gheorghe RĂDULESCU—

Expoziţia de pictură modernă a lui Semproniu Iclozan, găzduită în sălile Galeriilor Hansen din Chicago, între 17 Octombrie şi 14 Noembrie, 1986 a oferit iubitorului de artă plastică o perspectivă şi o dimensiune nouă a valorilor creaţiei româneşti.

Pictura modernă şi mai puţin modernă românească are o tradiţie îndelungată şi recunoscută dela Theodor Pallady, Gheorghe Petraşcu, Stefan Popescu, Francisc Sirato, Camil Ressu, Jean Al. Steriade, Marius Bunescu, Nicolae Dărăscu, Ioan Mattis-Teutsch, Nicolae Tonitza, Dimitrie Ghiaţă, Henri Catargi, Nutzi Acontz, Lucian Grigorescu, Alexandru Ciucurencu, Octav Angheluţă, Corneliu Baba, Ion Tuculescu, Mariana Petraşcu, Ligia Macovei, Eugen Popa, Camelian Demetrescu, la Constantin Dipşe, Gina Hagiu, Ion Biţan, Coriolan Hora, Ion Gheorghiu, Constantin Piliuţă, Florin Niculiu, Viorel Mărgineanu până la Gabriel Constantinescu, Semproniu Iclozan, Cornelia Iclozan, Theodor Moraru, Alexandrina Gheţie şi alţii, pictură ce s'a încadrat pe etape în curentele artei plastice moderne europene, cu specific naţional, având caractere simboliste, impresioniste, anti-impresioniste, fauviste, cubiste, futuriste, metafizice, expresioniste, naive, dadaiste, suprarealiste, ori abstracte.

A găsi însă un loc aparte printre curentele menţionate, picturii lui Semproniu Iclozan este destul de greu, deoarece cu toate că în arta sa se pot sesiza unele detalii fauviste, expresioniste, suprarealiste ori abstracte, dar şi unele trăsături metafizice, în genul lui Matisse, Vlaminck, Braque, Dufy, Munch, Rouault, Klee, Dali, Kandinsky, ori De Chirico, în ansamblu analizată, în această pictură se remarcă forţa de creaţie şi remarcabila originalitate, fiind singulară prin calităţile caracterelor ei.

Dela intrare te impresionează o lumină a culorilor, o iradiaţie a unei forţe de creaţie, în aşa fel, încât pătrunzând treptat în acest univers al creatorului, simţi o înălţare lăuntrică pe care numai arta adevărată ţi-o poate dărui.

Tablourile sunt selectate şi orânduite după importanţa şi semnificaţia lor, culoarea este adecvată ideii cu care se sincronizează, sugestia devine pregnantă, conducându-te spre punctul care deschide perspectiva intuiţiei, a sensului ascuns, abstract.

Dela culoarea roşie aprinsă, sângerie, care luminează întreaga traiectorie a ideii urmărite de pictor, ca în Pâinea (The Bread), Templul (The Temple), Metamorfoză (Metamorphosis), şi în multe altele, la clar-obscurul care se pierde în necuprins, până la albul din Faleza (The Cliff), Spaţiu alb (White Space) sau Geneză (Genesis), pictura lui Iclozan atrage prin măreţia ideaticei şi a luminozităţii sale, o pictură spiritualistă şi profundă, al cărei sens se cuprinde treptat în cosmicitate. Ideile pictorului se sprijină pe o mare sensibilitate şi pe o ingenioasă imaginaţie, înzestrat cu un desăvârşit talent, având dezvoltat puternic simţul culorii, cunoscând în profunzime legile perspectivei şi ale geometriei, strâns unite cu o cultură adecvată, îţi lasă impresia că Iclozan a descoperit sau e pe cale să descopere necunoscute şi nebănuite căi ce se bazează pe noi legi de pătrundere în univers. Privind Triunghiul (The Triangle), Geneză (Genesis), Continuitate (Continuity), Revelaţie (Revelation), Cosmogonie (Cosmogony), Comunicare (Comunications), Incertitudine (Uncertainty), Transofrmare (Transformations), Mirajul timpului (The Mirage of Time), Crucea (The Cross) şi altele, descifrezi viziunea şi semnificaţia creaţiei picturii sale cosmogonice, în care cifrul biblic, mistic îşi spune cuvântul, în alt gen decât pictura lui Ion Tuculescu.

Si dacă un Giotto, un Fra Angelico, un Rafael, un Michelangelo, un Titian, un El Greco, un Gruneward au reprezentat dumnezeirea sub diferite ipostaze date în mod exemplar, expresiv şi iconografic, pictura modernă cu tot caracterul ei laic nu este totuşi lipsită de această reprezentare a forţei divine, ci dimpotrivă prin sensul ei sugerat, abstract caută şi pătrunde în cosmogonia divinităţii. Căile de cercetare şi expresie sunt diferite, semnificaţia rămâne aceeaşi, iar aici meritul de necontestat în privinţa lucrărilor pe care le analizăm îi aparţine pictorului român Semproniu Iclozan, care înţelegând măreţia forţei divine, demonstrează că prin adevărata creaţie omul se apropie de arhetipul absolut şi etern care este Dumnezeu.

Pictura lui Iclozan conţine totuşi în esenţa ei o tristeţe, o suferinţă metafizică, care nu este altceva decât suferinţa creaţiei aşa cum o vedea şi o exprima Eminescu în Odă (în metru antic) "De-al meu propriu vis, mistuit mă vaiet."

De fapt pictura lui Iclozan s'a făcut cunoscută şi apreciată în lume, cutreerând România, Franţa, Suedia, Canada, Iugoslavia, Coasta de Azur, Spania, Japonia, Germania Federală, U.S.A., Italia, Belgia, Elveţia, Siria, Anglia.

O astfel de creaţie nu are nevoie de prea multe prezentări, ea se prezintă singură prin măreţia şi valoarea ei, încât cu toată tragedia pe care o suportă poporul român din cauza comunismului, arta românească nu cunoaşte frontiere, pătrunzând în universalitate, ea îşi demonstrează trăinicia prin existenţa sa veşnică. □

DUMITRU GĂZDARU

OMAGIU LA NOUĂZECI DE ANI

Conferinţe omagiale organizate de o universitate sau un grup de profesori, sunt comune, rar însă sunt congresele organizate de un grup de universităţi, la care participă un număr din cele mai renumite universităţi din lume, dedicate unei personalităţi.

In anul 1972, un grup de foşti studenţi care între timp deveniseră profesori la diferite universităţi, au organizat un congres în cinstea fostului lor profesor, Dumitru Găzdaru, cu ocazia aniversării a 50 de ani de activitate în cercetări filologice.

Comitetul organizator format din profesori dela cinci universităţi americane şi şase europene, a avut concursul unor participanţi dela peste şaptezeci de universităţi din toată lumea, majoritatea participanţilor fiind foşti studenţi ai profesorului Găzdaru, deveniţi acum proeminenţi filologi. Unul dintre participanţi a fost profesorul Eugen Coşeriu, care i-a fost student la Iaşi prin 1939-1940.

Cu acest prilej profesoara Nydia G.B. Fernandez Pereiro, a publicat un volum despre viaţa şi opera profesorului sub titlul: "VIDA Y OBRA DE UN MAESTRO: DIMITRIO GAZDARU Y BIBLIOGRAFIA DE SUS PUBLICACIONES". Acest volum include lista de publicaţii ale profesorului până în anul 1972, ultima publicaţie cu numărul 385 fiind intitulată "Compendio de Filologia Hispanica - Curso Universitario". In prezent numărul publicaţiilor lui a ajuns la 429, şi probabil va mai creşte.

Dumitru Găzdaru s'a născut la 18 Ianuarie 1897. După terminarea liceului Internat din Iaşi, a urmat seminarul la Galaţi unde a studiat greaca veche, latina şi germana. In 1919 s'a înscris la Facultatea de Litere şi Filosofie a Universităţii Mihăilene din Iaşi, unde în anul 1922 îşi începe cercetările filologice, iar în anul 1924 este numit asistent al profesorului Philippide. Tot aici îşi obţine doctoratul cu Magna Cum Laude.

Dela Iaşi pleacă la Marburg unde devine asistentul Profesorului Leo Spitzer, predând "Einfuhrung in die Rumanische Sprache und Kultur." Dela Marburg pleacă în Italia unde face cursuri şi cercetări alături de profesorul Giulio Bertoni la Universitatea din Roma şi cu profesorul Matteo Bartoldi dela Universitatea din Torino. Activitatea lui prodigioasă a continuat la centrele de studii şi cercetări de filosofie şi lingvistică romanică din Roma, Trieste, Veneţia, Madrid, Berlin, Zürich, Giessen, Heidelberg, Frankfurt, Leipzig, Paris şi Viena.

Cu aceste studii şi cercetări el devine alumnus al renumiţilor profesori: Philippide, G. Brătianu, I. Bărbulescu, G. Pascu, G. Bertoni, Bruno Maglisiani şi Leo Spitzer, calificându-se drept unul dintre cei mai pregătiţi romanişti ai vremii, alături de Diaz, Meyer-Lubke, Bertoni, Spitzer şi Gamillscheg.

In anul 1934 revine în România unde concurează şi câştigă concursul pentru catedra de Limba şi Literatura Neolatină la Facultatea de Filosofie din Iaşi, iar din 1939 devine directorul seminarului de limbă şi literatură neolatină.

In anul 1940 este transferat la catedra de Filosofie şi Limbi Romanice dela Universitatea din Bucureşti, ca succesor al lui Ovid Desuşianu, şi tot în acel an este numit director al Academiei Romane din Roma. Din Iulie 1942 până în 1946 îşi desfăşoară activitatea la Institutul de Filologie Romanică din Roma, unde publică magazinul "Cultura Neolatina." Din anul 1949 până la pensionare a fost profesor la Universitatea Buenos Aires şi la Universitatea Catolică din acest oraş.

Indelungata şi rodnica activitate ca cercetător şi educator, i-a dat prilejul să cunoască şi să fie cunoscut în toată lumea. Rar se întâlneşte o universitate care are o facultate de limbi romanice, unde să nu fie profesor un fost student de al lui. Incepând cu prima sa lucrare, "Macedoromanisme în limba scrierilor Metropolitului Dosofteiu" publicată în anul 1924, cu ocazia numirii lui ca asistent al profesorului Philippide, întreaga sa viaţă a fost dedicată filologiei romanice ca cercetător, editor, publicist, administrator, fondator şi critic.

L-am întâlnit pe profesorul Găzdaru în August 1986. Trecând prin Buenos Aires, împreună cu soţia mea, l-am chemat la telefon să-l întrebăm ce mai face şi cum se simte. A doua zi ne-a vizitat la hotel. Am avut plăcerea de a lua masa împreună şi de a sta de vorbă câteva ore. A fost o surpriză plăcută pentru noi să-l găsim, la etatea lui, atât de robust, vioi şi activ. Lucrează încă 10-12 ore pe zi şi speră să-i dea Dumnezeu timp de ajuns pentru a termina câteva subiecte în cercetare acum, între care şi unul din Noul Testament.

Ne-a părut rău şi nouă şi lui că a doua zi a trebuit să plecăm spre Foz de Iguacu şi nu ne-am mai putut vedea. Era spre seară. Ploua, era vânt şi rece. Am mers cu un taximetru până într'o piaţă, unde am plătit taxiul şi am rugat ca profesorul să fie dus acasă. Ne-am îndreptat spre un magazin, dar înainte de a intra în magazin ne-am întors să ne mai uităm odată înapoi, dar maşina dispăruse în întunericul ud şi rece, ducând cu ea o comoară de cunoştinţe a filologiei romanice.

Probabil că până când ne-am întors noi la hotel el era deja la masa lui, cu condeiul sau un document în mână continuând ceea ce a început cu şapte decade înainte: cercetarea limbilor romanice.

Ii dorim multă sănătate ca să ajungă să-i sărbătorim şi centenarul. □

Jon CEPOI

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale din exil și din țară

MIHAI NICULESCU

PETRECERI

LONDRA

1977

Mihai Niculescu face parte din grupul de poeți ai goticului românesc. Când spun "gotic" mă asociez direct cu ideea lui Vintilă Horia, și în contextul precizat de el, după care "goticul" ca stil nu vine dela cuvântul "got", etimologia cuvântului ducându-ne la un stil al tainei, al nepătrunsului și hieraticului, un "argot", cum spun Francezii, o arcana care adie prospețimi încifrate peste grai, fie că e zidit, fie că e scris, dându-i un sens nou, sau mai precis, mai adânc, înflorindu-i chemări de orizont pe care ochiul care se îndărătnicește să-l "vadă" nu îl "observă".

Chiar titlul, bunăoară, de "Petreceri" este gândit în stil gotic. "A petrece", în seva primară a lui "pertraicere", este în sine o concentrație de poem apologetic într'un cuvânt pledând pentru demnitatea divino-umană a "chipului". Spre deosebire de râul care "trece" și chiar în opoziție cu lumea care are un "trecut" și o "trecere", omul este singurul care-și caligrafiază existența în infinit și etern prin "a petrece". El nu e "petrecut" de nimeni și de nimic. Dimpotrivă el "își petrece viața" (a trăi), "își petrece timpul" (a cuceri timpul), îi "petrece" pe oameni (a conduce) și poate merge până acolo că poate "să se petreacă" pe el însuși, dincolo de orice mărginire sau limitare spațio-temporală. El își afirmă lumina ca obârșie și prin dimensiunea ei dialogică, ca "petrecut", realizează în cunoașterea interioară, ceea ce Einstein prin dimensiunea timpului oferea pentru cunoașterea exterioară.

In vechea limbă română "petrecania" era "a conduce pe cineva", nu neapărat spre mormânt, dar avea și acest înțeles, de unde a rămas ca un apendice în limba română modernă expresia "a-i face cuiva de petrecanie".

Un alt derivat din acel verb rotund ca șarpele ce-și mușcă coada, este acel de "petrecăreț", cel care merge la petreceri, cuvânt care și-a tocit efigia imperială și îl folosim peiorativ, departe de izvorul alb al lui, în vreme ce "symposion" a avut o istorie inversă, deși sunt frați de lexic. Dar chiar în acest fel "petrecerea" mai poartă ceva din urma literelor de aur pentrucă ea implică o comuniune între oameni, un sâmbure de lumină drept coeficient singurătăților noastre. Se mai observă cum din strâvezimile de odinioară mai păstrează ceva care scapă binomului strict biologic, fiind asociat cu a sărbători ceva, ori sărbătorile sunt cele care ne scot din timpul profan, având drept centru, nu "trecerea", ci tocmai "petrecerea" clipei eterne - esența dialogicului absolut. Este exact tocmai ceea ce poetul Mihai Niculescu sintetizează prin stihul lui, asemănător cristalului ce poate răspunde diamantin "petrecerea" soarelui oferind unei raze un polivalent dialog: "Am trăit? Am fost trăit?/E'nceput sau e sfârșit?/Scad cu anii, cresc în clipă/Cumpănit cu o aripă,/ întrebându-mi zările,/ Nesfârșind mirările,/Petrecut de-o amintire/ A vorbelor, din neștire/Si'n pustia nemuririi/Amăgit c'un dor al firii/Ca un zbor fără aripă/Cu timpul oprit în clipă." (Petreceri, pg. 21)

Intrebările puse de poet au o nuanță shakespeariană amintind de celebrul "to be or not to be" din "Hamlet". Cum poți răspunde acestui "Am trăit sau am fost trăit?" M'a obsedat luni de zile, aproape un an, de când am primit cartea de poezii "Petreceri" a lui Nicluescu. Nu ma grăbesc cu un răspuns pripit. E o întrebare capitală răspunsă de autor cu o alta: "E'nceput sau e sfârșit?" amintind pe cea a altui poet, Efrem Sirul, ca o rugăciune de noapte: "Au nu-mi va fi acest pat groapă?"

Ecourile de mister ale poeziei lui Mihai Niculescu reverberează alte ecouri de taină, tonalitatea cromatică murmurând ritmul ideatic din "Ce te legeni codrule". "Scad cu anii, cresc în clipă/Cumpănit cu o aripă". Fantastic exprimat acest paradox.! "Scad cu anii, cresc în clipă", iar după aceea "Intrebându-mi zările,/ Nesfârșind mirările"; ideea devine tot mai transparentă unor realități transcendente și axiologice ale ființei umane.

Omul își este o perpetuă zare și o veșnică întrebare a ei, un minerit al cerurilor interioare sesizat de Blaga prin atitudinea creativă de a spori misterul, sau de Niculescu prin "Nesfârșind mirările". Filosofia își are originea la primii oameni care au început să se "mire". "Mirare" este asociat cu "miraculum" ca o deschidere a omului spre esența lucrurilor atât receptiv cât și creativ. "Eu nu distrug corola de minuni a lumii" afirma poetul și filosoful din Lancrăm, idee ce se învecinează cu "nesfârșind mirările". In limba engleză găsim un cuvânt care exprimă și mai clar țesătura ideatică pe care o găsim în trinomul mirare-întrebare-minune. E vorba de "wonder" (în engleza veche "wundor", în germană "wunder", în vechea germană a țărilor din Nord "undr") care exprimă admirabil relația omului din punct de vedere cognitiv cu lumea interioară și exterioară lui. El se miră, el întreabă și spre deosebire de "scientiștii" care se opresc la materialismul vulgar al ierbarului și insectarului cum, pe bună dreptate, îi arată cu degetul Blaga și Dostoievski, el, omul, este o minune și participă la minune având "chipul și asemănarea" Creatorului.

Minunea, sau miracolul, e o intervenție creativă a divinității în lumea noastră, dar în același timp și omul poate răspunde divinității având "chipul și asemănarea" Creatorului. Minunea nu este o stare a unor aleși, ci fiecare om este chemat să facă minuni. E starea lui naturală, e psihosfera în care ar trebui să trăiască, e actul creativ prin care i s'a poruncit să facă totul nou, omega destinului omenesc - "un cer și un pământ nou".

Acest act creativ, prin care se deosebește omul de animal, diferența între "trecere" biologică și "petrecere" ca axă teologică.

Pe continentul spiritual al culturii europene obișnuim să începem cu filosofii pre-socratici. Aceștia au început să se "mire" (expresia românească pare forțată, ca să evit pe ridicolă, comparată cu "to wonder" a Englezilor, verbul polivalent și rotund în care gândesc tălmăcirea românească), să se întrebe, să descopere principiul "of wonder" al lumii. E apa? E focul? E pământul? E aerul?

Apoi au venit Socrate și Platon. Socrate era un băiat simpatic. Stătea cu picioarele pe pământ. Tatăl lui fusese un pietrar. Mama lui - moașă. Mergea pe străzile Atenei fără a se scamatori ca Diogene cu ceva ce impresionează vulgul, dormind într'un butoi și căutând un om cu lampa aprinsă în amiaza mare.

La drept vorbind, chiar dacă Socrate ar fi îndrăznit un asemenea dadaism de cubiculum l-ar fi pus Xantipa să respecte manierele "burgheze." Ar fi putut marele Socrate, după ce nevasta i-a călcat pijamaua lui preferată, cu motive dorice, să refuze patul conjugal și să se culce afară într'un butoi? Diogene și-o permitea pentrucă era burlac. Trecând peste anecdotă, Socrate era un filosof ce avea prea multe de spus oamenilor pentru a-și pierde timpul cu lucruri ieftine de circ. Cu el începe "mirarea" despre om, dialogurile lui începând drumul lung spre Dia-Logos.

Afirmația unora că dela filosofia greacă nu s'a mai scris filosofie, ci doar interpretări e pur și simplu o absurditate. In prima jumătate a secolului I găsim pe Ioan din Patmos, care adresându-se tuturor căutătorilor principiului acestei lumi, le revelează în Prologul Logosului (Ioan I) că: "La început a fost Cuvântul (En arhe in o Logos), și Cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul. "Si acest Cuvânt ca scop al căutătorilor de "sophia" s'a întrupat (kai Logos sarx egeneto). Cum putem fi atât de naivi, ca să nu zic de rea credință, să înghițim o asemenea stupidă afirmație, care a devenit la modă, că dela Greci nu s'a mai conceput filosofic nimic nou sub soare? Logosul căutat de întreaga filosofie s'a întrupat (sarx egeneto). Arhe-ul lumii s'a făcut om Ecce Homo!

Finețea și subtilitățile filosofice ale lui Mihai Niculescu au scăpat multora și mă doare că erminiile Cuvântului-Lumină din acești faguri lirici ai poetului nu au ispitit pe mulți să-i guste. Să fie necunoașterea o scuză? Incerc să fiu calm. In literatura română a apărut prin grija editorială a lui L.M.Arcade un volum superb de poezii. Se numea "Kairos". Invidiez titlul, în sensul frumos al cuvântului. Autorul a fost întrebat de "culturalnici": E Kairos un zeu japonez, sau din Polinezia? Ca să nu spun,...dar mai bine să tac.

Baudelaire ne povestește, într'un poem în proză, despre un câine la care ținea foarte mult. Intr'o zi cineva i-a adus un parfum foarte scump autorului "Fleurs du Mal". Baudelaire a vrut să împărtășească bucuria cu cineva. A deschis parfumul și i-a dat câinelui să miroase. Drept răspuns de gratitudine acesta a început să latre speriat. Si concluzia, plină de amărăciune a lui Baudelaire, pe care o găsim și în Predica de pe Munte, unde în loc de parfum se vorbea de perle.

Mihai Niculescu prin "Petreceri" țese în liric deopotrivă catavasii și anavasii, paradoxul este frecvent, fluiditatea ideatică a stihului având limpezimea "spre al vieții izvor" și inerent, adâncimile lui, în care abisuri devin ecouri chemătoare de alte abisuri spre clipa supremă și eternă a Cuvântului: "Unde ți-e moarte, izbânda!/când pe hotare/Dezmărginite de blânda/lui cutezare,/Gândul și-adună aripa/rotund împlinit/C'un dor de vecie în clipa/Cu timpul oprit." Oprirea timpului în "clipa" fără de margini apare mozartian aproape ca o obsesie în : "Autobiografie" "Mi-e bine ca pe vremuri,/In copilărie când/N'aveam nimic./Nici timp/O clipă doar/De dimineața până seara,/Aceeași: clipa, ziua."; "Suflete, dulce povară": "Astăzi ca întâia oară/Stăruind peste vecii:/Suflete, dulce povară,/Har al meu - de când mă știi?..."; "Spre al vieții izvor": "Ci eu spre-al vieții tainic izvor/Mă îndemn, ispitit să mai fiu/In fărătimp, îngânat cu'n dor/De neființă, pe care-l știu..."

Borealul stih, cu flăcări atât de curate, al lui Mihai Niculescu trece "peste gând și fire" și ajunge acolo: "Sus, la cerul amăgit/Peste gând și fire,/Suflet nou, dezmărginit/Se roagă'n neștire:/Cred într'unul Dumnezeu/(La rău și la bine), /Goală ar fi vorba eu,/Doamne, fără Tine..."

Se spune că în 1729, când Bach compunea "Patimile după Sf. Evanghelist Matei" soția a intrat în cameră și l-a surprins în actul creației cu lacrimi în ochi. Numai în acest context putem înțelege "îngerul" lui Rilke sau adresarea lui Niculescu către acel "suflet nou, dezmărginit" și lacrima ce curgea pe obrajii lui Bach: "Goală ar fi vorba eu,/Doamne fără Tine..."

Inainte de a încheia, cartea de poeme a lui Mihai Niculescu a "Petrecerilor" mă duce cu gândul la "Homo Viator" a filosofului și scriitorului francez Gabriel Marcel. El spune: "Poate că o ordine stabilă poate fi stabilită pe pământ numai atunci când omul rămâne acut conștient tot timpul că condiția lui este aceea a călătorului." Si, axiologic, ne întrebăm: Cine este Calea, Adevărul și Viața?

Dumitru ICHIM

LATINA GINTĂ

Latina gintă e regină
Intr'ale lumii ginte mari,
Ea poartă'n frunte o stea divină
Lucind prin timpii seculari.

Menirea ei: Tot înainte!
Măreț îndreaptă pașii săi.
Ea merge'n fruntea altor ginte
Vărsând lumină'n urma ei.

In ziua cea de judecată,
Când față'n cer cu Domnul sfânt,
Latina gintă va fi întrebată
Ce a făcut pe acest pământ,

Ea va răspunde sus și tare:
'O, Doamne'n lume cât am stat,
In ochii săi plini de admirare
Pe Tine Te-am reprezentat!'

Vasile ALECSANDRI

Omero C.ORĂȘIANU

VERSURI

Editura Coresi, Freiburg

Apariția unui volum de poezii în lumea exilului, marchează un moment de neuitat în istoria scrisă sau nescrisă a lui Chronos.

Evenimentul trezește în inima cititorului bucuria unor încercări virginale pe un teren de plămădeală pur românească. Mănunchiul de poezii ale lui Omer Orășianu vine în lumea amatorilor de literatură precum un născut în familia ce implorase Divinitatea să-i dăruiască un "boț ochios" și plin cu viață.

Volumul de poeme semnat de autorul Omer C. Orășianu și cu o Prefață în formă de scrisoare semnată de Vintilă Horia, își găsește conturul la Editura Coresi din Freiburg în anul, care nu peste mult timp își va lua un bun rămas dela noi. Da, stimați cititori, anul 1986 ne lasă o carte românească, în care autorul își imprimă o gamă extinsă de frământări, experiențe trăite în suferință, nefiind străine nici unui muritor, care s'a străduit să înțeleagă, sau să trăiască din plin vârtejurile acestei întortochiate vieți pământești.

La primul contact cu cartea, cititorului îi este incitată privirea de roșul purpuriu al copertei și de o pupăză pântecoasă parcă scoasă din scorbura lui Creangă, îngălbenită de uitarea vremii.

Autorul Omero Orășianu își grupează poeziile din volumul de față în trei categorii cronologice: Poezii 1933-1940, Poezii 1940-1968 și Poezii 1968-1983.

Se poate vedea în urma lecturii cu atenție a poeziilor că poetul își etalează gândurile și sentimentele specifice unei anumite vârste. Analizând îndeaproape fiecare vârstă parcursă de autor, nu ne vine să credem dar acesta este adevărul, se pot remarca pendulările între prezentul unei sfinte inconștiințe și un îndepărtat viitor al unei culminante senectuți. Universul pluvios și cromatic, frecvent punctat de intervenții anatomice, al lui Omer Orășianu ne reamintește parcă de lumea plumburie a lui Bacovia și a simpaticului vulpoi din creațiile lui Francois Villon. Volumul emană și ceva comun cu mucegaiurile argheziene, tapetate însă cu multe dricuri, cimitire, cioclii și alți răspopiți.

Parcurgerea unui astfel de volum, apărut în condiții cu totul speciale, dă cititorului imaginea unui om al cărui zbucium sufletesc este sensibilizat datorită unui apanaj de împrejurări gustat și rumegat în dimensiuni spațiale și temporale.

Dar ce se întâmplă în existența autorului din diasporă, perturbată de trăirile unui trecut, care și l-ar fi dorit altcumva? Soarta poetului ar fi fost mult mai surâzătoare dacă "lupii" erau "lei".

Nota romantică creează cititorului imagini vizual-sonor-olfactive într'o conjunctură uneori pestilențială: "Nasuri înghețate / Strănutate / Mut / Stomacuri / Care / Put".

Unele versuri din prezentul volum aduc o notă de malițiozitate îmbinată cu refulări de "Ego" atotmulțumitoare. De asemenea s'ar părea că poetul a avut în fața lui un așa zis inamic cu care se războiește, folosind exprimarea poetică. Construcții verbale ale imaginarului adversar, însă cu amplificația de rigoare. Unele poezii sunt presărate cu diferite interjecții, care scad din valoarea intrinsecă a poeziei, explicabilă fiind poate influența nefastă a lupilor. "Căci sora, mama balmăjean / Tiri! Taran ! Tiri ! Taran !"

Inverșunarea belicoasă a poetului, îmbrăcată în formele unui imperativ inchizitorial, culminează pe la "Ai ucis și ai trădat". Aviz aeelor cititori, care nu au sacrificat nici măcar un puișor pe motive gastronomice. Se cuvine să fie foarte atenți să nu se simtă vinovați de o sângeroasă trădare.

S'ar părea că Omer Orășianu își arogă dreptul de a fi judecător de sorți și destine - poezia "Fetița blondă" fiind un sugestiv exemplu de un profesionalism justițiar. E vechi păcatul de când lumea, și cine l-o fi împins cumva la vale? Sau cine îl perpetuează din motive de autoapărare?

Excesul de zel al unor clevetitori a făcut uneori minuni, numai că viața a demonstrat, că minunea a durat doar 3 zile, precum în comunism.

In aroma unei cafele braziliene, secondată de parfumul unei țigarete de producție americană, printre foșnitoare toalete, lăsând în urma lor mirosuri diafane, nimeni n'o să fie de acord "Cu unul care pute a salam / Altul a picioare / Altul a tutun / Iar altul, / Beat tun / A doagă și vin", așa cum niciodată unul sătul nu va putea să înțeleagă pe unul flămând, indiferent de efortul pe care l-ar depune.

Judecătorii au fost buni întotdeauna pentru îndreptarea strâmbătăților, dar din păcate mulți nu au găsit "țapul ispășitor" care trebuia.

Ințelepciunea vârstei își pune amprenta în ultimele creații, autorul fiind eliberat de patimile și fantasmagoriile tinereții, "păcatele" care ne pasc pe fiecare dintre noi la momentul respectiv. Experiența și suferința determină apariția unui obiectivism, a unei filosofii strâns legată de forța divină, forță care a vindecat și nivelat existența oamenilor în expresie progresivă. □

Corneliu ARVINTE

CĂRȚI APĂRUTE LA EDITURA CORESI

1. PERSECUTIA BISERICII CRESTINE DIN ROMANIA, de C. Ionițoiu	-Epuizată-
2. TOMBES SANS CROIX, Tome I, de C. Ionițoiu	Costul 48 D.M.
3. MORMINTE FARA CRUCE, VOL' II, ediția a II-a, de C. Ionițoiu	Costul 35 D.M.
4. MORMINTE FARA CRUCE Vol. III, (1959-1964), de C. Ionițoiu	Costul 48 D.M.
5. CARTEA NEAGRA A ROMANIEI 1944-1983	-Epuizată-
6. LIVRE NOIR DE LA ROUMANIE (1944-1983)	-Epuizată-
7. IN GHIARELE SECURITATII de George Mazilu	-Epuizată-
8. DANS LES GRIFFES DELA SECURITATE, de George Mazilu	Costul 25 D.M.
9. CONTRA PROPAGANDEI MAGHIARE, de Vasile Coman	Costul 15 D.M.
10. Calendar 1985	-Epuizat-
11. Calendar 1986	-Epuizat-
12. DRUMUL CRUCII, Vol. I, de Aurel State	Costul 30 D.M.
13. SUB JUG STRAIN, de Vasile Florea	Costul 15 D.M.
14. PODURILE PESTE ISTRUL DIN PRIMUL MILENIU a. de Cașin Popescu	Costul 35 D.M.
15. ZAMBET PRINTRE LACRIMI, Vol. I, de Vasile Gurău	Costul 30 D.M.
16. PICURI DINTR'O LUME FARA SOARE de Dr. A. Al. Bidian	Costul 15 D.M.
17. PUNCTE DE VEDERE de Eugen Popescu	Costul 30 D.M.
18. INTALNIREA DELA PARIS	Costul 10 D.M.
19. SE VETIR. QUAND, POURQUOI, COMMENT, de Denise Pop-Câmpeanu	Costul 50 D.M.
20. LE DRAME DELA ROUMANIE, editată de Consiliul Național Român	-Epuizată-
21. FRANTURI DIN VIATA POPORULUI, de Eugenia Ușeriu	Costul 35 D.M.
22. PRIBEGIE SI DOR, de Alexandrina Isac.	Costul 20 D.M.
23. FERICIREA FURATA, de Ion Stefancu	Costul 25 D.M.
24. HARTA ROMANIEI, în adevăratele și eternele ei hotare	Costul 5 D.M.
25. IN LUPTA NEAMULUI, de Horațiu Comaniciu	Costul 25 D.M.
26. LE VOYAGE DE L'ARGO piesă în cinci acte de Octavian Vuia	-Epuizată-
27. SUB DOUA DICTATURI, de Eugen Popescu	Costul 30 D.M.
28. DIN ISTORIA TRANSILVANIEI, de A. Nicodim	Costul 10 D.M.
29. PENTRU SFANTA CRUCE, PENTRU TARA de Mardarie Popinciuc	Costul 30 D.M.
30. THE INTERNATIONAL MONETARY SYSTEM, de George Paul Huber.	Costul 10 D.M.
31. RASBOIUL PENTRU INTREGIREA NEAMULUI, de Mircea Vulcanescu	Costul 30 D.M.
32. IDEOLOGIE SI CRIZA ECONOMICA, de George Baltean	Costul 30 D.M.
33. CRAMPEIE DE VIATA, de Eugen Popescu	Costul 30 D.M.
34. POLITICA PROMOVARII VALORILOR UMANE, de Florian Onitza	Costul 15 D.M.
35. VERSURI, de Omero Orășianu,	Costul 17 D.M.

CARTI EPUIZATE: 1. PERSECUTIA BISERICII CRESTINE DIN ROMANIA. 5 CARTEA NEAGRA A ROMANIEI. 6 LIVRE NOIR DE LA ROUMANIE. 7. IN GHIARELE SECURITATII. 10. CALENDAR 1985. 11 CALENDAR 1986. 20. LE DRAME DE LA ROUMANIE. 26 LE VOYAGE DE L'ARGO.

Cărțile publicate la Editura CORESI se pot comanda la următoarea adresă:

N. CONSTANTINESCU
Via Alla Roggia 32,
6962 Viganeloo, Elveția

Plățile se pot face în orice valută prin mandat poștal internațional pe adresa de mai sus, sau prin virament la următoarele bănci:
SOCIETE DE BANQUE SUISSE - Via Motta, 18-6830 Chiasso-Suisse, Conto 119242, Rubr. Coresi sau:
OEFFENTLICHE SPARKASSE FREIBURG i.Br-Kaiser Joseph Strasse, 186-190-7800 Freiburg B.R.DEUTSCHLAND,- N. Constantinescu, Konto 2024383.

Editura mai are sub tipar următoarele lucrări:

VOEVODUL CAILOR, de Andrei Pandrea
CUMINTENIA CERULUI, versuri de Ovidiu Vuia
AM TRECUT PRIN IAD, de Ion Pantazi
BAIATUL DRUMULUI, de Vasile Posteucă
PRIVIND SPRE CER, de Stelian Stănicel
BALADA FRATELUI UCIS DE FRATE, de Luca Arbore
DRUMUL CRUCII, Vol.II, de Aurel State
CARTE DE RUGACIUNI
CATECHISM AL CRESTINULUI ORTODOX
DIN VIETILE SFINTILOR
ANTOLOGIA POEZIEI ROMANE, de Fornade
TOMBES SANS CROIX, tome II, de C. Ionițoiu
TRANSYLVANIE, VERITE ET REALITE, de Dr. Coriolan Brad
LOS APUNTES DE UN CAMPESINO DEPORTADO DE BUCOVINA, de D. Nimigeanu
TEORIA AVOCATURII, LOGICA SI RETORICA AVOCATULUI, de Constantin Macri

PERSEVERENȚĂ DE POET

—Camil UDREA—

Am mai menționat în paginile acestui ziar despre prietenul meu Bănățeanul. S'a născut poet, nu pentrucă e Român, dar pentrucă poezia e principalul său mijloc de exprimare.

Când aproape acum trei decenii eu eram încă în închisoare, el a avut curajul să scrie niște versuri, dedicate mie care, din motive înțelese nu s'au putut publica. Am dat de ele aici, pe noul continent, arheologie sentimentală literară. Poezia se intitulează "Memorie continuă".

"Adolescenți cu trupul de altoi/săreau din țărm în foșnetul sărat/le rămânea, o clipă, printre noi/în aer chipul vag sculptat./

Vai, mirosea a tinerețe viața/și țărmul vremii mirosea marin/totuși în aer se zidise ceața/și se stingea un far câte puțin/

O zi și-o noapte, și-o altă zi și-o viață/am stat pe țărm mai tânăr decât ei/și-am întrebat priveliștea măreață:/Dar unde-s vii și mor cei dragi ai mei?/

Am revenit pe plajă (mi se pare) /învești mântat în lacrimi și cuvinte/ Si din nisipu-amestecat cu sare/Mă luminau iubite oseminte.../"

Venind în lumea liberă, viața nu i-a fost pe roze. Il chinuia lipsa poeziei într'o limbă ce nu o stăpânea, scrisul într'o altă limbă nu e o joacă. Puțini au făcut-o și au fost excepții. In poezie, Khalil Gibran e una dintre ele.

După o luptă cu limba, prietenul meu a început să scrie în engleză. Primele lui versuri în limba lui Will mi le-a trimis cu o scrisoare, din care exalta fericirea. "Almost an advise" e scurtă, dar e poezie:

"A tender blade of grass/came into my dream last night/and told me: I cannot understand you, man!/Almost all the time you try to be/different than yourself./ Look at me. I never tend/to be a palm tree. I don't like to be a fruit tree/or a Christmas tree, and so on. Try/to be yourself, and remember me every morning".

Am fost fericit pentru el.

De curând îmi parvine informația, extrem de îmbucurătoare că, participând la un concurs de poezie organizat de către World of Poetry-California, comitetul de selecție a hotărît să-l onoreze cu "Silver Poet Award" pentru 1986, pentru poezia sa "Viewpoint", invitat fiind la congresul bianual al poeților care s'a ținut în Florida.

De asemenea a fost selecționat, pentru concursul de poezie "Octoberfest Poetry Contest".

Puțini scriitori români s'au afirmat într'o limbă străină.

Sper din toată inima că cel despre care scriu aici - Vasile Ranga Versavia-va fi unul dintre acești puțini și aleși. □

CARTEA ROMÂNEASCĂ ÎN EXIL

- trei decenii, zeci de edituri, sute de titluri -

MIHAI URSACHI

TRIPTIC PASCAL

I.

...și pre Iisus blândul, l-a dat să se răstignească

(Marcu, XV, 15)

"Netulburare de veci în țările Tale...

În sinea-Mi adâncă tronez întru Tine,
cătându-Mă însu-Mi cunosc chipul Tău
pe tronul iubirii
Și'n fiece clipă ființa-Mi în Tine se varsă,
și pururea plin sunt de Tine întocmai cum locul
e plin totdeauna cu loc.

Iar ochiul Tău arde în sufletul Meu.

...Părinte, primește și astăzi cântări și ofrandă
și cupa aceasta din parte-Mi...

Netulburare de veci în țările Tale."

II.

Eli, Eli, lamma sabacthani?

(Marcu, XV, 34)

Noapte de veci pentru cel răstignit în el însuși...

Căci la picioarele sale nu au să plângă
aducătoare de mir,
și niciun apostol nu-i va vesti mântuirea...
În pânză eternă pre dânsul nu-l înfășoară
și nimeni n'au ars pentru el mirodenii
și smirnă.

Părintele său își întoarce privirea în nouri
când el, dându-și sufletul, roagă iertare...
O, sângele său picurând în țărâna fierbinte
nu naște altare de purpură și nu se preface'n
orgii de garoafe aprinse... Iar cele trei lacrimi
nu s'au făcut mărgărint.

Noapte de veci pentru cel răstignit în el însuși.

III.

Et sepultus resurrexit, certum est, quia impossibile est

(Tertulianus, De carne Christi, 5)

Și Celor din mormânturi vieață dăruindu-le...

Deasupra mormântului vișinul crengile dalbe își ninge,
albinele roiuri-puzderii au îmbulzit primăvara,
veniți miriade, acesta e trupul cel veșnic și dulcele sânge,
osàna, osàna în glorie, Maica-Fecioara!

Deslează cătușele morții, rușinea, mânia,
blestemul becisnic și teama, de gândul cel rău ne sloboade,
milostivește poporul român, mântuiește Rusia,
în numele Fiului Tău, care de-a dreapta Îți șade.

O, duh al luminii, pogoară vieață
asupra acelui ce-s mort subt becisnice sorți...
Flori dalbe de vișin, o Doamne, e primăvara, e dimineață,
Christos a înviat din morți.

Și celor din mormânturi vieață dăruindu-le.

1970-1980

ACEST NUMĂR

este închinat

MEMORIEI LUI

MIRCEA ELIADE

ETHOS

redactori : † ioan cușa și virgil ierunca

1986
PARIS

HORIA STAMATU

COLIND 1983

I.

Când vântul bătu la răscrucea pustie
nici firul de praf n'a mai rămas
și dintr'o curățenie lucie
s'au ridicat umbrele albe
care tot ar fi vrut să fie mai mult
să fie pâine pentru gurile
deschise cât peștera de sub munte
să scoată din rădăcini
dureri așa de mari
că nici nu se mai simt
să scrie cu un nou alfabet
pe tabula rasa
lăsată de vântul năprasnic
neauzite umbrele albe nu se vedeau
dar toate lucrurile
s'au întors la locul lor

II.

Când au venit umbrele negre
s'au spăimântat de atâtea aripi
care făceau pod între cer și pământ
și aruncând ca semănătorii
semințele negre de mac
au făcut o liniște care nici ea
nu s'auzea pe sine însăși

III.

Vântul ce-a bătut fusese al prafului
ciuma ce-a bântuit visul necuratului
oasele ce s'au strivit
în clocotul de sub pământ
n'au fost decât visul
acelora pe care i-au purtat

Dar visul s'a risipit
odată cu fumul jertfelor
și toată lumea înghețată
a fost pusă pe cămile
ce-au trecut deșertul să ducă înapoi
neînceputului aurul neînceput

Decembrie 1983

UN TEXT INTERZIS AL LUI E. LOVINESCU ȘI O CONFUZIE DIRIJATĂ

"..

Oricine a răsfoit istoria țării noastre știe că dela Petru cel Mare, adică de aproape două sute cincizeci de ani, Rusia tinde în chip natural spre cucerirea cheilor Mării Negre, și că noi, fiind vecinii cei mai apropiați, vom fi cele dintâi victime ale imperialismului ei secular... O primă jertfă am adus-o la 1812 prin pierderea Basarabiei, și de atunci înainte am fost mereu invadați și ocupați de armatele pravoslavnice, fie direct fie indirect prin amestecul consulatelor rusești; ceea ce ne-a scăpat a fost dârzenia poporului nostru și faptul de a fi înglobați în imperiul otoman, la existența căruia erau interesate mai multe puteri. Noi le-am știut toate acestea ca lucruri istorice, reci, fără a fi participat cu ceva la dânsele; nu am avut o cunoaștere sensibilă. Bătrânii "Junimiști" ce-și împingeau origina până în apropierea domniilor regulamentare, și care au apucat în copilăria lor atotputernicia consulatelor rusești, și care mai târziu au "trăit" trădarea rusească ce ne-a răpit din nou, drept răsplată pentru ajutorul ce le dădusem, partea sudică a Basarabiei, cunoșteau intuitiv și sensibil ceea ce înseamnă imperialismul rusesc. Ei înțelegeau altfel, și mai profund, că fatalitatea geografică ne impune axioma: în niciun caz cu Rusia. Acestei convingeri elementare și organice îi răspundea atitudinea inexorabilă a lui P.P. Carp în consiliul de coroană din 1914 și 1916. El a fost un om de stat și a văzut situația în cadrele eterne ale interesului românismului; și nu e nicio îndoială azi că și în 1917 Rusia aliată se hotărîse să ne trădeze, apărând numai Moldova, pe care voia să o anexeze, dezinteresându-se de Muntenia, lăsată în voia soartei...

Dar, după cum spunea cronicarul, nu sunt vremile sub om ci bietul om sub vremi și, din fericire pentru noi, soarta războiului a hotărît altfel decât cum prevăzuse bătrânul om de stat: el mersese pe linia istoriei Rusiei dela Petru cel Mare încoace fără să poată prevedea și revoluția bolșevică din 1917, care a adus prăbușirea temporară a Rusiei, îngăduindu-ne să realizăm unitatea integrală a statului nostru, în dauna și a dușmanilor și a aliatului de atunci... În fața acestui rezultat, bătrânul P.P.Carp n'a putut decât să constate că țara noastră "n'are nevoie de bărbați de stat", întrucât există o providență ce ne apără. I-ar fi trebuit acestei formulări un accent de mai multă bucurie decât amărăciune, pentru ca ea să fie expresia adevărului însuși...

Experiențele istorice ale trecutului, cărora li s'a adăogat și experiența noastră privitoare la încercarea Rușilor de a ne trăda la 1917 (atenuată însă în sensibilitatea noastră prin faptul că nu s'a realizat) nu ne-a servit nici mai pe urmă... Timp de aproape un sfert de veac, am trăit nepăsători de ceea ce face vecinul din Răsărit, neținând seamă că dușmanul nostru etern e tot acolo... Abia drama din anul trecut, reanexarea Basarabiei și a nordului Bucovinei, pretențiile formulate de Ruși asupra Moldovei (deocamdată) și constatarea făcută în actualul război că imperialismul bolșevic e neînchipuit mai puternic decât cel țarist, având în serviciul lui un fanatism social ce nu exista înainte și o uriașe pregătire militară ne mai cunoscută în istoria omenirii, ne-au deschis ochii — prin tragice experiențe trăite și nu învățate în cărțile de istrorie, — aducându-ne la realitate că: atâta timp cât vom avea în coastă o forță organizată de două sute de milioane de oameni, nu putem urma decât politica inaugurată în 1883, adică de a face alături de Germani o barieră împotriva expansiunii slave, fie ea bolșevică, fie ea țaristă...

Acestea aveam de spus ca încheiere, pentru eliberarea conștiinței mele de publicist, care am criticat atitudinea bătrânilor mei dascăli în preajma războiului trecut".

Acesta este textul lui E. Lovinescu atât de incriminat, text ce n'a fost retipărit din 1941 încoace. Unde e "pata" morală a lui Lovinescu împotriva căreia tună și fulgeră reprezentantul neodreptei românești Mihai Ungheanu? Unde este "eroarea" murmurată de criticul de stânga Nicolae Manolescu? E greu de conceput că E. Lovinescu vedea în Rusia dușmanul de totdeauna al țării? O fi, dar aceasta e realitatea. E. Lovinescu își exprimă convingerea cu tărie și curaj și nu ocolește nici chiar accentele patetice, lucru rar în scrisul lui pus sub semnul măsurii. De ce acest patetism? Pentrucă — simplu — îl obsedează năpasta — verificată istoric — a Rusiei. Nu aceasta a fost, în istoria noastră mereu amenințată de vecina dela Răsărit, obsesia unor mari conștiințe neliniștite: Bălcescu, Eminescu sau Iorga?

Cine uită — din inerție, interes sau lene morală — că E. Lovinescu s'a identificat todeauna cu încheieturile esențiale ale ființei românești, păcătuiește — cu frivolitate — împotriva adevărului.

VIRGIL IERUNCA

(fragment)

ACESTE DOUĂ PAGINI, OFERITE GENEROS DE "CUVÂNTUL ROMÂNESC", APAR SUB ÎNGRIJIREA ȘI RESPONSABILITATEA ASOCIAȚIEI "HYPERION"

HYPERION

Centrul de promovare a cărţii româneşti

MIRCEA ELIADE

AMINTIRI (II.)

— fragmente —

Christinel

Printre Românii care se aflau la Paris, şi cu care m'am împrietenit, era şi fostul corespondent al ziarului *Universul*, Mihai Niculescu. Pregătea pe-atunci o teză de doctorat despre Jean Giraudoux. Într'o după amiază de toamnă târzie, în 1947, invitat de Giza la cafea, a venit însoţit de o prietenă, pe care voia de mult s'o cunoaştem, Sibylle Cottescu. Era o tânără brună, frumoasă, cu pletele negre căzându-i pe umeri. M'au impresionat dela început gesturile ei lente, seninătatea şi siguranţa cu care te privea în ochi. Vorbea curent româneşte, dar cu un pronunţat accent franţuzesc. Ştiam dela Mihai Niculescu că locuia la Paris dela vârsta de 6 ani şi îşi făcuse studiile într'un Colegiu catolic, unde era acum profesoară de latină. Aflasem, deasemenea, că Sibylle era cumnata lui Ionel Perlea, care fusese angajat la Scala pentru întreaga stagiune de iarnă.

Ne-am întâlnit de mai multe ori şi i-am cunoscut câteva prietene, profesoare, ca şi ea, la acelaşi *Collège Sainte-Thérèse*. Sibylle avea un mic apartament la Bois-Colombes, închiriat încă din timpul războiului. Acolo şi-a invitat prietenii pentru revelion; dar, în plină criză de vagotonie, nu m'am putut duce. Prima vizită la Bois-Colombes am făcut-o în primăvara 1948. Nu-mi amintesc aproape nimic de acel dejun; îmi amintesc, însă, că atunci am cunoscut-o pe Christinel. Spre deosebire de surorile ei, Christinel era blondă şi avea ochi albaştri; dar, ca şi Sibylle, îşi lăsa părul pe umeri. Prima imagine nu mi s'a şters deatunci din minte: râdea, copilăreşte, şi totuşi turburător de feminin, descoperindu-şi toţi dinţii, înclinând puţin capul.

Ştiam că sosise de curând din Italia, unde petrecuse mai bine de un an cu Lisette şi Ionel Perlea. Nu bănuiam atunci, ascultând-o vorbindu-mi despre Napoli, Santa Margherita sau Roma, că amândoi ne pregăteam să ne împlinim destinul. Mă interesau doar întâmplările, anecdotica: se îmbarcase la Constanţa pe vaporul românesc *Transilvania*, ajunsese la Napoli şi plecase imediat spre Milano; împreună cu Ionel şi Lisette au petrecut o parte din iarnă la Santa Margherita şi Milano apoi au coborît la Roma şi, în sfârşit la Napoli, unde Ionel dirija o serie de spectacole la teatrul "San Carlo". La Napoli a regăsit-o pe Nina Batalli, tânăra pictoriţă

....

O după amiază la Abbaye de Royaumont — unde fusesem invitat ca să ascult ultimul concert din seria *Semaines musicales internationales* — m'a trezit din această euforie. Am notat în *Jurnal* emoţia cu care, în acea zi de 26 Iunie, am privit, dela fereastra autocarului, câmpiile bătute cu maci; mi-au adus aminte de peisajele copilăriei mele, de câmpul şi cerul românesc. Şi, deodată, am simţit cum mă cuprinde magia miezului de vară. Nici admirabilul concert de Poulenc n'a putut rupe această vrajă. La întoarcere, noaptea, în acelaşi autocar, am început să filmez mental un nou roman. Dar nu-i "vedeam", cu oarecare precizie, decât începutul şi sfârşitul. Am început să scriu chiar de a doua zi. Îi găsisem titlul: *Noaptea de Sânziene* — şi ştiam deja că acţiunea se va desfăşura doisprezece ani. Am încercat să continui *Le Chamanisme*, consacrându-i după-amiezile şi serile, şi lucrând nopţile la roman. Dar a trebuit să renunţ repede la acest proiect optimist.

Recitind cele 300 de pagini din *Apocalips*, romanul pe care-l începusem la Lisabona şi pe care îl întrerupsesem în 1944, mi s'a părut că pot "salva" un personaj, Vădastra, şi o bună parte din episoadele în care el juca rolul principal. Nu ştiu dacă a fost o greşală, dar integrarea lui Vădastra în ansamblul *Nopţii de Sânziene*, mi-a dat mult de lucru. Cum redactarea s'a prelungit aproape cinci ani (e drept, nu-i puteam consacra decât câteva luni pe an), voi reveni de mai multe ori asupra acestui roman-fluviu. Evident, acţiunea, scenariile şi personajele *Nopţii de Sânziene* au suferit, în aceşti cinci ani, nenumărate transformări. Dar tema centrală a rămas aceeaşi, aşa cum o "văzusem" în autocarul cu care mă întorsesem dela Royaumont: certitudinea personajului principal, Ştefan Viziru, că ritmurile cosmice şi evenimentele istorice camuflează semnificaţii profunde, de ordin spiritual; şi, mai ales, speranţa lui că dragostea poate constitui o ruptură de nivel, revelând o nouă dimensiune existenţială; cu alte cuvinte, experienţa libertăţii absolute. Trebue să adaog, însă, că, foarte curând, Ştefan Viziru se va trezi obsedat de o speranţă paradoxală, şi anume: posibilitatea de a se recunoaşte îndrăgostit, în acelaş timp, de două femei (3). În concepţia lui Ştefan o asemenea experienţă, aparent irealizabilă, ar fi echivalat, pe un alt plan, cu experienţele sfinţilor.

Aşa cum mă aşteptam, Christinel a fost fericită aflând de roman. Se întâmplase întocmai cum îmi prezisese ea. În ceea ce mă priveşte, simţeam că voi putea scrie mai bine îndată ce vom fi din nou împreună. Prima sută de pagini, scrise în odaia mea de hotel, nu mi se păreau întotdeauna reuşite — aşa că am întrerupt romanul. Dealtfel, aveam de redactat un articol pentru *Critique* şi câteva recenzii pentru *Revue d'Histoire des Religions;* în plus, obţinerea unui *titre de voyage* dela Prefectura Poliţiei, şi a vizei italiene, cerea destul timp.

(extrase)

VIRGIL IERUNCA

DANIEL BOC

Un poet ca puţini alţii: Daniel Boc. Poet exilat în sensul deplinătăţii cuvântului, deoarece a consumat în timp — şi sub vremi — dublul chip al exilului: exilul *interior*, ca premergător celui *exterior*. Într'adevăr, Daniel Boc este printre puţinii — dacă nu singurul — care n'a publicat în ţară, nici măcar în perioada de liberalizare (atâta cât a fost). Aproape toate poemele sale din "Neume" — volum apărut în 1984 la Paris — sunt scrise între 1964 şi 1969, adică exact în momentul în care poezia îşi revine în fire, îngăduită de un regim care lasă impresia că vrea să iasă din realismul socialist. Faptul că Daniel Boc n'a acceptat o contemporaneitate cu Nichita Stănescu sau Marin Sorescu — pentru a numi doar doi dintre descătuşătorii poeziei — e insolit şi deschide capitolul unei etici a rezistenţei estetice. Gestul lui Daniel Boc — refuz sincronic? orgoliu vizionar? — cinsteşte în orice caz nu numai poezia ci şi garantul ei ontologic, — tăcerea.

Amânarea *începutului* are însă la Daniel Boc şi explicaţii neconjuncturale. "Neume" ne duce dintru început cu gândul la "facerea" poemului, după gândul şi crezul lui René Char, care conferă acestui *început* o iniţiativă sfâşiată de limite: "A face un poem — afirmă René Char — înseamnă a lua posesie de un dincolo nupţial ce se află de bună seamă în această viaţă, foarte legat de ea şi totuşi în vecinătate cu urnele morţii." De unde *aşteptarea* începutului, proectul adăstat, depăşirea *nerăbdării* (poate — o ştim dela Kafka — poate că nu există decât un păcat capital: nerăbdarea). Daniel Boc a aşteptat, a învăţat să aştepte, omenind astfel *nenumitul*, conştient de riscul spusului. Mai ales că există adevăruri (poetice) ce nu pot fi rostire decât dintr'un anumit "loc", "adevăratul loc" invocat de Yves Bonnefoy ("angoasa adevăratului loc este jurământul poeziei").

Acum şi *aici*, poetul român îşi începe — mallarméan — Cartea. Într'o notă postfaţă Daniel Boc ţine să ne avertizeze că "scrierea prezentă s-a dorit o construcţie polifonică: două-trei ziceri cu dezvoltările, variaţiile, suprapunerile, reluările lor. Fiecare neumă trebuie iscodită prin alăturarea şi în strictă dependentă de cele din juru-i; chiar dacă unele par a se emancipa, raportarea lor la întreg e hotărîtoare".

Polifonie, deci. Dealtfel există şi un tipar-ecou ce se vrea "muzical" în economia cărţii. Numai că muzica poemelor lui Daniel Boc — în ciuda unei referinţe a sa la Enescu — e dezintegrată, fracturată de un nou registru: poetul ni se înfăţişează în "atonalitatea" specifică poeziei moderne cu tot ce presupune ea: nomadismul sensului, pulverizarea cântului, infirmarea

....

Sau acest "Vifleim" de nebănuite învoioşiri:

Fata lumii fată goală
Sfinţii-n inime te spală
Cu mireasmă de-înnoptare
Cu zăpadă de-o mirare
Şi-ţi aştern la căpătîi
Munţilor ca să rămîi
Mai frumoasă decît luna
Care-nfloare totdeauna
Ba pe-o ţîţă, ba pe spate,

Descîntînd de sănătate
Mai gustoasă decît mărul
Care-înveselit-a cerul
Cerbilor ducînd bineţe
Stelelor dintre ostreţe —

MARIN TARANGUL

HEIDEGGER : „FIINŢĂ ŞI TIMP"

— pe marginea traducerii integrale a lui Em. Martineau —

Traducerile sunt de două feluri: de opere şi de cărţi. Cele de opere apar târziu, pentru că traducerea unei opere este o faptă târzie, de devotament. Asta se întâmplă de obicei după ce opera respectivă a mai fost tradusă, toată sau pe părţi, pe vremea când nu era decât o cartea ca multe altele. Aşa s'a întâmplat şi cu „Fiinţă şi Timp", care apare abia acum în franţuzeşte în versiune integrală şi care este acum tradusă cu conştiinţa că a devenit o operă care a trecut dincolo de sezonul de succes al unei cărţi. Cu ocazia apariţiei acestei traduceri, „Fiinţă şi Timp" a fost declarată, fără prea mari împotriviri, cartea cea mai mare a acestui secol. E mult avânt în afirmaţia aceasta, cu atât mai mult cu cât însuşi Heidegger a găsit în scrierile de mai târziu o voce mai simplă şi mai bătrână decât cea pe care o are în cartea asta la a cărei primă ediţie n'avea decât 38 de ani — pe când, pentru filosofie, vocea îşi găseşte timbrul abia după 40 de ani. Iar a califica ceva ca fiind „cel mai mare din secolul nostru" capătă un aer de performanţă sportivă, deşi nu este exclus să se poată vorbi şi de un sport al cărţilor. Ceea ce se poate însă spune, şi lucrul are aproape autoritatea unei constatări, este că Heidegger face figură de maestru spiritual al acestui secol; or, o carte nu ajunge pentru aşa ceva. In secolul nostru au mai fost cărţi şi autori care, rând pe rând şi de către un public diferit, au fost proclamaţi, fiecare, ca cel mai mare, şi asta la o vreme când „Fiinţă şi Timp" era deja publicată. Este cazul lui Husserl, al lui Wittgenstein, al lui Scheler, cazul „model" creat de Hartman şi Jaspers, ba chiar cel lansat de Keyserling, ca să nu mai vorbim de romantismul profetic al lui Spengler şi Klages. Atunci, în ce ar putea consta sensul cuvântului „mare" în aprecierea care îl consideră pe Heidegger ca fiind „mai mare" între filosofii secolului nostru? Că Heidegger a avut intuiţia gesturilor pe care le ascunde limba greacă, că a coborît mai adânc în destinul poeziei sau că originea sa ţărănească este o putere care dă greutate lucrurilor, aceste trei: greaca, poezia şi pământul, sunt oare elementele care l ajută pe Heidegger să fie „mai mare" ca ceilalţi contemporani? Dacă judecăm aşa, înseamnă să judecăm prost. Dimpotrivă, trebuie spus că Heidegger este prin el însuşi ceva, un destin care pleacă din el însuşi, şi că tocmai din pricina asta, cele trei: greaca, poezia şi pământul au putut să rodească.

Dacă cineva este „mare" nu este aşa sub forma adjectivului „mare", ci prin felul unic prin care poate fi în ceva, adică prin felul în care „a fi în ceva" este „ceva" unic. Şi Heidegger deţine lucrul ăsta prin felul în care şi-a aţintit ochii în faţa „fiinţei".

Cred că fiecare om are o atitudine proprie care defineşte felul în care stă de vorbă cu el însuşi, felul în care tot ce pare să se piardă în afară se regăseşte într'o coborîre înăuntru; astfel încât cel care pare cuprins de absenţă coboară adânc în sine, în acel interior în care nimic nu se mai pierde, pentru că există adânc înăuntru. Chipul omului devine mai ales „chip", atunci când se pierde pentru lumea dinafară ca să se întâlnească cu „chipul" lumii sale dinăuntru. Iar unui gânditor i se cere cu atât mai mult să poată mărturisi acest „chip" care restituie „portretul" absenţei sale, al plecării lui „pe gânduri", într'un cuvânt, ceva care restituie gestul stabil al intimităţii sale. Or, ca să ştii mai bine cu cine ai de a face când iei în mână o carte de Heidegger, e bine să ţi-l „în-chipui" nu vorbind, ci tăcând, adică lăsându-se „purtat de gânduri". Heidegger făcea asta la căsuţa lui din bârne unde apa se aducea dela fântână. Aşezat în faţa ei, pe o bancă cioplită în lemn, privea tăcut munţii ore în şir. Ca „păstor al fiinţei" privirea munţilor însemna pentru Heidegger o coborîre în Fiinţă. Pentru că Heidegger n'a fost doar un filosof, filosoful fiind un simplu „specialist" în problemele filosofiei, ci a fost mai cu seamă un gânditor de gânduri care a privit mereu într'o singură direcţie adulmecându-i sensul, fără să aibă nevoie să se arate „dibaci" în a încrucişa cuvinte, punând cap la cap problemele de filosofie consemnate de „specialişti". Pe studenţii săi îi punea să vorbească simplu, ca să poată fi liberi în ceea ce gândesc, ca să-şi aştepte gândul şi nu să se grăbească în a-l numi mai înainte ca gândul să se ivească. In mare, există două feluri de gânditori : cei grăbiţi şi multicolori, care militează pentru a obţine cât mai multe „rezultate", şi ceilalţi, înceţi şi incolori, care aşteaptă un singur lucru: un gând mare, ca un „pripon" în jurul căruia se învârte liniştit şi „paşte" viaţa însăşi. Heidegger era dintre cei din urmă.

Să încercăm să vedem acum care este miezul cărţii „Fiinţă şi Timp". Dela bun început, Heidegger pune în joc caracterul dogmatic pe care l-a instalat până acum metafizica, de fiecare dată când a vrut să caute înţelesul cuvântului „fiinţă". Caracterul acesta dogmatic, zice Heidegger, „nu numai că a considerat inutilă întrebarea care trebuie pusă în legătură cu sensul fiinţei, dar a şi autorizat în mod vădit înlăturarea acestei întrebări". Ca lucrurile să fie pe înţelesul tuturor, e bine să nu încărcăm prea mult cuvântul „fiinţă" şi să-l lăsăm, la început, puţin în voia lui. Asta o spunem noi acum, n'o spune Heidegger. Deci vom zice că „fiinţă" se referă la orice cade sub raza verbului „a fi", deci tot ceea ce se numeşte prin cuvântul „este", care intră în toate expresiile verbului „a fi", ca semn al „fiinţei". Or, totul, pentrucă există, este expresie a verbului „a fi", deci a „fiinţei". Aşa încât, peste tot nu există decât „fiinţă", pentru că ceea ce nu este, nu este nicăeri. Şi Heidegger arată că dogma metafizicii, legată de acestă răspândire peste tot a verbului „a fi", stă în trei prejudecăţi: prima, ia conceptul de „fiinţă" ca pe cel mai universal concept, venind înaintea tuturor celorlalte, lucru

(fragment)

EVANGHELIA EXILULUI (Ianuarie 1987)

IMPERATIVUL POCĂINȚEI

—Sergiu GROSSU—

Domnul și Mântuitorul nostru Isus Hristos își începe activitatea de propovăduire a Evangheliei cu aceste cuvinte: "POCAITI-VA, CACI IMPARATIA CERURILOR ESTE APROAPE!... După cum vedem, pocăința reprezintă primul pas în viața de credință, actul fundamental și obligatoriu al trăirii noastre duhovnicești, arvuna intrării noastre în comuniune cu Dumnezeu.

Vrem să ni se șteargă păcatele, fărădelegile, nelegiuirile care, după descoperirea prorocului Isaia, "pun un zid de despărțire" între noi și Dumnezeul nostru, ascunzându-ne fața Lui și împiedicându-L să ne asculte? "Pocăiți-vă", îndemna Petru pe norodul uluit de vindecarea ologului din Poarta Templului numită "Frumoasă" "Pocăiți-vă dar", ni se adresează și nouă, creștinilor din diaspora românească, doborîți de păcate și fărădelegi, înstrăinați de spiritul autenticității evanghelice, roși de vicii și învrăjbiți din cauza unor apetituri politice perisabile, "pocăiți-vă și întoarceți-vă la Dumnezeu, pentru ca să vi se șteargă păcatele, ca să vină dela Domnul vremile de înviorare..." (Fapte, 3.19)

Vrem, cu adevărat, să nu pierim drept consecință a unei viețuiri de permanentă infracțiune a Legii, noi, care am devenit ostatecii Intunericului acestui veac ticălos și-ai beznelor care ne-au copleșit sufletul și mintea? "POCAITI-VA!", răsună glasul Evangheliei lui Hristos; căci Domnul "are o îndelungă răbdare pentru voi și dorește ca nici unul să nu piară, ci toți să vină la pocăință" (2 Petru, 3. 9).

Cuvântul acesta "pocăință" nu este o momeală sectară, cum își închipuie, poate, mulți din cititorii "Cuvântul Românesc"; cum mi s'a reproșat și mie, cu zeci de ani în urmă, când vesteam Cuvântul lui Dumnezeu în adunările "Oastei Domnului" dela București, în biserica Sf. Ecaterina. Fiindcă Mântuitorul invită la pocăința pe toți aceia care n'au rupt-o, încă, din nefericire, cu trecutul lor dubios, care se complac să ducă o viață de păcat și de neascultare a poruncilor dumnezeiești, care se bălăcesc în mocirla tuturor decăderilor morale sau care, pur și simplu, își tăgăduiesc Creatorul.

Pocăința ne determină să pășim pe prima treaptă care ne apropie de Dumnezeu. "Fraților, ce să facem?" au întrebat Israeliții "străpunși în inimă" de cuvintele lui Petru. "Pocăiți-vă", le-a spus el. Pentrucă prin pocăință intrăm în familia cea mare a copiilor lui Dumnezeu; devenim nu numai vizitatori ai bisericii, ci apropiindu-ne, cu lacrimi și cu însângerare de inimă, de Isus, "piatra cea vie", suntem transformați de Duhul Sfânt în "pietre vii", zidiți ca să fim o "casă duhovnicească", temple și altare de lumină.

Ce poate să însemne pocăința dacă nu trezirea noastră din somnul păcatului, lepădarea de omul cel vechi, schimbarea minții, răsturnarea valorilor negative, impregnate de străluciri apostate și de năzuințe vanitoase, adeziunea noastră entuziastă, totală, definitivă, la o viață nouă, la o aventură nouă, la un nou și miraculos salt înainte, cu alte cuvinte - nevoia irezistibilă a învierii noastre din morți. Mediul idolatru, în care viețuim, deformează imaginea lui Dumnezeu în noi, ne înstrăinează de Dumnezeu, alterându-ne și otrăvindu-ne ființa morală. Lumea, așa zisă liberă, cu determinismul societății de consum, cu aberațiile ei ideologice anti-creștine, cu contaminările unui erotism maladiv, ne pângărește interioritatea, ne dispersează sufletul și mintea, ne fărâmițează unitatea spirituală, ne spurcă idealurile, ne învăluie și ne cufundă în abisurile păcatului.

Iată-ne înstrăinați nu numai de Dumnezeu, ci și de noi înșine. "Nebunule!", ne avertizează Dumnezeu, ca și pe bogatul căruia i-a rodit țarina. Insă noi nu mai auzim glasul Celui Prea Inalt, deoarece nu mai avem urechi de auzit, nici ochi de văzut.

Si totuși...Totuși, la un moment dat, pătrunde până la noi, în noaptea dezmățului în care ne legănăm visele și care reprezintă elementul esențial al trăirii noastre detestabile, dă, pătrunde ca un sfredel, ca un cărbune aprins, mustrarea: "NEBUNULE!" Il auzim, în sfârșit, pe Dumnezeu, grăindu-ne, și ne dăm seama că nouă ni se adresează. Ne verificăm străfundurile vătămate, găunoase, delicvente; și începem coborîrea IN NOI, spre centrul ființei, acolo unde cocoloșim "marile urăciuni", despre care ne amintește Ezechiel, în cartea sa profetică: "Si mi-a zis: Fiul omului, ia sapă în perete..." (Ezechiel, 8. 8-10) Coborîm și săpăm. Săpăm și descoperim odaia fărădelegilor noastre nemărturisite, altarul respingător al omului natural, adamic, "vândut păcatului." Mă descopăr, în lumina revelației divine, EU, CEL CE SUNT CU ADEVARAT: îmbucătățit, risipit, putregăit, întinat de nelegiuiri, amestec bizar de "târîtoare și de dobitoace uricioase", sortit blestemului și morții veșnice.

Cutremurat de această descoperire neașteptată, mă prăbușesc la pământ, strigând ca și Ezra: "Dumnezeule, sunt uluit și mi-e rușine, Dumnezeule, să-mi ridic fața spre Tine. Căci fărădelegile noastre s'au înmulțit deasupra capetelor noastre, și greșelile noastre au ajuns până la ceruri..." (Ezra, 9.6) Sau reeditâm smerirea și căința lui Iov: "Urechea mea auzise vorbindu-se de Tine, dar acum ochiul meu Te-a văzut. De aceea mi-e scârbă de mine și mă pocăiesc în țărână și cenușă" (Iov, 46. 5-6).

Cu acest puternic simțământ de căință, de sfâșiere lăuntrică și de umilință, cu această scârbă de viața noastră anterioară, se ajunge la al doilea moment indispensabil al pocăinței: RECONSTITUIREA ființei noastre măcinată de abateri și prăbușiri iresponsabile. Ne adunăm de pe drumurile risipirii degradante și, în tocmai Fiului pierdut, ne venim în fire, refăcându-ne unitatea spirituluí; ne aruncăm la picioarele lui Isus, implorându-L: "Doamne, am păcătuit împotriva cerului și împotriva Ta, iartă-mă!"

Fără recunoașterea vinovăției nu există salvare. De aceea trebue să ne însușim adevărul fundamental, formulat de Ap. Pavel astfel: "Hristos Isus a venit în lume ca să mântuiască pe cei păcătoși, dintre care cel dintâi sunt eu" (1 Timotei, 1. 15). De aceea trebue să ne apropiem de Isus, așa cum suntem, cu toate păcatele, cu toate slăbiciunile, cu toate văgăunile din noi. Ca unii care știm, care cunoaștem că nouă ne este adresată chemarea: "Veniți la Mine toți cei trudiți și împovărați, și Eu vă voi da odihnă..." (Matei, 11. 28) Fiidcă acum suntem pe deplin încredințați că Fiul lui Dumnezeu a purtat păcatele noastre în trupul Său pe lemn, că El a venit în lume pentru cei păcătoși și că, dintre aceștia, "cel dintâi sunt eu!"

Ce minunată schimbare se produce în sufletul nostru, prin pocăință - o schimbare radicală. Ieri, încărcat de păcate, și astăzi, iertat. Ieri, condamnat la moarte, și astăzi, grațiat. Ieri, murdar, răpcigos, în zdrențe, și astăzi spălat, curățit, îmbrăcat în straie de lumină. Ieri, prăbușit la pământ, și astăzi ridicat în slavă.

La acest început de An Nou, să ne luăm angajamentul împăcării noastre cu Dumnezeu. Chiar dacă exilul românesc cunoaște tot felul de furtuni potrivnice, chiar dacă vânturile îndoielilor și valurile învrăjbirilor ne amenință fronturile noastre de luptă, chiar dacă Diavolul încearcă să ne tulbure ființa, arătându-ne catastrofa păcatelor noastre, să nu uităm nici o clipă că Isus Mântuitorul, care are milă de noi, care abia așteaptă întoarcerea noastră la credință și la puritate, ne va șterge lacrimile părerilor de rău. Si va spune valurilor, gata să ne înghită, să se astâmpere. Si va porunci vânturilor pizmașe, să se potolească. Iar nouă ne va șopti, cu duioșia iubirii Sale incomensurabile: "Nu vă temeți. Sunteți ai Mei. Eu mi-am dat viața, pentru ca voi să trăiți veșnic!" □

ÎN ȚARA DECRETULUI 408

—George DRAGU—

"The Economist" (Londra, 15-21 Nov. 1986) publică subt titlul "In the land of Decree 408" părerile unui profesor ce-a vizitat RSR-ul.

Profesorul a fost expulzat după o săptămână pe motivul că unii cetățeni au reclamat că pune întrebări provocatoare.

Intrebând pe cei dela Securitate care-s cetățenii ce au reclamat și care-s întrebările "provocative", i s'a răspuns că datoria unui turist e să meargă la Marea Neagră or să admire Delta Dunării, și dacă are ceva întrebări, referitor la economie și cultură, să se adreseze "Academiei" care-i va da bucuros răspunsurile.

In "Un vizitator expulzat din România", autorul printre multe altele notează:

Cozi în fața magazinelor pentru a cumpăra niște roșii strivite, lipsa cafenelelor și a restaurantelor decente din orașul care altă dată se numea "Parisul Europei de Răsărit", etc.

Când a vrut să fotografieze, într'un oraș de provincie, o placardă cu chipul celui mai mare "Geniu al Neamului", un om în vârstă, văzându-l că-i străin, a izbucnit în râs și a fugit.

Un scriitor tânăr i-a mărturisit că oameni fără talent, fără șira spinării și care ling cizmele compun azi "Sindicatul Scriitorilor Români".

"Infaimosul Decret Nr. 408 este poate clasicul exemplu de 'Jus Romanescu'." In Decret se stipulează că orice contact cu străinii trebue raportat în 24 de ore. Conform decretului, n'ai voie să adăpostești peste noapte un străin.

Cum decretul n'a fost publicat în Monitorul Oficial, și deci nimeni nu știe de existența lui, unii scriitori au fost invitați de oficialități, li s'a citit decretul și apoi au iscălit "în alb" o declarație.

In drum spre aeroport profesorul a avut o satisfacție când un "elderly Romanian gentleman," făcându-i cu ochiul i-a spus: "Ai găsit ce-ai căutat, nu-i așa?"

Notă: cele descrise de "vizitatorul expulzat" sunt lucruri cunoscute. Ce este extrem de important e că revista "The Economist", una dintre cele mai prestigioase reviste din lume, arată acum opiniei publice mondiale, că regimul din București și-a pierdut respectul lumii civilizate.

Nu-i de mirare că ultimul interviu al genialului din placardele ce împăduresc țara, a fost "acordat" unei prestigioase reviste necunoscute din Bangladesh! □

CE NE SPUN VIZITATORII

Am închiriat o mașină dela Frankfurt și m'am dus în țară însoțit de fiica mea. Mâncare, benzină, hoteluri confortabile până am ajuns la Jimbolia.

In Iugoslavia benzina e 50 c litrul ($1.90 gal.) iar în România 92ç - litrul (cca $3.45 gal.) Vameșul român ne-a obligat să dăm bagajele jos din mașină și le-a inspectat pe toate, în plus a inspectat mașina uitându-se și după roata de rezervă....A fost politicos și l-am tratat cu țigarete Kent....La hoteluri este apă caldă doar dimineața și seara. ...La hotelul din Reșița am căpătat mic dejun complet, ou, unt, marmeladă și ceai. A fost o excepție; la celelalte hoteluri, dacă îți oferă ouă, n'au unt, ori au unt și n'au marmeladă, etc....Am vorbit românește și mi s'a cerut pe odaie 100 de lei, dar când în loc de buletinul populației i-am prezentat pașaportul, prețul camerei s'a scumpit de cinci ori. (Intre $45 - $75 pe noapte).

Drumurile sunt proaste, reparații, ocoluri...Camioanele întrebuințează o motorină care poluează aerul. Nu poți să mergi în urma lor că te sufoci .... In general lista de mâncare la hoteluri cuprinde: ceafă de porc, fleică de porc, bojoci, etc....Unii băștinași nu văd carnea decât de două ori pe an....Restaurantele sunt murdare, toaletele lasă de dorit, și mâncarea-i de proastă calitate....Vinuri de calitate bună se pot cumpăra dela hoteluri și numai pe valută: $4.50 sticla...Unele restaurante servesc berea nerăcită, iar berea e mai mult bragă decât bere.

Pe șoselele Moldovei am căpătat o amendă de 200 lei pentrucă în loc de 25 de km. am mers cu 35 de Km. ...Pe o distanță de 100 de metri am văzut marcate trei indicații de viteză 45 km. 35 km și 25 km.....In drum spre Galați am fost oprit că n'am schimbat faza luminilor....eram gata să mă amendeze cu 1000 de lei, și a trebuit să argumentez că mergeam cu faza reglementară, dar fiind o mașină străină, luminile sunt mai puternice decât luminile mașinilor românești....am argumentat cu el o oră, între timp a oprit pe un profesor și l-a amendat cu 300 de lei.

In București, unde vor să pună metroul, e o mizerie: numai gropi și bâltoace...Orașul e neluminat și dacă mergi noaptea riști să-ți rupi gâtul în vreo groapă....In ziare nu se publică decât succese, dar am auzit că la Brașov, un autobuz ce avea deasupra instalată o butelie de gaz metan, trecând pe sub un pod, a lovit butelia de partea de jos a podului.

A fost o explozie și toți pasagerii au murit....

Vorbind cu băștinașii și comparând condițiile ce le-am văzut în celelalte vizite pot spune căci conducerea actuală a înapoiat țara cu 200 de ani. □

FARA ARMÂNEASCĂ

ZECE ANI DELA MOARTEA LUI TACHE PAPAHAGI

—Vasile TEGA—

Prezentul articol își propune să aducă un omagiu meritat, la zece ani dela moartea sa, savantului lingvist, folclorist și etnograf Tache Papahagi, unul dintre cei mai îndărătnici, demni și creatori Aromâni, descins în patria fraților săi, Românii nord-dunăreni, pentru a înscrie, în cultura românească, cu o ambiție rară, un nume și o operă exemplare, îndemn spre noi realizări.

La șase zile după nașterea sa, care a avut loc la 20 Octombrie 1892, în celebra comună aromână Avdela din Pind, pruncul Tache Papahagi este așezat pe samarul unui catâr , între doi mari saci plini cu velințe, și o pornește la drum spre Târnova, unde va ajunge după două săptămâni. Intr'adevăr, locuitorii Avdelei, însoțiți de numeroasele lor turme, ca în fiecare an, de Sfântul Dumitru, încep coborîrea lor spre șesurile mai clemente ale Tesaliei, unde-și vor căuta adăpost în timpul iernii până în primăvara următoare, când vor face calea întoarsă spre munte. După cum se vede, viitorul savant se găsi din primele clipe ale existenței sale în contact direct cu realitățile dure ale vieții Aromânilor, ale cărei diverse aspecte vor fi redate în mod fidel, mai târziu, în valoroasa sa operă științifică. Din fragedă copilărie deci, el a cunoscut acest mediu specific constituit din păstori și cărvănari. Viața sa de școlar s'a desfășurat sub același semn al călătoriilor: școala primară în Tesalia iarna și la Avdela vara; gimnaziul la Ianina, iar liceul la Bitolia (1903-1912); studiile universitare le-a făcut la Facultatea de Litere din București (1912-1916), având ca profesori pe Ovid Densușianu și I.A.Candrea, de care va rămâne atașat toată viața.

Și-a obținut licența în litere în 1916, iar doctoratul în filologie în 1925. Mobilizat, mai întâi în 1913, și apoi în 1917-1918, el revine în mediul universitar în 1920, unde va urca filiera cunoscută, adică asistent universitar (1920-1925), docent universitar (1926-1928), conferențiar universitar (1928-1943) și, în sfârșit, profesor universitar (1943-1948). In 1948, deci la vârsta de numai 56 de ani și în plină activitate creatoare este silit să abandoneze cariera universitară, pentru o pensie de mizerie. Tardiv, în 1964, deci după șaisprezece ani, "regimul" încercând poate să remedieze, măcar parțial această monstruozitate, îi conferă titlul de "profesor emerit", precum și "Premiul de Stat" pentru monumentala sa lucrare Dialectul dialectului aromân, asupra căruia vom reveni ceva mai departe.

Discipol și continuator, cu pronunțată înclinație spre etnografie, al școlii lui Ovid Densușianu și adept al autonomiei disciplinare a folclorului, Papahagi se remarcă prin numeroasele sale studii etnofolclorico – lingvistice comparatiste și nu mai puțin prin culegerile sale din literatura populară aromână și dacoromână.

Una dintre primele sale lucrări, Antologia aromânească (1922) avea "ca scop prim de a da o hrană sufletească neamului aromânesc". In studiul introductiv după "o generală privire retrospectivă asupra trecutului Aromânilor" și asupra etnopsihologiei lor, Papahagi evidențiază câteva trăsături diferențiale ale folclorului aromân comparativ cu folclorul român: generalitatea motivului păstoresc, explicabilă prin identificarea vieții Aromânilor cu păstoritul; modestia repertoriului baladesc, dublată de lipsa de varietate și de amploare epică a baladelor, justificată prin modestia Aromânului, "el mulțumindu-se cu satisfacția intimă a eroului"; inexistența "lirismului eroic" în colinde; cvasiabsența liricii erotice și deosebita discreție a expresiei sentimentului în poezia de dor, motivată prin "austeritatea și gravitatea familiei aromâne".

Alegerea materialelor pentru această lucrare a fost făcută în așa fel încât cititorul să fie cât mai bine informat și documentat asupra imaginii complexe a limbii, folclorului, muzicii, dansului și etnografiei Aromânilor. Autorul nu a uitat în glosarul aromân-francez să explice, cu o grijă deosebită, terminologia specifică aromânească, înlesnind astfel o mai bună înțelegere a textelor din antologie.

Din numeroasele sale studii lingvistice putem deduce că el încearcă, cu elemente inedite, reconstituirea unei imagini a poporului român, în scopul de a sezisa mai bine procesul său de dezvoltare, precum și evoluția parcursă de limba română. El are dreptate, de altfel , când afirmă că "cea mai importantă problemă a lingvisticii române este aceea a nașterii și formării limbii române în timp, și mai ales în spațiu".

Răspunsul la aceste întrebări fundamentale el l-a căutat sprijinindu-se pe toponimie, pe studiul comparativ al sunetelor și formelor, precum și pe elemente de folclor și de etnografie. In ce privește spațiul, concluziile la care el ajunge îl îndreptățesc să afirme că Aromânii din Pind și din Albania de Sud sunt autohtoni, descendenți direcți ai colonilor romani, la care s'au adăugat într'o oarecare măsură emigranți veniți din Nord. Cât privește problema timpului, el crede că până pe la finele secolului al III-lea limba lor era latina comună din Occident; o diferențiere treptată începe a se produce în secolul al IV-lea, ceea ce a avut ca

TACHE PAPAHAGI (1892-1977)

urmare formarea românei vorbite începând din secolul al V-lea. La sfârșitul secolului al VII-lea poporul român era constituit, având o perfectă unitate. Iată ce spune el în această privință în Aromânii: grai, folclor, etnografie (1932): "Pentru unul care cunoaște complexul faptelor, al realităților istorice, filologice, etnografice, folclorice și geografice, originea Aromânilor în sensul romanității lor sud-ilirice se impune dela sine, în afară de cazul când cercetătorul ar găsi ca să nesocotească realitățile vii, preferând ce spun în general paginile rafturilor de biblioteci, emanate tot din studii de birou, nu din cercetări pe teren.

Așa fiind, romanitatea traco-iliro-dacică ne-o înfățișăm -când e vorba de formațiunea poporului român nord și sud dunărean din această romanitate - sub următorul aspect geografic: pe de o parte avem ROMANITATEA NORD BALCANICA adică romanitatea dintre versantul nordic al munților Balcani și dintre Carpați, romanitate care era, deci, călare pe Dunăre și din care au ieșit Aromânii. Pentru această epocă vom avea, așa dar, ROMANI NORD-BALCANICI sau BALCANO-CARPATINI - deci, nu NORD DUNARENI sau DACO-ROMANI - și ROMANI SUD-VEST-BALCANICI - deci, nu SUD-DUNARENI.

Un loc aparte în activitatea lui Papahagi îl ocupă lexicologia, și în special etimologia care cere cunoașterea a mai multor limbi străine, ca albaneza, bulgara, neo-greaca, sârba și turca. El a expus câteva din considerațiile sale de natură teoretică într'un studiu intitulat Dispariții și suprapuneri lexicale (1928-1930), dar opera sa de bază în această direcție este fără îndoială Dicționarul dialectului aromân, general și etimologic (ediția a doua augmentată, 1974). Este vorba de o operă de o importanță cu totul particulară nu numai pentru studiul aromânei, ci și pentru acela al tuturor limbilor sud-est europene.

Pentru ambianța în care a elaborat acest monument științific sunt de semnalat Însemnările cronologice ale autorului din 4 August 1946:

"Dicționarul dialectului aromân l-am început de vreo 12 zile. Am redactat, în pagini manuscrise de 20x13 cm, vreo 128 de pagini (A-ALIN). Merge greu - pe călduri mari, pe un birou 105x57 cm, cu variațiuni... simfonice (când după alimente, când la redactare; când la bucătărie, când la măturat și curățenie, când la cercetări de redactare)".

S'a subliniat în numeroase rânduri că Dicționarul dialectului aromân nu este numai un repertoriu lingvistic de cuvinte și de forme, ci și un adevărat tezaur al înțelepciunii și al creației populare a tuturor Aromânilor. Intr'adevăr, știind să exploateze la maximum resursele folclorului și ale etnografiei, autorul a făcut din acest dicționar, pe lângă un tezaur lexicologic, o adevărată enciclopedie a vieții materiale și spirituale a Aromânilor.

Folclorul a constituit, fără îndoială, în concepția și în activitatea practică a lui Tache Papahagi, una dintre preocupările cele mai însemnate și mai durabile.

Este suficient să menționăm, pe lângă cursurile universitare consacrate folclorului, câteva momente din creația sa: Din folclorul romanic și cel latin (1923), Graiul și folclorul Maramureșului (1925), Flori din lirica populară. Doine și strigături (1936), Poezia lirică populară (1967), Paralele folclorice. Traduceri din poezia populară greacă (ed. a II-a, augmentată, 1970, ed. I, 1944), Mic dicționar folcloric. Spicuiri folclorice și etnografice comparate (ediție postumă sub îngrijirea lui Valeriu Rusu, 1979).

Dintre aceste lucrări, Paralele folclorice reprezintă una dintre cercetările cele mai complexe de acest gen întreprinse în România, și nu numai prin marele număr de teme studiate (49 de bucăți) ci și mai ales prin amploarea notelor comparative care însoțesc fiecare text, conferind astfel fiecăruia aspectul unei monografii tematice. Intr'o introducere destul de amplă, autorul pune în lumină trăsăturile proprii ale poeziei populare neo-grecești, dintre care epica concentrată la maximum, absența aproape totală a elementului descriptiv și o puternică notă patriotică, naționalistă constituie elementele esențiale. Papahagi reia și dezvoltă în această introducere - pe baza unei documentații personale foarte bogate - vechea teză a consăteanului său, academicianul Ion Caragiani care deja la sfârșitul secolului trecut vorbea despre contribuția Aromânilor la creația folclorică neo-greacă, consecință firească a participării lor la toate evenimentele importante politice, sociale și culturale ale Peninsulei în general, și în viața poporului grec în mod cu totul particular.

"Poezia populară greacă -scrie Papahagi- se caracterizează într'un mod remarcabil prin acele Vlahica tragedia (cântece aromânești), întrucât, în Peninsula Balcanică, haiducia fără raporturi cu păstoritul s'a simțit mai totdeauna paralizată. Chiar epoca armatolilor a putut înflori în bună parte grație păstoritului, și se știe că în rândul armatolilor, căpitani sau simpli luptători anonimi, au participat mulți Aromâni, precum și creștini albanezi. Așa fiind, ce anume s'ar putea opune ca să admitem că la creația poetică populară greacă au participat și Aromânii, ca și Albanezii, cel puțin la creațiunea pastorală și haiducească? Acești Aromâni și Albanezi erau bilingvi - a doua lor limbă fiind cea greacă -, iar sacrificiul vieții lor și l-au dat pentru o creștinătate grecească și în limba greacă. Era, deci, natural ca ei să-și cânte - firește, în limba greacă - sentimente și fapte ale lor sau ale conaționalilor lor.

Papahagi și-a consacrat mai mulți ani din viața sa studiului poeziei lirice a poporului român, efort concretizat într'o vastă lucrare: Poezia lirică populară. Ca de obicei, savantul s'a forțat, și cu un real succes, să cuprindă ansamblul acestei creații folclorice, pe care a tratat-o atât sub raportul conținutului său spiritual, cât și din punct de vedere al diferitelor forme artistice (specii și sub-specii), adoptând încăodată metoda comparativă aplicată aceluiași domeniu al culturii sud-est europene și romane.

Câteva cuvinte acum asupra unei alte lucrări de bază a lui Tache Papahagi: Mic dicționar folcloric. Iată cum autorul însuși își caracterizează această lucrare:

"Pentru folclorul român, lucrarea de față o consider un început în domeniul folclorului lexicografic sau chiar lexicologic general".

Incă dela primele sale cercetări, Papahagi se impune atenției lumii științifice grație calității excepționale a metodei sale de lucru, care se caracterizează printr'o perfectă meticulozitate în înregistrarea faptelor, grija deosebită pentru unele amănunte semnificative, precum și intuiția trăsăturilor etnografice specifice fiecărei regiuni.

Parcurgând pe jos aproape întreaga Românie și toate regiunile locuite de Aromâni, Papahagi culege un imens material reprezentând tot ceea ce era mai caracteristic în activitățile, costumul, mentalitatea, etc. poporului român și aromân, considerat în acest moment istoric. Lucrările sale: Aromânii: grai, folclor, etnografie (1932), Macedo-românii sau Aromânii (1927) și Images d'ethnographie roumaine (daco-roumaine et aroumaine) (în trei volume, 1928-1934), ca să nu menționăm decât cele mai importante, reprezintă cea mai completă și autentică arhivă daco-română și aromână.

Este suficient să amintim, aici, concluzia lui Ovid Densușianu la prezentarea primului volum din Images d'ethnographie roumaine:

"Deși filolog, Papahagi ne dă astfel ce de mult așteptam pentru etnografia noastră. Si se va recunoaște odată că dela filologie au pornit spre etnografie, ca și pentru folclor, îndemnuri pentru cercetări temeinice."

Urmând gândirea și pașii lui Tache Papahagi în viața universitară, științifică și cetățenească românească, în cele trei sferturi de secol al XX-lea, putem accepta, fără ezitare, să fim părtași la întrebarea pe care și-o punea în 1940 și la răspunsul ce și-l dădea:

"Oare, să fiu eu animat exclusiv de un spirit de contradicție și de critică? Mă voi judeca mai târziu și cred că mă voi găsi pe calea bună - ca și azi - a bunului simț, a dreptății, a libertății, a patriotismului sănătos".

Tache Papahagi a murit la 17 Ianuarie 1977 la București. Dispariția lui este cu atât mai mare, cu cât savantul, de o rară probitate științifică, era dublat de un om de o perfectă integritate morală. El a detestat minciuna și a urît injustiția, pe care a combătut-o în mod constant. Astfel că la vârsta de 85 de ani el a murit cum a trăit: demn și ca un adevărat Aromân. □

ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU

A rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra dominaţiunii ruseşti - Mihail EMINESCU

“Cormuşcă” şi restructurarea

(Dintr'o emisiune a postului de radio “Europa Liberă”)

——Nicolae LUPAN——

Bineînţeles, că pentru cei mai mulţi dintre radioascultători, am în vedere întreaga ţară şi nu numai pe compatrioţii dintre Nistru şi Prut, e cazul să explic primul cuvânt din această enunţare. “Cormuşcă”, din rusă, pre limba noastră, ar fi “troacă” sau “iesle”... Ceea ce nu înseamnă că în emisiunea mea de azi va fi vorba de “patrupede”. Aşa dar, pentru cei care, după Darwin, s'au ridicat pe picioarele de dinapoi, ca să vadă mai departe, “cormuşcă”, ar fi un loc de “procopseală” sau “înavuţire”.

Deci, e vorba de nişte bani pe care omul nu-i câştigă prin muncă cinstită. Adică, nu produce bunuri materiale pentru întreaga societate. Si bineînţeles că, pronunţând cuvântul “cormuşcă”, toată lumea, aşa cum o face pe la noi de 45 de ani, se gândeşte, în primul rând, la aparatul de partid. Aparat, instruit şi strunit pe spatele poporului, ce numai în cadrul bietei Basarabii numără mii şi mii de oameni care, în toată viaţa lor zis constructivă, nu produc un capăt de aţă pentru binele celor mulţi. Nici măcar să-şi conducă maşina pe care le-o dă statul, “ca la chiori”, cum zice pe bună dreptate ţăranul truditor despre cei certaţi cu munca cinstită.

N'aş mai fi ridicat această problemă, veche cât puterea sovietică, dacă la Chişinău nu s'ar pierde, de vreo jumătate de an încoace, mii şi mii de ore de timp preţios prin vorbărie şi scris steril, de data asta gorbaciovian. Se va fura mai puţin din avutul obştesc?.. Puţin probabil, când toată lumea ştie că şefii de partid şi de stat, de toate nivelurile, îşi iau cât vor şi când vor, fără plată, tot de ce au nevoie ei şi familioarele lor!.. Vor muri mai puţin decât un milion de alcoolici sovietici pe an?.. Nicidecum! Lipsit de cea mai elementară iniţiativă particulară şi mânat, zi de zi, la muncă de brigadieri cu burţile pline de bere şi slănină, omului nu-i mai rămâne decât să-şi înnece coada de scrumbie în basamacul cel de toate zilele!... Că n'o să pretindă şi muritorul de rând la coniac, când ştie că aceasta este băuturica “pe care poporul o suge numai cu buzele celor mai buni reprezentanţi ai săi”, care nu pot fi alţii decât boşii de partid!...

Poate fi dar vorba de o restructurare în profunzime a tot şi a toate, când e limpede, ca “bună ziua”, că “baci la stână” rămâne, ca şi mai înainte - “lupul”!.. Ce restructurare se poate aştepta dela Simion Grossu, chiar dacă l-a sacrificat el deja pe Ion Ustian şi l-a pus în locul acestuia mai mare peste miniştri pe Ivan Calin, când el anume, Simion Grossu, încă dimpreună cu Ivan Bodiul, poartă răspunderea în tot ce poate fi mai rău în agricultură, industrie, în viaţa cea de toate zilele, când Basarabeanul este şi va fi lipsit de ceea ce are omul mai scump pe lume: libertatea naţională, libertatea cuvântului şi scrisului, aşa cum o înţelege el şi nu cum i-a dictat-ó şi i-o va mai dicta partidul, în frunte cu acelaşi Grossu.

Despre ce restructurare poate fi vorba, când, să zicem, un acelaşi Cruceniuc, Gaisaniuc sau I.D. Ciobanu, cu toată mediocritatea scrisului lor, vor continua să rămână “vedete”, în timp ce un Mitrofan Vatafu, condeer talentat, nu este încă membru al uniunii scriitorilor, deşi, pare-mi-se, e în pragul vârstei de pensie?

Formalism?.. Să-i zicem şi noi, cum i-a zis-o acum vreo lună şi ceva Ică Ciobanu, a cărui enormitate insinuantă ajunge până într'acolo că, chipurile, “uitasem cu totul de omul care, benevol, înaintase cândva cerere de primire în colhoz”. Nemaipomenit!... Adică, să nu ştie dumnealui că în nici un sat de pe malurile Nistrului, Prutului, şi Siretului nu sunt de găsit mai mult de zece sau douăzeci de aceşti zişi voluntari?..

Dar astăzi, ca să reiau gândul lui Andrei Lupan de mai acum două luni de zile, îi vom întreba, în chip leninist, pe cei dela partid cum a fost posibil ca, zeci şi zeci de ani, să se facă “atâtea lucruri ce veneau împotriva firii şi realităţii, când scriitorii erau defăimaţi”? Defăimaţi?..Să am iertare, tovarăşe academician, reduşi la tăcere totală sau chiar exterminaţi! Acesta e adevărul adevărat, nu cel “aproximativ”!.. Il vom întreba noi pe Simion Grossu, dela partid, sau pe Gavriil Volcov, dela securitate, de ce au fost deportaţi scriitorii Nicolae Costencu şi Alexei Marinat prin Severograduri, sau de ce talentata Ludmila Sobeţchi nu s'a născut în Basarabia ci în Siberia? Sau, dece excepţionalul Ion Druţă, inimosul Ion Ungureanu trebue să-şi câştige pâinea nu la Chişinău, ci la Moscova sau eu, la urma urmei, de ce am ajuns să vorbesc dela acest microfon?.. □

SILVESTRU MORARIU-ANDRIEVICI
Arhiepiscop al Bucovinei şi Dalmaţiei

...Cu şcoala s'au mai leşit bunăoară numele românesci Soare în Vasilovici, Berariu în Ieremievici, Bândea în Bendevschi, Diacon în Diaconovici. Mai ales însă streinii au rusît multe porecle de ale ţăranilor noştri români. Aşa au făcut din Creţul Creţuleac, din Guşul Guşuleac, din Rotar Rotariuc, din Geamăn Gemeniuc, din Purice Podorojnei, din Bordean Bordeanciuc, din Teutul Teutuleac, din Sain Sainciuc, din Cramar Cramarciuc, din Moraru Melnec şi apoi Sucholotoţchi, din Cojocar Cuşnir, din Olariu Hanceariuc, din Prisecar Paşişnec, din Cioban Cebanec. Poreclei românesci “Mac” 'i-au aninat codiţa rusească “ow” şi aşa din “Mac” au făcut “Macow”. Ba Morărenii au păţit-o şi mai rău, pentru-că aceia din trînşii, care âmblau la şcoală, se chiamau Andrievici, eară cei-ce remâneau acasă se chiamau Morariu.

Materialele pentru această pagină -articole, documente, fotografii- se trimit la adresa: Nicolas Loupan, Boite Postale 1007, 1000 Bruxelles, 1 Belgique.

MIHAIL EMINESCU ŞI BASARABIA

—Nicolae LUPAN—

Am în faţă un studiu istorico-politic pe care profesorul Ion Creţu îl publica la Bucureşti în 1941. Apariţia acestei lucrări, cum nu e greu de înţeles, era prilejuită de ruperea cu forţa din trupul ţării-mame a Basarabiei, Bucovinei de Nord şi ţinutului Herţei.

Stiam de existenţa acestei neobişnuite cărţi dispărute dela '44 încoace de pe rafturile tuturor bibliotecilor publice dintre Nistru, Tisa, Dunăre şi Marea Neagră.

Odată întoarsă ultima pagină, înţelegi de ce de-a lungul celor 40 de ani de regim zis popular la Bucureşti şi de putere sovietică - la Chişinău, marele nostru poet n'a fost comemorat niciodată în aceste două capitale ca neîntrecut patriot român, ci numai ca scriitor: ba al Românilor - pe malul Dâmboviţei, ba al moldovenilor - pe malul Bâcului.

De ce le-o fi fiind frică cerberilor desinformării - mă întreb? De fotografia lui Eminescu de pe prima copertă, de cea a statuii lui “Stefan cel Mare şi Sfânt” de pe ultima sau de satira eminesciană cu “Impăraţi pe care lumea nu putea să-i mai încapă / Au venit şi-n ţara noastră de-au cerut pământ şi apă...”? Ori poate de celelalte patru fotografii, redând Palatul Mitropolitan, Universitatea din Cernăuţi, Cetatea Albă şi cea a Hotinului.

Puţin probabil. Adevărul istoric - iată ce-i scoate din săritele imposturii pe Sovietici!

Astăzi, ca şi acum o sută de ani, articolele politice ale lui Eminescu n'au pierdut nimic, dar absolut nimic, din puterea lor de demascare şi condamnare a celor ce calcă în picioare dreptul popoarelor la autodeterminare şi integritate teritorială, cum este cazul nostru dela 1812, 1878 sau 1940. “Nici atunci”, constată Eminescu, după cum nici astăzi, aş adăuga eu, “nu vom avea însă dreptul de a ceda, ori a consimţi la cedare, întocmai cum nu am consimţit la cedarea Bucovinei ori la cedarea Basarabiei, ci, ca popor slab dar hotărît, ne-am rezervat” şi ne rezervăm, putem adăuga, “dreptul de a respinge ori şi când învinovăţirea, că înşine am stat la târguială asupra vetrei strămoşilor noştri”. Si poetul continuă: “Dacă nu am putut păstra întreaga moşie rămasă dela părinţii noştri, ne-am păstrat şi voim să ne păstrăm conştiinţa întăritoare, că ne-am făcut datoria şi că nu din vina noastră, nu cu învoirea noastră a fost ştirbită”.

Ar fi, cred, o impietate faţă de marele Eminescu dacă aş veni în acest articol cu considerente de ordin personal în problema problemelor româneşti: integritatea neamului din care ne tragem! Pentrucă, cine ar fi în stare să scrie mai bine decât Eminescu despre lupta României cu panslavismul într'un articol pe al cărui parcurs el compară destinul “moldovenilor căzuţi sub stăpânirea pravoslavnicului ţar” cu cea a Românilor din Bucovina. Numai că, în timp ce aceasta “formează un mic centru pentru dezvoltarea vieţii româneşti”, se are în vedere realitatea de pe timpul stăpânirii austro-ungare, Basarabia, continuă poetul “este deslegată şi ţinută cu sila departe de poporul românesc... Rusia nu a luat această parte din Moldova pentruca să-şi asigure graniţele, ci pentruca să înainteze cu ele şi nu voieşte să înainteze decât spre a putea stăpâni cât mai mult suflete, făcând în aşa fel ca din Basarabia să poată înrâuri asupra Moldovei şi asupra întregului popor românesc...”

O constatare valabilă şi pentru zilele noastre!...

“Impărăţia rusească”, - constata Mihail Eminescu în articolul “România în luptă cu panslavismul”, publicat în numerele ziarului Timpul dela 9, 22, 24 şi 27 Iunie 1878, “Impărăţia rusească”, deci, “nu este un stat, nu este un popor, este o lume întreagă, care negăsind în sine nimic de o măreţie intensivă, caută mângâierea propriei măriri în dimensiunile mari...Documentele istorice... ne dovedesc că Ruşii sunt o putere mistuitoare nu numai prin puterea braţului, ci şi prin urmările demoralizatoare ale înrâuririi lor... Românii puşi în contact cu Ruşii sunt mai mândri de românitatea lor...Nu. Inrâurirea firească a Rusiei nu e stricăcioasă, ea nu ne poate nimici. Pentruca să ne ia individualitatea, Rusia ar trebui să ne dea alta în schimb şi cel puţin deocamdată nu suntem copţi pentru o asemenea degenerare...”

Orice comentariu, chiar şi cel al profesorului Ion Creţu din 31 Decembrie 1940, ar fi de prisos. □

ANUNŢ

La Editura NISTRU din Bruxelles a apărut şi se trimite cititorilor primul volum al cărţii lui Nicolae LUPAN “Imagini Nistrene la Europa Liberă”. Cartea, ce numără circa 300 de pagini, poate fi comandată cu 15 dolari americani (în franci belgieni), prin cec poştal internaţional, la adresa: Anna Tsipkina, Boîte Postale 1007, 1000 Bruxelles 1 sau prin transfer bancar la contul 310-4152465-78 (Ag.919), BBL, 1080 Bruxelles, BELGIQUE.

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

George DONEV

CU BURICUL NETĂIAT

Ziarul "America" a împlinit 80 de ani, un record cu care puține ziare se pot lăuda. Moștenirea preotului Moise Balea și-a înfipt rădăcinile în istorie:

Citim din "Enciclopedia Cugetarea" (1940):

"America", ziar al Rom. din Cleveland, Ohio (America), 1 Sept. 1908, scos de preotul ortodox Moise Balea... Tendința lui e național-democrată și aduce mari servicii cauzei rom. de peste ocean".

Din numărul comemorativ (8 pagini!) reproducem din articolul "Fapte din trecut îndreptar pentru viitor" de dl. Miron Butariu:

"Dacă U&L se va lăsa îndrumată de faptele din trecut, de politica tradițională, suntem siguri că refugiații care au reușit să găsească libertatea în America, se vor apropia cu dragoste și vor deveni membri activi, învigorând-o, pentrucă vor face parte dintr'o organizație care luptă pentru libertatea poporului român".

Din articolul "America la optzeci de ani" al Dlui Alexandru Nemoianu: "Românii continuă să vină în lumea nouă și ei sunt împinși de nevoi la fel de mari (ca să nu spunem incomparabil mai mari) ca cele ce i-au determinat pe Românii de acum o sută de ani să emigreze".

"Rolul" Americii... a strânge pe cei nou veniți în jurul societăților existente!"

Răsfoind colecția ziarului: Pe cei veniți să-și facă "mia și drumul" îi interesa prețul vitelor, cât costă prăjina de pământ, ba chiar și o anchetă: "Suge șarpele lapte la vacă?"

Al 80-lea "Număr Aniversar" abundă cu apeluri patriotice de unire, dar nu găsim un singur rând care să informeze pe noul venit de ce se întâmplă în țara pe care a lăsat-o în urmă...

In timp ce ziarul "America" se vaită de cititori și Uniunea și Liga se vaită de membri, alte ziare lunare, în 24-36 de pagini, apar și se mențin datorită suportului oferit de grupul românesc.

Sinceritate și bune intenții avem, dar trebue cineva priceput ca să le coordoneze.

Un ziar care apare sub conducerea unui "Comitet de moașe redacționale", rămâne cu buricul netăiat.

EL ȘI EA ÎN PLINĂ ARMONIE

Descărcăm o roabă de complimente la picioarele savanților academicieni ce conduc România:

Familia Ceaușescu și familia Petrescu, așa cum o chema pe d-na savantă până nu devenise savantă, oferă un exemplu superlativ de bună înțelegere.

Nu întâlnim discuții aprinse cu Mă, Fă și Du-te, așa cum se întâmplă câteodată între familia soțului și a soției.

Totul se desfășoară curgător și plin de înțelegere, așa cum este prescrisă rețeta fericirii de dr. Karl Marx.

Cu ocazia sezonului de a împărți "mulțumiri alese" (de obicei vine după sezonul vizitelor de lucru, N.R.) tov. Nicolae a decernat decorația "23 August" cumnatului Manea Mănescu și decorația "Apărarea Patriei" d-lui Gheorghe Petrescu (fratele tovarășei de viață).

Bineînțeles că ambele decorații sunt de clasa I-a, așa cum sunt și familiile.

Un exemplu de egalitate ce există într'o societate multilateral dezvoltată:

O decorație ție, una mie; o mașină ție, una mie; o casă extra de vară pentru familia ta și una pentru familia mea.

Totul se împarte frățește între scorniceni (plus prietenii) și petreșceni (plus prietenii):

50 la sută iau unii și 50 la sută iau ceilalți.

Ce rămâne din sută, după împărțeală, se distribuie egal la restul populației.

PACEA, ENERGIA ȘI VORBĂRIA

Cu fabricarea păcii se ocupă tovul Nicolae, planul său de dezarmare, împăcare și pupare a fost primit cu un potop de felicitări, inclusiv dela d-na Elisabeta Radu, "mama eroină din com. Pincești, jud. Brașov", care a răspuns la referendum cu litere capitale DA, aprobând toate planurile propuse pe meridiane de marele împăciuitor. (Rom. Liberă, 14.11.86).

Ce s'ar fi făcut Londra, Parisul, Moscova și Washingtonul fără binecuvântarea venită din comuna Pincești?

Odată chestiunea păcii pusă la naftalină, rămâne de rezolvat doar problema energiei.

Soluția ne-o dau doi ziariști de adâncă gânditură salvatoare, d-nii M. Bărbulescu și D. Filipescu, ambii cu nasuri de prepelicari, care au mirosit că:

"...In miezul zilei, prin ferestrele croitoriei se revarsă lumina câtorva tuburi fluorescente al căror rost, nu se justifică cu nimic. Inăuntru, un fier de călcat încins la 'roșu' continuă să fie lăsat în priză, sub privirea responsabilei..."

O altă Niagară de scurgere a energiei electrice, care pune securitatea statului în primejdie, a fost descoperită la o cofetărie unde "o vitrină și un dulap frigorifice au fost găsite....cu țevile încărcate de gheață și cu termostatele reglate la poziția maximă..."

Articolul la care ne referim are titlul: "Un imperativ major: Economisirea severă a energiei electrice" și-a fost publicat în "Informația Bucureștiului"

MICA PUBLICITATE

Anunțurile dela rubrica "MICA PUBLICITATE" sunt redactate de solicitanți

FACEȚI RECLAMĂ PRIN ZIARUL NOSTRU

COSTUL unei reclame: $ 25 pentru 5 cm (2 inch) înălțime pe două coloane. Ziarul are șase coloane.

Aceeași reclamă repetată de trei ori costă $ 60, șase ori $ 150 și douăsprezece ori $ 250.

ANUNȚURILE DE CASATORII costă $ 0.50 cuvântul.

· NOII REFUGIAȚI care doresc să-și caute rudele și prietenii, ori cei ce vor ajutor în vederea emigrării, pot publica anunțuri gratuite.

CAUT RUDELE ȘI PRIETENII

*Nicu Satalan, 13874 Rockrest Dr., Moreno Valley, Ca., 92388, caută pe D-nele MISCHONSNISKY ADELA și JENI. Rugăm pe cei ce știu sau auzit de doamnele amintite să telefoneze cu taxă inversă la (714) 653-5806.

*Daniel Stamatoiu, 1830 Pomar Way, Walnut Creek, California, 94596, USA, caută pe fratele lui CORNELIU STAMATOIU născut în com. Scoarța, Budieni, Jud. Gorj, România, care a părăsit țara în 11 Oct. 1984. Cei ce pot da relații despre acesta, sunt rugați să scrie la adresa de mai sus.

*Sorin Grigoriu, 21 Lascelles Blv. #511, Toronto, M4V-2B8, tel. (416) 481-4580, caută pe prietenul său CORNEL CIOVICA, sosit de curând în Canada, din Austria. Relații despre acesta - la adresa sau telefonul de mai sus.

*Gigi Feru, 4328 Harford St. #205, Dallas, Tx. 75219, USA, caută pe IONEL DODOS, originar din Reșița, de religie adventist de ziua a șaptea, care a emigrat din Iugoslavia; prin acest anunț îl roagă pe acesta sau pe cei ce pot da relații, să scrie la adresa de mai sus.

*Ileana Hazota (fostă Timiș Ileana Ciuclă) din orașul Borșa, jud. Maramureș, stabilită în New-York la adresa 43-15, 45th St. #5H, L.I. City, 11104, USA, tel. nr. (718) 482-8359, caută pe verișorul PETRU RATIU, născut în Borșa, Maramureș, care s'ar afla la ora actuală în Italia, Roma. Acesta este rugat să ia urgent legătura cu verișoara sa dela adresa de mai sus sau la telefonul (718) 784-1507 (serviciu). De asemenea, cei ce-l cunosc și pot da informații, sunt rugați să telefoneze sau să scrie la adresa de mai sus.

A ÎNCEPUT CONSTRUCȚIA CENTRULUI CULTURAL DELA "CÂMPUL ROMÂNESC"

Campania "Fondului de Construcție" necesară construirii "Centrului Cultural Românesc" dela Câmpul Românesc din Hamilton continuă. Avem nevoie de încă $90.000 ca să putem egala suma donată de guvernul Provinciei Ontario.

Asociația Culturală Română din Hamilton, se adresează tuturor Românilor de pretutindeni de a ajuta la ridicarea acestui așezământ cultural, care va deveni o oază de regăsire spirituală a valorilor culturale românești.

Frate Român, nu este prea târziu că să contribui și tu la ridicarea Centrului Cultural. Avem nevoie de ajutorul tău. Contribuie după posibilități, dar contribuie. Nu sta de o parte, când alții se străduiesc și își propun să ridice un lăcaș pentru rosturile noastre spirituale. Centrul Cultural este ridicat cărămidă cu cărămidă. Donează și tu una, ca să te simți mândru că ți-ai adus aportul tău la realizarea acestui vis admirabil de frumos. Te obligă cei rămași în țară, cei ce îndură foame și frig, cei ce așteaptă dela tine să faci ceva pentru neam.

Contribuții primite până acum:

OCTOMBRIE 1985	$ 1.600
NOEMBRIE 1985	4.820
DECEMBRIE 1985	10.875
IANUARIE 1986	6.175
FEBRUARIE 1986	3.620
MARTIE 1986	3.075
APRILIE 1986	3.660
MAI 1986	2.242
IUNIE 1986	1.305
IULIE SI AUGUST 1986	2.785
SEPTEMBRIE SI OCTOMBRIE 1986	3.860

NOEMBRIE SI DECEMBRIE 1986

AUREL BORLESTEAN	Younde, Cameron	$ 1200
SOC.CONST.BRANCOVEANU	Montreal, Que. Can.	500
DR.EMIL VICAS	Montreal, Que.Can.	250
CONSTANTIN SPOREA	Germania de Vest	200
SABIN CHEVERSAN	Mundelein, Ill.USA	100
ION BOLOGA	Rio Hondo, Argentina	100
P.MIHALCEA	Germania de Vest	100
ELENEI IONESCU, în memoria părinților Vasile și Aurelia, a fraților Emanoil și Andrei și a fostului soț Romulus	Flemington, N.J., USA	50
EUGENE RAICA	Detroit, Mich., USA	50
NICOLAS DIMA	Fayetteville, USA	50
NICOLAE NOVAC	Highland, Ind., USA	50
REV.STERIE MIHADAS	Toronto, Ont. Can.	40
ELENA MARINESCU	Jackson Heights, N.Y.,USA	40
MIHAI DIMIAN	Ottawa, Ont., Can.	25
F.MOLFETAS	Toronto, Ont., Can.	25
V.MOLDOVAN	Perth, Australia	22
OLGA PAULIAN BAYNE	Toronto, Ont., Can.	20
VICTOR CORBUT	Cleveland, Ohio, USA	15
ION PASCALUTA	Toronto, Ont., USA	10
GHEORGHE VASILICA	Downsview, Ont., Can.	10
	TOTAL	46.774

Cei ce doresc să ajute la construirea CENTRULUI CULTURAL dela Câmpul Românesc, sunt rugați să trimită cecul lor pe adresa: ASOCIATIA CULTURALA ROMANA, (FONDUL DE CONSTRUCTII), P.O.Box 4217, Station "D", Hamilton, L8V 4L6, Canada.

CONFERINȚA INTERNAȚIONALĂ A. B. N.

Intre 20-22 Noembrie 1986 a avut loc la Toronto, în Canada, Conferința Internațională a Blocului Anti-Bolsevic al Națiunilor (ABN). Această conferință a fost organizată de secția canadiană ABN, al cărei președinte este Orest Steciw.

Au fost reprezentate 23 de națiuni și au participat un mare număr de observatori și ziariști. Titlul general al conferinței a fost "Campania pentru libertate: 1986", iar tema în sine a lucrărilor a fost: "Eliberarea națională ca o alternativă față de războiul nuclear". Toate comunicările din programul zilelor au fost prezentări ale diferitelor aspecte și situații din lupta de eliberare națională a țărilor participante.

Delegația română a fost constituită din membri ai Frontului Libertății, membri ai Consiliului Național Român Secția Canada, membri ai parohiilor ortodoxe române din Toronto și Kitchener, membri ai Asociației Culturale Române din Hamilton, etc. Dintre acestia menționăm: Preot R. Grabowski, Pr. N. Zelea, Ion Halmaghi, Victor Corbuț, Ion Călvărășanu, Tudor Bompa, George Bălașu, L. Bălașu, Tudor Murgoci, Chirilă Ciuntu, Ion Simicin, Ion Nicolau, Popa Cornel, Ovidiu Vasilescu, Florian Săndulescu, Mihaela Moisin, Petru Lupșor, D-na Lupșor, N. Panțurescu, Doru Popescu, Căpățână Iosif, Toma Toader, Anghel Zaharia, Anghel Marin, Dumitru Ionescu.

Fiecare delegație a prezentat comunicări scrise care au fost distribuite celor prezenți. La tribună a vorbit Pr.R.Grabowski, despre situația actuală din "România și Exilul Românesc". A subliniat starea deplorabilă în care trăiește poporul sub dictatura lui Ceaușescu și a arătat falsitatea mitului independenței, demonstrată și prin revelațiile fostului ambasador american David Funderburk. In continuare, pr. Grabowski a vorbit despre distrugerea monumentelor istorice și a bisericilor și despre persecuțiile religioase executate de guvernul comunist. Exilul românesc - a spus pr. Grabowski - reprezintă platforma de luptă națională, în condiții de libertate. Acest exil dispune de asociații și grupări active, are o presă informată, documentată și dinamică. Structura politică a exilului este formată pe principiul pluralismului, care îngăduie diversificarea formelor de expresie ideologică.

Ion Halmaghi a prezentat o comunicare scrisă despre România.

In sesiunea de Sâmbătă, comunicările au fost în legătură cu activitățile și manifestările speciale ale Rusiei sovietice, în pornirea ei de a cuceri lumea liberă: terorismul, războiul politic, dezinformarea, partidele comuniste și mișcările pacifiste.

Deputatul Yuri Shymko a oferit o recepție în onoarea tuturor delegaților, în clădirea Parlamentului din Ontario, în Toronto. La această recepție a participat și Secretarul de Stat al guvernului federal, care este și ministru al Culturii: David Crombie. El a adresat câteva cuvinte celor prezenți și a promis sprijinul guvernului, pentru cauza naționalităților oprimate de regimurile comuniste și Rusia sovietică.

Yuri Shymko a încurajat pe cei ce luptă pentru eliberarea națiunilor lor și pentru obținerea drepturilor de libertate și independență națională.

Ultima comunicare a fost a lui Bohan Fedorak, care a sintetizat poziția fundamentală a dezbaterilor, și o obiectivelor ABN-ului, problema țărilor subjugate de regimurile comuniste. Aceste țări reprezintă cheia deslegării politicii mondiale, în confruntarea dintre Răsărit și Occident. Eliberarea acestor țări înseamnă dislocarea blocului comunist sovietic, și, deci, reducerea agresivității și ofensivei moscovite.

Delegația română a prezentat o MOTIUNE prin care cere alegeri libere în România - în conformitate cu prevederile din Charta Atlanticului și Convenția Yalta. O altă MOTIUNE, prezentată de Români a fost în legătură cu ridicarea unui Memorial în cinstea acelora care au murit sub opresiunile comuniste, pe baricadele de apărare ale integrității naționale și morale ale patrimoniului lor cultural și istoric.

Conferința a primit o scrisoare de salutări din partea președintelui Reagan, în care acesta a spus printre altele: "Națiunea noastră va continua să vorbească pentru libertatea acelora cărora le-au fost negate beneficiile libertății".

Banchetul festiv - la închiderea conferinței - a fost superb organizat și a avut un excelent program artistic, care a durat până noaptea, târziu.

Ion Călvărașanu a fost organizatorul participării românești și a demonstrat o reală capacitate de a domina toate dificultățile și de a ști să rezolve, în mod expeditiv, cele mai critice situații. Este un om dedicat luptei pentru apărarea și promovarea românității și gata de sacrificiu pentru idealurile naționale.

Corespondent

BANCHETUL ANUAL AL SOCIETĂȚII VIITORUL ROMÂN DIN LOS ANGELES

In ultimii ani societatea Viitorul Român, care are o vechime de șase decenii și al cărei scop este să propage și să păstreze cultura și tradițiile românești, dă ocazia plăcută Românilor din această metropolă să se întâlnească și să se bucure, în adevărata frățietate românească, cu ocazia unui banchet festiv anual de toamnă. Anul acesta banchetul, cu program cultural-muzical a avut loc Sâmbătă, 8 Noembrie, în frumoasa sală de bal a hotelului "Ambasador" din Los Angeles. Banchetul s'a bucurat într'adevăr de un enorm succes, datorită faptului că a luat parte, ca oaspete de onoare Prințesa Sofia, una din cele cinci fete ale Regelui României Mihai I, care trăiește în exil în Elveția. La intrarea în sală a Principesei Sofia, condusă la braț de Domnul Ion Cepoi, Președintele societății, lumea așezată la mese, a primit-o cu ovații și prelungite aplauze. După rugăciunea de deschidere rostită de Părintele Constantin Alecse, preotul parohiei ortodoxe române "Sfânta Treime", a urmat banchetul la care a servit ca maestru de ceremonii Domnul Miron Bonca, Vice-Președintele Societății.

La masa de onoare stătea în mijloc principesa Sofia, flancată de membrii din conducerea societății, precum și alți oaspeți. Președintele societății a urat un bun venit, subliniind faptul că societatea "Viitorul Român" precum și Românii sunt adânc recunoscători principesei, pentrucă a venit aici și a onorat cu prezența ei această manifestare românească, făcând-o astfel unică în felul ei.

In programul cultural, care a fost prezentat sub conducerea Doamnei Stela Cepoi, directorul cultural al Societății, a cântat Constantin Drăghici din New York City, bucăți alese din folclorul românesc și câteva compoziții proprii, iar satiristul Dumitru Furdui, din Paris, Franța, a încântat asistența cu scheciuri umoristice. Grupul de dansuri populare românești "Doina" compus din membrii parohiei "Sfânta Treime" a dansat câteva dansuri populare din Banat și Transilvania. La concursul pentru alegerea "Miss Viitorul Român" au lual parte opt domnișoare. Juriul a ales pe Domnișoara Mariana Herman în vârstă de 20 de ani. Celelalte candidate au fost: Iulia Rusu (20 ani), Rafila Petrescu (17 ani), Antonela Stelescu (17 ani), Roxana Gina Bâca (18 ani), Gabriela Panait (16 ani), Alina Lăzărescu (16 ani) și Mirela Sighiartău 20 de ani.

După aceasta a urmat dans, care a durat până târziu în noapte, în acordurile excelentei orchestre "The Trubadors" și "Eugen Studios". A fost într'adevăr o manifestație românească, care a umplut inimile de bucurie și în același timp a contribuit la întărirea comunității Românilor din Sudul Californiei.

Corespondent

ŞTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

MOARTEA TRAGICĂ A AVIATORULUI AUREL POPESCU

Românii din exil desigur că-şi mai aduc aminte încă, de fuga spectaculoasă din ţară, acum vreo 6 ani, a 20 de arădeni: bărbaţi, femei şi copii, la bordul unui mic avion de stropit câmpurile. Pilotat de un aviator, Aurel Popescu, de 27 ani, acesta a reuşit să traverseze Ungaria, zburând la mică înălţime, deasupra vârfurilor pomilor, pentru a scăpa de intercepţia instalaţiilor de radar, aterizând cu bine pe un câmp din apropierea Vienei, pe data de 3 Iulie, 1980.

Această fugă senzaţională, unică în felul ei, a făcut o mare vâlvă, pe acea vreme şi în presa internaţională.

La aterizare, întreg grupul a cerut azil politic şi şi-a exprimat dorinţa de a emigra în Australia. Această dorinţă li s'a realizat de către guvernul australian, care i-a transportat la un hotel din Sydney. După puţin timp, întregul grup s'a instalat înr'o suburbie a acestui oraş, unde şi-au cumpărat pământ şi şi-au clădit singuri case.

Aviatorul Aurel Popescu, după ce i s'a validat licenţa de zbor, a reuşit să obţină un post în aceeaşi profesiune, pe care a avut-o şi în România.

Din nefericire, pe data de 6 Noembrie a.c., la ora 2 pm., el a murit într'un accident, la aterizarea pe un câmp din Hopetoun, Statul Victoria, lovind un pom, fără frunze, din care cauză rezervorul de benzină, la bord, a explodat şi a luat foc, transformând în cenuşă atât avionul cât şi pe aviatorul Aurel Popescu, în vârstă de numai 33 ani, care lasă în urma lui o soţie şi un băieţel de 7 ani.

Inmormântarea a avut loc la cimitirul Woronora, din Sutherland, pe data de 13 Noembrie, într'o zi tristă şi ploioasă, în prezenţa unui mare număr de rude şi prieteni din comunitatea românească locală, oficiind Preotul Nicolae Iuhos, Parohul Bisericii Ortodoxe Române, libere, "Buna Vestire" din Sydney.

Corespondent

PRELEGERE DESPRE ROMANITATEA ORIENTALĂ

D-l Vasile Tega (extrema dreaptă) pronunţându-şi alocuţiunea

Federaţia grupurilor etnice din Quebec, în colaborare cu Consiliul Cultural Consultativ al Etniilor din Quebec a organizat la 15 Noembrie 1986 o "Masă rotundă asupra limbilor neolatine", care a avut loc la Casa d'Italia din Montreal.

Cu această ocazie, compatriotului nostru Dl. Vasile Tega i-a revenit sarcina de a vorbi despre "romanitatea orientală". In cele ce urmează, vom da un scurt rezumat al interesantului său expozeu, subliniind totodată că această comunicare a stârnit un viu interes în rândurile asistenţei, aşa cum am putut constata mai ales din numeroasele întrebări adresate vorbitorului după terminarea expunerii.

In introducere, Dl. Tega a subliniat faptul că procesul romanizării în partea de Răsărit a Imperiului Roman, adică romanizarea popoarelor trace, nu este o problemă mărginită numai la Dacia nord-dunăreană, aria romanizării cuprinzând de asemenea toate ţinuturile dela Dunăre până la Balcani.

Vorbind despre etnogeneza poporului român, conferenţiarul a amintit faptul că destinul istoric a vrut ca toate neamurile neolatine să fie formate din trei straturi consecutive: autohtonii, adică rasele băştinaşe, peste care s'a dezvoltat cultura şi limba latină, ca urmare a cuceririi şi înrâuririi statului roman. Ele au fost apoi despărţite din masa unitară romană prin cucerirea unora dintre popoarele barbare. Astfel, Francezii sunt urmaşii Galilor romanizaţi şi peste aceştia s'a aşezat poporul germanic al Francilor, dela care se trage numele poporului francez. In Spania, Iberii romanizaţi au fost rupţi din unitatea romană prin formarea unor state germanice, mai ales acel al Vizigoţilor, care au dat pecetea deosebită poporului spaniol. In Italia, elementul autohton îl formează Celţii, Etruscii, popoarele samnite şi altele care au fost romanizate; aşezarea popoarelor germanice, Longobarzii şi Ostrogoţii au format elementul deosebitor în evul mediu italian.

Si pentru Români lucrurile s'au petrecut la fel: Tracii, locuind atât în Nordul cât şi în Sudul Dunării, au fost supuşi de Romani şi romanizaţi; în evul mediu, Slavii, de asemenea pe amândouă malurile Dunării, au cucerit ţările locuite de Romani, desprinzând romanitatea orientală de cea apuseană. In aceste împrejurări, Latinii din Răsărit, trăind despărţiţi de restul romanităţii, s'au format ca un popor deosebit: poporul român.

Vorbitorul subliniază în continuare că dintre toate popoarele neo-romane, noi, Românii, suntem singurii care am conservat vechea denumire de romanus în accepţiunea sa de nomen ethnicum. Si fapt încă mai interesant, acest etinom a fost păstrat în cele patru dialecte ale limbii române. Aceasta constituie o probă evidentă - subliniază Dl. Tega, că în epoca de formare a limbii române, ramificaţiile sale se găseau pe un teritoriu unitar, într'o strânsă coeziune etnică şi lingvistică.

In afară de numele de român, pe care şi-l dă poporul însuşi, având conştiinţa clară a originii sale romane, noi avem şi un al doilea etnonim, acela de Vlah. Este vorba de un nume de origină germanică (walhas) pe care acest popor îl dădea Romanilor şi populaţiilor romanizate şi care la început însemna "străin". Reluat de Slavi, cuvântul, î urma unui proces de metateză, devine vlah, cuvânt cu care ei denumeau pe Romani şi pe succesorii acestora, adică populaţiile romanizate, care vorbeau o limbă romană.

Terminând, este cazul să subliniem că expunerea vorbitorului a fost susţinută de o solidă documentare, precum şi de o hartă foarte sugestivă, reprezentând situaţia actuală a "romanităţii orientale", hartă distribuită celor circa o sută de persoane prezente, dintre care cea mai mare parte era compusă din profesori, cercetători şi studenţi provenind dela cele patru universităţi din localitate.

Corespondent

CONSTITUIREA COMITETULUI NAŢIUNILOR CAPTIVE PE CONTINENTUL EUROPEAN

Aşa cum am arătat la timpul respectiv, în Iulie 1986 a avut loc la Bonn, capitala Republicii Federale a Germaniei, prima manifestare în Europa a reprezentanţilor mai multor naţiuni captive, înmănunchind câteva sute de Români, Maghiari, Bulgari, Polonezi, Baltici şi Ruşi. Cu acel prilej s'a luat hotărîrea comună să se treacă la constituirea unui Comitet al Naţiunilor Captive pentru Europa, aşa cum el fiinţează pe teritoriul american.

După tratative purtate între delegaţi ai mai multor organizaţii reprezentând câteva din naţiunile astăzi captive, a fost convocată pentru ziua de 22 Noembrie 1986 în oraşul Köln, o adunare a reprezentanţilor acestor organizaţii, pentru a se proceda la constituirea unui comitet provizoriu al naţiunilor captive, pe continentul european. S'au adunat astfel exilaţi din Polonia, Bulgaria, Letonia, Slovacia, delegaţi ai mai multor organizaţii româneşti, fiind reprezentate cele mai importante din acestea, respectiv Uniunea Românilor Liberi şi Consiliul Naţional Român şi chiar un purtător de cuvânt al intereselor Grecilor dislocaţi în urma războiului civil ce a urmat celui de-al doilea război mondial, şi care sunt împiedicaţi să se repatrieze.

Documentul ce a stat la baza constituirii Comitetului Naţiunilor Captive în Europa l-a constituit Rezoluţia semnată de Preşedintele american Eisenhower la 17 Iulie 1959 cu privire la instituirea "Săptămânii Naţiunilor Captive". Scopul principal al organismului creeat, este ca în cadrul colaborării tuturor naţiunilor care şi-au pierdut libertatea, să fie instaurată democraţia în statele respective, cu dreptul fiecărui popor la auto-determinare, asigurându-i-se fiecărui individ depline drepturi şi libertăţi, indiferent de apartenenţa etnică, socială sau religioasă, cu promovarea culturii, ştiinţei, credinţei şi datinilor, specifice fiecărei naţiuni în parte.

Comitetul creeat va acţiona pe lângă guvernele occidentale pentru a se pune capăt facilităţilor economice şi tehnologice acordate regimurilor comuniste asupritoare, de pe urma cărora popoarele respective nu au nimic de profitat, ele constituind, dimpotrivă, de multe ori, o povară în plus, prin condiţiile favorabile creeate ramurilor din industria grea sau militară. Se va urmări un efort comun pentru a se obţine eliberarea tuturor deţinuţilor politici şi creearea unui Tribunal Internaţional care să judece crimele comise de regimurile comuniste.

Concomitent cu comemorarea Săptămânii Naţiunilor Captive din Statele Unite, vor avea loc manifestări corespunzătoare în ţările libere din Europa Occidentală şi la comemorările specifice uneia din naţiunile captive, îşi vor da concursul şi reprezentanţi ai celorlalte naţiuni din cadrul comitetului.

S'a hotărît creearea unui resort special pentru informaţii de presă, precum şi de comisii pe probleme comune: politice, sociale, economice, juridice, culturale, organizatorice, financiare şi pentru recunoaşterea drepturilor azilanţilor din ţările cu regimuri comuniste.

Ca Preşedinte Provizoriu al Comitetului Naţiunilor Captive a fost ales Johann Urwich, German originar din România, şi care a fost încarcerat peste 25 de ani în zona sovietică a Germaniei, Uniunea Sovietică şi România aflată sub dominaţie comunistă, unul din supravieţuitorii, azi în libertate, ai faimosului lagăr de muncă forţată din Vorkuta.

Desigur, Comitetul Naţiunilor Captive creeat în Europa va fi confruntat cu grele şi mari dificultăţi. Activitatea sa va putea fi în concordanţă cu nobilele scopuri propuse, în măsura sprijinului ce-l va găsi atât la exilaţi, cât şi la mass media, opinia publică şi autorităţile din lumea liberă, o lume care nu întotdeauna ştie să preţuiască şi să apere o libertate pentru care în Răsărit s'au făcut şi se fac în continuare, atâtea jertfe. □

Constantin MAREŞ

PARASTAS PENTRU ARON COTRUŞ

In ziua de 1 Noiembrie 1986, s'a celebrat o sfântă Liturghie cu parastas, la Biserica Greco-Catolică Sfânta Elena din Cleveland, în memoria poetului, luptătorului şi diplomatului ARON COTRUS, cu prilejul împlinirii a 25 de ani dela moartea sa care a avut loc în Long Beach, California, la 1 Nov. 1961. A oficiat părintele Grigore Duma, preotul paroh al Bisericii. Dela Biserică lumea prezentă s'a îndreptat spre Cimitirul Holy Cross, unde a fost înmormântat înainte cu 25 de ani prin creştinească grijă şi strădanie a părintelui Mircea Toderici, astăzi decedat.

S'au rostit rugăciuni şi s'au depus flori de către Românii emigranţi care nu l-au uitat, "care nu l-au izolat, surghiunit şi ignorat câtă vreme a fost în viaţă". Ei se vor strădui ca în anii ce vin să ridice pe locul mormântului său o măreaţă troiţă românească, un monument cât mai grăitor în amintirea zbuciumatei sale vieţi şi a luptei pentru neamul său românesc, căruia i s'a dăruit fără limită.

Corespondent

DISPARE "MICUL PARIS"

Stau eu şi mă gândesc la Bucureşti, Paris şi Moscova...

Când am fost eu prima oară la Paris, după două nopţi petrecute'n tren, am avut impresia că m'am întors de unde-am plecat, înapoi în Bucureşti. Numai că parcă, oraşul crescuse, se umflase ca un cozonac făcut de mama mea Mariţa. Arcul de Triumf, era mai mare. Sena, parcă era Dâmboviţa, mai largă şi mai frumoasă. Bulevardele ce porneau tot ca nişte raze, crescuseră şi ele.

Am găsit acolo aceleaşi denumiri de restaurante, bistrouri, cinematografe, magazine, ca în Bucureşti. Mi s'a părut atunci, că totul este la fel: mâncarea, salatele, prăjiturile, coniacurile, vinurile, moda, viaţa şi chiar oamenii. Ce să vă mai spun..., m'am simţit ca acasă. Ceva familiar, ceva în care şi eu crescusem, m'a înconjurat din prima clipă, atunci la Paris.

Ei, dar între timp, treaba s'a schimbat!

Anii au trecut. Parisul a rămas acelaşi, iar Bucureştiul şi-a schimbat complet înfăţişarea.

Dacă Dumnezeu ar fi făcut să ajung eu împăratul României...De ce nu? că nici Napoleon şi nici Nicolaie nu au avut sânge albastru în vine. Dacă eu, Mărin al Măriei, eram împăratul acestei minunate ţărişoare şi al acestor oameni minunaţi şi paşnici, -de unde-i pui, acolo şi stau-, alta ar fi fost cu Bucureştiul. Ar fi crescut ca'n viziunea mea, apropiindu-se cât mai mult de Paris...Dar, se vede treaba că Nicolaie a văzut prima dată'n viaţa lui, Moscova şi că atât de tare l-a impresionat, că acum s'a apucat să dărâme tot Bucureştiul şi să construiască'n el străzi şi clădiri ca la Moscova! Ce s'o fi gândit el, la urma urmei, de ce să se cheme Bucureştiul "Micul Paris", când ar putea să devină "Marea Moscovă".

Oare odată cu'nfăţişarea oraşului, bucureştenii-şi vor schimba şi ei felul de viaţă? La urma urmei, ce să caute cu trăsura sau maşina la şosea, când ar putea să se ducă cu troica la iarmaroc...de ce să miroasă cucoanele a săpunuri şi parfumuri franţuzeşti, când ar putea să duhnească a transpiraţie amestecată cu parfum rusesc de liliac...Si s'a mai iscat o problemă: s'a făcut o mare descoperire...

Savanta familie care împărăţeşte ţara şi-a dat seama că'n grajdurile animalelor din România nu se face foc şi totuşi în primăvară, ele sunt grase şi bune de muncă. Atunci, au dat dispoziţie, ca'n afara palatelor lor, să nu se mai facă nicăieri căldură peste iarnă. Si aşa gerurile sunt mai mici decât în Rusia, deci Românii să înceapă să se călească...Să renunţe cucoanele la moda franţuzită, să nu mai poarte pălării cu voaletă şi pantofi sau cismuliţe din chevreau, să se înfăşoare bine în broboade imitaţie de caşmir şi să încalţe botine umplute cu câlţi, că ţin mai mult de cald... Tot spre binele poporului a scos cacaoa, cafeaua, ibricele şi maşinile de râşnit cafea; samovarul este mult mai necesar...De ce Românii să cunoască gustul coniacului franţuzesc "Courvoisier" şi al vinului "Courvoisier" băute în pahare de cristal? Mai bună este votca rusească turnată pe gât din sticlă sau ceauşe de lemn.

Si pentru ce să mănânce "profiterol" sau, foitaje franţuzeşti, ce, nu's mai consistente, "brioştile"?

Ce sunt alea mofturi de brânzeturi? Rockford", "Camembert" sau "Telemea", au să fie înlocuite cu "brânză topită amestecată cu ciocolată" plină de calorii...

-Lasă mâncarea Mărine, tu la Moscova, ai văzut biserici? ce-a făcut dictatura proletariatului cu "Centrul Creştinismului Balcanic"? Si acolo au fost rase de pe faţa pământului bisericile, ca la noi?

- Tot aşa Ilie, au mai rămas câteva în toată întinderea moscovită. Si toate astea puţine câte au mai rămas, printre care şi mica bijuterie a Tarului Petru din Kremlin, au devenit muzee. Iţi este mai mare dragul să priveşti bisericuţa lui Petru, dar îţi dau un sfat Ilie. Dacă ajungi cumva şi tu în vizită pe acolo, să nu intri în ea, pentrucă nu ai să vezi nici o icoană, nici un crucifix, nici o lumânare, candelabre sau candele. Toate au dispărut...Vei vedea că în locul altarului, păgânii, au pus o masă lungă, au acoperit-o cu o cârpă roşie, la care în loc de popi, ai să vezi instalaţi nişte burtuhănoşi, numindu-se veterani de război plini cu fel de fel de decoraţii pe piept. Aştia stau şi-ţi urmăresc toate mişcările tale, printre mormintele ţarilor.

- Bine, dar or mai fi rămas câţiva credincioşi măi Mărine? Nu mai au biserici unde să se roage la Cel de sus?

- Au una înafara Moscovei la 40 de kilometri, dar nu ştiu cine se'ncumetă să intre'n ea. Noua generaţie nici nu a auzit de "Crăciun" şi "Paşte". Ei roşesc ouă la 1 Mai şi de Anul Nou primesc daruri dela "moş gerilă". Si văd că şi'n România de azi Moş Crăciun vine numai la cei săraci, că numai acelora le-a mai rămas credinţa'n Dumnezeu. La familia lui Nicolaie şi a Leanei, precum şi în casa slugilor lor, Moş Crăciun nu mai vrea să intre. Il înlocuieşte "moş gerilă"!!!

- Mă Mărine, ştii ce mă gândesc eu? Aşa cum în cer există un singur Moş Crăciun pentru toţi credincioşii din lume, aşa trebue că există şi un singur "moş gerilă"....

- Da, Ilie, ăla dela Moscova!!!! □

Mărin al MĂRIEI

ŞTIRI DIN ŢARĂ

Din 30 în 30 de zile

NICULIŢĂ ARE PATRIARH

După ce-a fost ales de Colegiul Electoral Bisericesc, noul Patriarh al RSR-ului, Prea Fericitul Teoctist, s'a prezentat Joi,13 Noembrie, la Palatul Marii Adunări Naţionale, unde Tovul Manea Mănescu i-a prezentat Decretul Prezidenţial prin care este recunoscut ca Patriarh al RSR-ului.

A doua zi după masă (Vineri 14 Noembrie) Prea Fericitul Teoctist a fost primit în audienţă de Tovul Preşedinte.

Cu această ocazie, noul Prea Fericit a adus "...profunde mulţumiri pentru recunoaşterea sa ca Patriarh...relevând totodată că ierarhii, clerul, credincioşii, asemenea tuturor fiilor patriei, dau cea mai mare preţuire capacităţii creatoare, activităţii de adevărat făuritor al vieţii noi din ţara noastră...puse în slujba progresului neîntrerupt al României....pentru condiţiile de deplină libertate religioasă...." etc.

Ca răspuns Tovarăşul Suprem a ţinut să-i reamintească noului Patriarh:

"...Biserica Ortodoxă Română, prin întreaga sa activitate (care se răsfrânge şi în afara hotarelor prin bisericile care aparţin de Patriarhia din Bucureşti, N.R.) trebue să slujească poporul, munca de făurire a noii orânduiri sociale, a societăţii socialiste multilateral dezvoltată, de creştere a bunăstării materiale şi spirituale a naţiunii... de a participa, prin mijloace specifice, la apărarea păcii, la dezvoltarea colaborării, a înţelegerii între toate popoarele lumii..."

E interesant ce nu s'a vorbit: despre dărâmarea bisericilor, despre muncile în dimineaţa zilei de Duminică, despre prigonirea celor care cred în Dumnezeu, despre preoţii închişi, despre distrugerea tradiţiei creştine, etc., etc.

Tovarăşul Ceauşescu a fost clar, el are nevoie de Biserica Ortodoxă, nu ca să înveţe pe oameni să creadă în Dumnezeu ci ca "să slujească...noii orânduiri a societăţii socialiste multilateral dezvoltată.."

Adică să servească principiile comunismului-ateu. Atât prin bisericile din ţară cât şi cele din străinătate.

DE CE A FOST OMORÎT ING. ILARIE MUNTEANU?

S'a scris despre moartea misterioasă a ing. Ilarie Munteanu.

Munteanu a fost chemat la Preşedinţie unde a stat de vorbă, seara târziu, cu tov. Ceauşescu. După ce s'a întors acasă, la câteva ore, câţiva securişti au spus lui Munteanu şi soţiei lui, că tov. Ceauşescu doreşte să mai stea de vorbă cu el.

A doua zi dimineaţa a fost găsit mort în holul blocului unde locuia.

Nu s'a făcut nici o autopsie, înmormântarea s'a făcut cu sicriul închis, şi până azi poliţia n'a aflat cine l-a omorît pe ing. Munteanu.

Ultimul zvon, aflat prin telefon, este:

Ilarion Munteanu, care era directorul fabricii de maşini din Mirşa, şi adjunct al ministrului de resort, a cerut o audienţă la tov. Ceauşescu invocând motive de urgenţă. Ceauşescu l-a primit chiar în aceeaşi seară.

Munteanu ar fi aflat şi i-ar fi prezentat documente că unul din cumnaţi exportă clandestin automobile peste hotare, iar valuta colectată din vânzare o depune la o bancă din Elveţia.

Ceauşescu s'ar fi arătat surprins, a reţinut toate documentele prezentate promiţând că va ordona ancheta imediat.

Munteanu s'a întors acasă, excitat de ce i-a promis Secretarul General, şi când a fost din nou chemat la Preşedinţie, el a fost sigur că tov. Ceauşescu vrea informaţii noi, sau să înfrunte pe cei acuzaţi pe baza documenteleor prezentate.

Victima n'a fost hoţul, ci ce-l care l-a prins pe hoţ. Inginerul Ilarie Munteanu a fost omorît!

AU DAT FOC LA SINAGOGĂ

Reproducem din ziarul "Liberation" (4/11/86): "Oameni mascaţi au dat foc, 31 Oct. 1986, sinagogii din Buhuşi (oraş situat la 260 km. de Bucureşti)". Trei dintre incendiatori au fost prinşi, unul dintre ei fiind cumnatul paznicului închisorii, un evreu căsătorit cu o creştină, El a fost rănit grav în timpul incendierii".

"ÎN-CAER-ARE" ÎN "CAER"

BUCUREŞTI--Cu ocazia celei de a 42-a sesiune a Consiliului de Ajutor Economic Reciproc (CAER) Tovarăşul Ceauşescu declară:

"...socialismul şi comunismul sunt rezultatul celor mai nobile şi înaintate cuceriri ale ştiinţei..." care vor duce la "...ridicarea nivelului de trai material şi spiritual...etc."

Dar a mai adăugat că sunt "...unele lucruri care trebue perfecţionate şi îmbunătăţite începând cu precizarea şi clarificarea mai bună a ceea ce reprezintă RUBLA TRANSFERABILA (Sublinierele noastre), a locului şi cursului ei, a sistemului de formare a preţurilor în CAER....sunt probleme cărora noi considerăm că trebue să le acordăm o atenţie deosebită şi să găsim şi soluţionare lor corespunzătoare..." (Inf. Buc. 5.11.86).

Concepţia de ajutor reciproc e simplă: fiecare să ajute Moscova şi Moscova să primească ajutor dela fiecare.

CONTRA CONTAMINĂRII

O nouă directivă: cetăţenii români care sunt funcţionari pe lângă ambasadele străine din Bucureşti, nu-şi pot menţine postul mai mult de un an de zile.

Autorităţilor le este teamă că aceşti funcţionari (de cele mai multe ori siliţi să spioneze) stând prea mult în legătură cu oamenii din Apus, citind presa din Apus, se vor contamina de microbii adevărului şi libertăţii.

PRINTRE CUVINTE

Autentică, prin telefon: "Sunt bine, am de toate - spune cel din ţară - poate că în alte părţi nu se găseşte de mâncare, dar noi avem de toate..."

AŞTEPŢI TREI ANI

Stagiul necesar ca o carte să treacă prin cenzură şi să fie tipărită, acum s'a prelungit la trei ani.

DACĂ NU EŞTI TATĂ, EŞTI DEZERTOR

RSR e plin de dezertori: Nu te prezinţi la munca voluntară, încerci să treci frontiera clandestin, dai bună ziua unui străin pe stradă...eşti dezertor!

Acum o altă categorie de dezertori a fost stabilită de tov. Nicolae, marele iubitor de înmulţirea populaţiei:

"Fătul-spune Nicolae--este proprietatea socialistă a întregii societăţi. A naşte e o datorie patriotică ce decide asupra destinului ţării. Cei ce refuză să facă copii, sunt DEZERTORI (Sublinierele noastre) care fug de legile continuităţii naţionale."

Se pare că "dezertorii" sunt mai patrioţi, ei nu vor să nască robi!

RSR OFERĂ LEI

Dacă ar fi lei din Africa, ar avea valoare însutită, dar sunt lei româneşti. Tov. Babe, la Reuniunea Frontului Monetar Internaţional şi a Băncii Mondiale, (Oct. 1986) pe lângă vechea poveste că datoriile vechi să nu se plătească şi cele noi să se lase ca să se învechească, a mai venit cu o idee: O parte din datoria externă să fie plătită cu valuta ţării debitoare. Deci RSR să-şi plătească datoriile în lei.

Ce să cumperi cu lei, peste hotare când n'ai ce cumpăra cu lei (nici măcar pâine) în România?

CHIRURGI SAU LOPĂTARI?

Anul acesta "munca voluntară obligatorie" e mai democrată. Obligă şi pe doctori să-şi lase bolnavii, spitalele, şi să meargă să sape şanţuri cu lopata. Unii chirurgi, chemaţi urgent ca să opereze, se văd cu degetele amorţite din cauza muncii de salahor.

DOLARUL 10.30 LEI

Vizitatorii, întorşi recent din RSR, ne spun că primesc acum doar 10.30 lei pentru un dolar. Intre timp valoarea dolarului la negru a crescut la 60-70 lei.

CU NOUĂ MILIOANE ANI ÎN URMĂ...

Făcându-se unele săpături adânci în jud. Bacău s'au descoperit un femur, 3 maxilare şi mai multe fragmente fosile aparţinând celui mai de jos etaj geologic cunoscut în România.

Acest cuib fosilier atestă prezenţa a unor mamifere mari care au trăit aci cu circa 9 milioane de ani în urmă şi despre care nu s'a ştiut până acuma.

Printre aceste două specii de rinoceri de dimensiuni reduse şi fără coarne, s'au asemenea s'au descoperit animale ce se înrudesc de departe cu calul şi girafa.

NU NE ÎNTREBAŢI, NOI TRĂIM AICI

Don't ask us, we live here THE ECONOMIST NOVEMBER 15 1986

Jumătate din populaţia minoritară germană ce trăieşte în Transilvania, a reuşit să plece din ţară. Acum au mai rămas circa 100.000 de Nemţi. Ziarul "Neuer Weg" are un tiraj de 35.000 de exemplare şi este susţinut de guvernul român.

••

Programele dela televiziune reduse la două ore în timpul săptămânii, nu au deranjat pe nimeni din postul ce-l ocupă. Toţi îşi primesc salariile pe care le justifică: "...se realizează producţii anticipate."

••

Societatea Astra din Sibiu a împlinit 125 de ani. In Bucureşti "Astra" avea cinematograful ARO, unul dintre cele mai mari cinematografe.

••

Au fost decoraţi, în aceeaşi zi şi prin acelaşi decret, atât neamul lui: Manea Mănescu cu ordinul 23 August; cât şi neamul ei: Gh. Petrescu cu ordinul Apărarea Patriei. Ambele decoraţii au fost de "clasa I-a"!

••

Agenţia Reuter comunică din Belgrad că Mihail Gorbaciov are "o impresie defavorabilă despre liderul român Nicolae Ceauşescu care opune rezistenţă tendinţelor de reformă din tot restul blocului est-european. El continuă să se comporte ca un stalinist."

Recent Gorbaciov a dat voie ca în Rusia să se încurajeze iniţiativa particulară, cu o condiţie, ca întreprinderea să fie făcută în familie şi să nu fie angajaţi alţi oameni, (ex. restaurante, mici reparaţii, etc.).

••

Un vas belgian, care încărcase marfă într'un port românesc, a luat ca pasager clandestin un Român. Când vasul a ajuns în New York, Românul a sărit în apă. Prins de poliţia portului, a explicat că nu-i Belgian şi a cerut azil politic.

••

"Roagă-mă orice" este titlul unui volum dedicat metroului bucureştean, autorul, Ilie Tănăsache. Metroul este socotit printre celelalte mari lucrări ale Epocii de Aur: "Canalul" (azi falimentar), "Transfăgărăşanul" (Un crâmpei de cale ferată care de asemenea nu aduce un aport economic), şi acum "Metroul," o lucrare justificată dacă realizarea lui n'ar fi distrus din tezaurul artistic al capitalei şi dacă n'ar fi slăbit temelia clădirilor înşirate de-a lungul traseului. Vina o poartă şi artihecţii care au executat ordine, fără să avertizeze de pericolul ce va veni.

••

La Concursul internaţional de desene al copiilor, care s'a ţinut în India, elevii şcolii generale nr. 6 din Timişoara, au obţinut 3 medalii de argint şi trei "Premii speciale".

••

Lipsa turiştilor e din ce în ce mai resimţită. In RSR nu se călătoreşte de plăcere, în RSR se călătoreşte de nevoie.

••

Se vând două calităţi de benzină "Premium" în special pentru turiştii cu automobile străine şi "Regular" pentru maşinile indigene.

••

Oraşele din provincie sunt şi mai întunecate decât este Bucureştiul.

••

Pe autostrada Craiova-Bucureşti se află o singură insulă unde turistul găseşte benzină, restaurant şi de asemenea un hotel. Staţiunile de benzină se află la intrarea şi ieşirea din oraş...câte odată găseşti şi benzină! Miliţienii şi liderii au staţiunile lor deschise toată noaptea.

••

Două sârme, întinse de-a curmezişul şoselii, este noul "radar" întrebuinţat pentru prinderea celor care şofează prea repede.

Amenda: 20 lei pentru fiecare kilometru făcut peste viteza marcată.

••

In subsolul blocurilor se vor instala, becuri de 24-w., iar scările vor fi luminate doar atâta timp cât cineva le întrebuinţează. (Luminile se sting automat după câteva minute). Acestea-s ultimele măsuri de economisire a energiei.

••

200 de scriitori au dorit să meargă în străinatate, unii ca să se documenteze, alţii invitaţi, dar nici-unuia nu li s'a aprobat paşaportul. Uniunii Scriitorilor îi este teamă că se vor educa!

••

Numărul vizitatorilor din Germania de Vest s'a redus cu o treime. Dela 120.000 la cca 80.000 în ultimul an.

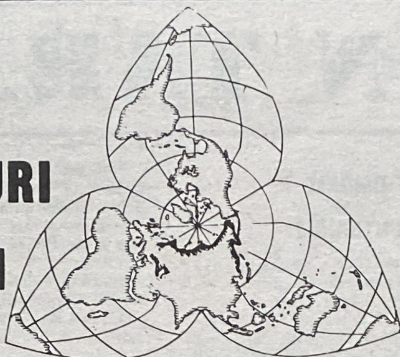
••

Lotul personal al cooperatorilor a fost redus cu o treime, făcând prin asta viaţa ţăranului şi mai grea.

••

Lira engleză la cursul oficial este 6.69 lei, la schimbul turistic 16.45 lei, şi la bursa neagră 50 de lei.

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de ARGUS

HONDURAS-NICARAGUA

TRUPELE HONDURASULUI LA FRONTIERA.

In prima săptămână a lunii Decembrie 1986, trupe nicaraguene - sandiniste au invadat teritoriul Hondurasului, cu intenția de a distruge câteva baze ale trupelor de gherilă Contras.

Președintele Hondurasului, Jose Azcona Hoyo a cerut ajutorul USA pentru a putea transporta trupe la granița cu Nicaragua.

Helicopterele forțelor USA au transportat sute de soldați care au intrat în acțiune, respingând prin lupte grele atacul trupelor nicaraguene care avansaseră peste 5 km în teritoriul Hondurasului. In acelasi timp, forțele aeriene ale Hondurasului au bombardat pozițiile nicaraguene din interiorul țării.

In Managua, capitala Nicaraguei, Ministrul de Externe Miguel D'Escoto, a negat că trupele nicaraguene ar fi intrat pe teritoriul Hondurasului și a protestat vehement contra atacului aerian al Hondurasului.

LA MOARTEA UNUI MONSTRU

A trecut la cele eterne, la vârsta de 96 de ani, Viaceslav M. Molotov, cel care, după Iosif Visarionovici Stalin, este și rămâne un adevărat MONSTRU.

Bolșevic din vechea gardă, Molotov intră în partidul comunist în anul 1906, la vârsta de 16 ani. Sprijinindu-l pe Vladimir Lenin, ca redactor al ziarului PRAVDA, și apoi ca organizator al comitetului bolșevic din Petrograd, se înfăptuieşte Revoluția Bolșevică din anul 1917. Si cu această ocazie, ascensiunea lui la posturi de mare răspundere în sânul partidului.

Cu o înfățișare lombroziană, mic de stat și cu un cap aproape pătrat, Molotov va juca un rol important în istoria partidului comunist rusesc timp de mai bine de treizeci de ani.

Troțky spunea despre el că-i "mediocritatea încarnată", și asta, pe bună dreptate, specificând astfel ambițiile sale.

A fost mâna dreaptă a lui Stalin, ajutându-l pe acesta să pună în aplicare "teroarea foamei" împotriva țăranilor din Ucraina, declarați drept "dușmani ai poporului", cu care ocazie au pierit peste șapte milioane de suflete în anii 1932-33, în majoritatea lor copii și femei.

In timpul colectivizării forțate a agriculturii din Uniunea Sovietică împusă de Stalin, peste 15 milioane de țărani au fost uciși prin înfometare și alte mijloace draconice, de care-i plină, până la greață, istoria partidului comunist din Matușca Rusie. Si aici și cu această ocazie, Molotov a fost unul din principalii advocați, urmând linia stalinistă.

Tot lui i-se datorește semnarea pactului de neagresiune cu Hitler, care a dus în cele din urmă la declanșarea celui de al doilea Război Mondial și la respectivul "Holocaust".

In 1962, Nichita Hrușciov îl înlătură din Politbirou și din partid, ca pe unul care s'a făcut vinovat și a fost făptaș la crimele săvârșite de Stalin. A fost însă reabilitat acum doi ani și readmis în sânul partidului, falsificându-se istoria și arătându-l drept "membru neîntrerupt" și "tată al Revoluției Bolșevice".

A avut oare Viaceslav Molotov, în ceasul în care Dumnezeu l-a chemat la tronul său de judecată, mustrări de conștiință pentru abominabilele crime săvârșite cât a fost în viață?

Greu de crezut!

Monștrii nu au mustrări de conștiință!... □

SATANE ÎN SUTANĂ

Năbădăiosul reverend Romano Fearro din Grinc, New Jersey, Statele Unite, a ținut o predică după liturghie, în care le-a spus copiilor că Moș Crăciun e mort, că el nu există și n'a existat niciodată, nici săniuțele trase de cerbi, nici brazii de Crăciun, nici alte personagii îndrăgite de copii. Toate sunt niște minciuni cu care îi păcălesc părinții. Puștimea n'a prea așteptat reacția părinților împotriva acestui "curios reverend" și au protestat în felul lor. La sosirea organelor de presă pentru a lua interviu acestui preot original, necuviosia sa dispăruse. Stie diavolul unde să-și vâre coada.

SPION COMUNIST DEMASCAT

Margaret Hoecke, secretara președintelui Germaniei de Vest, Richard von Weizsaecker, a fost descoperită că lucra pentru serviciile spionajului rusesc KGB din anul 1971. Ea a lucrat sub cinci președinți ai Republicii Federale Germania.

POLITICA INTERNĂ A LUI TITO CRITICATĂ

Politica internă a lui Iosip Broz Tito este centrul unei controverse publice între partidul comunist și un grup de intelectuali care au început să critice pe fondatorul Iugoslaviei de după război. In timpul celor 35 de ani de conducere, Tito a reușit să facă din Iugoslavia o țară independentă de cele două supraputeri, precum și o forță în mișcarea țărilor neaiiniate. Dacă politica externă a lui Tito rămâne necontestată în Iugoslavia, politica internă a început să fie criticată datorită problemelor economice și sociale ce au apărut după moartea lui Tito și care astăzi s'au accentuat.

In afară de problemele economice de azi ce includ creșterea inflației, șomajului și datoriilor către Vest, precum și scăderea nivelului de trai, în Iugoslavia se accentuează tradiționalele rivalități dintre grupurile etnice ce formează conglomeratul celor 6 republici și 2 provincii.

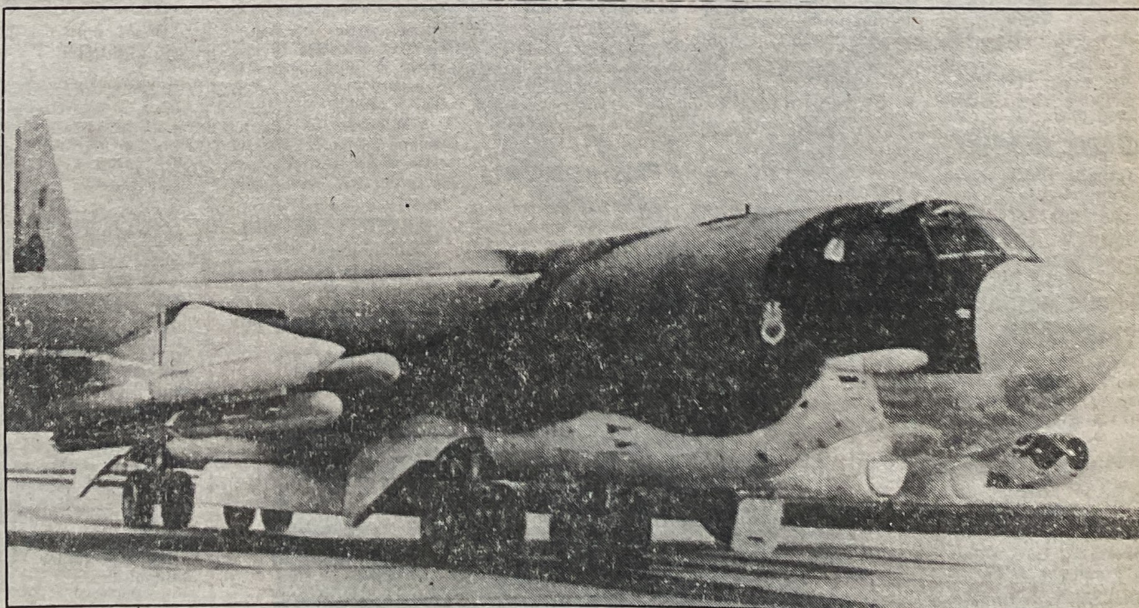
RECUNOȘTINȚĂ COMUNISTĂ

Senatorului Edward Kennedy, mare apărător al stângii liberale, i-a fost refuzată viza de intrare în Polonia, unde intenționa să întâlnească pe leaderul Solidarității, Lech Walesa și să înmâneze un premiu anti- comuniștilor Zbigniew Bujak și Adam Michnick. Este al doilea afront pe care senatorul îl primește din partea străinătății. Primul a fost în Chile, unde pornise o campanie împotriva președintelui Pinochet, dar a fost primit de populație cu aruncături de roșii și ouă și cu placarda "Go home!".

EXECUTAT PENTRU CORUPȚIE

Un agent guvernamental al Chinei comuniste, care lucra în Ministerul comerțului exterior al Chinei, a fost descoperit că și-a însușit 31.000 de dolari, din tranzacțiile comerciale. El a fost condamnat la moarte și executat. Dacă era în România, era avansat la gradul de Vice Prim Ministru.

ÎNCĂ UN BOMBARDIER B-52 ARMAT CU RACHETE NUCLEARE

Decizia Președintelui Reagan de a echipa un nou bombardier B-52 cu 6 "cruise misiles" depășește limitele celor 130 de bombardiere dotate cu rachete nucleare prevăzute de tratatul SALT II.

"Statele Unite nu pot să fie legate de un tratat pe care Uniunea Sovietică nu-l respectă și care amenință securitatea noastră" a spus Președintele Reagan.

Tratatul SALT II a fost semnat în 1979 de către Președintele Carter, dar nu a fost ratificat de senatul american, datorită protestului împotriva invaziei sovietice în Afganistan.

M. Gorbaciov a comentat în timpul vizitei sale în India, că decizia USA de a trece peste limitele tratatului SALT II, denotă că "USA nu dorește un control al armamentului nuclear", iar Uniunea Sovietică va lua măsuri necesare în consecință.

Cronica internațională

DISPERARE COMUNISTĂ

—George AUGUSTIN—

Puternica redresare a economiei și politicii americane sub conducerea Administrației Președintelui Reagan, a dezechilibrat întreaga strategie comunistă de dominare a lumii. Europa liberă a simțit și ea efectul tonic al unor noi prefaceri. Stabilitatea politicii Marei Britanii de sub ferma conducere a conservatorilor, bine inspirați în alegerea liderului lor în persoana Premierului Margaret Thatcher, revirimentul francez prin alegerea Primului Ministru Chirac, eliberarea Germaniei de complexul de culpabilitate, intrarea Spaniei și Portugaliei în Piața Comună Europeană și continua scădere a influenței partidelor comuniste din Europa Apuseană, au fost rând pe rând puternice șocuri primite încontinuu de strategii comuniști din Kremlin.

Dezechilibrată și de moartea succesivă a trei dictatori roșii, Uniunea Sovietică a mai primit și dezastrul dela Cernobil, care a scos din producție pe o bună perioadă de timp, masive regiuni agricole din bogata Ucraină.

Aceste multiple cauze politico-economice cât și totala compromitere a ideologiei marxist-leniniste, generatoare de violențe, terorism, genocid și războaie, a împins îndărăt politica sovietică, compromițând-o definitiv pe plan mondial. Rușii nu sunt însă oamenii care să se impace cu gândul înfrângerii. Nerușinarea politicii rusești -ţaristă sau sovietică- a devenit proverbială și deși sunt bine conoscuți de Apuseni, aceștia din urmă, nu le-au trântit încă ușa în nas.

Reacția înfrângerii comuniste nu s'a lăsat așteptată. Falșii "luptători pentru pace", cu prăpăditul lor proumbel imprimat pe vechiturile dela sediile comuniste, au trecut la violență.

Ca și în 1968, când l-au supărat pe integrul dar capriciosul general De Gaulle, studenții francezi, care au tăcut chitic în timpul guvernării de stânga, au scos capul la comandă și au început să manifesteze zgomotos, când a venit la conducere Jacques Chirac.

Incă neinstalat bine la cârma guvernului francez, Chirac a fost confruntat cu valul de atentate cu bombe, pentru a-i tulbura programul politic. Deși în cazul teroriștilor a dovedit fermitate iar în cadrul cererilor studențești, înțelegere, comuniștii vor continua să provoace alte acte de violență, afectați de înfrângerile suferite.

Mai complicată se anunță situația politică din Statele Unite.

Sătui de prea mult bine, unii alegători americani, au vrut să vadă "cum este și altfel" și au votat în alegerile din Noembrie 1986 pe reprezentanții partidului democrat. Un capriciu întâlnit destul de des la Americani, în continuă goană după schimbări de decor.

Dacă pe plan local alegătorii americani au schimbat pe ici pe colo câte un senator nu același fapt s'a întâmplat cu presa și mijloacele de difuzare în massă, conduse de o stângă incorectă, sub o firmă liberală.

Abia s'a cunoscut rezultatul alegerilor care a adus majoritatea democraților în Senat și o campanie furibundă de cea mai clasică agitație de "tip comunist" a fost declanșată împotriva Casei Albe și a unor personalități americane cu funcții de răspundere în Administrație. Sinistrul episod al Watergate-ului este pomenit din ce în ce mai des, fără a se ține seama că 1986 nu înseamnă 1974 și în Departamentul de Stat nu tronează Kissinger.

In acțiunea de subminare a politicii americane, presa de stânga urmărește două scopuri: Atacarea politicii Președintelui Reagan și intimidarea noilor aleși în Senat. Presa de stânga - profund anti-americană în scopurile urmărite- încearcă să compromită pe cel mai valoros președinte din ultimul timp.

Ce caută să se impute administrației?

Un pretins negoț de arme cu Iranul, care a avut drept scop eliberarea unor ostateci americani din mâinile teroriștilor musulmani și ajutorarea luptătorilor anti-comuniști din Nicaragua, a fost pretextul declanșării celor mai deșănțate atacuri.

Abuzul și iresponsabilitatea acestei prese, au fost criticate recent de Guvernatorul Democrat al Statului New York, Mario Cuomo, iar Președintele Reagan într'un interviu dat revistei americane Time, a calificat pe ziariștii necinstiți "rechini".

Este într'adevăr de neconceput, cum este posibil ca un ostaș care calcă un ordin să ajungă în fața Curții Marțiale, iar un ziarist care dezvăluie secrete de stat, atacă pe președintele țării și se amestecă în treburile securității statului, dezvăluind prin publicare, secrete, care pentru orice altă persoană constituie un act penal, să nu poată fi tras la răspundere.

Ce vor în fond ziariștii de stânga?

Să oprească orice ajutor dat luptătorilor anti-comuniști, să cunoască mijloacele de luptă secrete, anti-comuniste, să fie înlocuiți marii strategi ai securității Statelor Unite: Seful C.I.A., Seful Casei Albe și Principalul Consilier pentru Apărare al Președintelui.

Işi poate cineva închipui că la ora aceasta Gorbaciov ar dori mai mult?

Publicului american i se ascunde adevărul de potențialul militar al Cubei și de numărul de militari cubani, trimiși de comuniști în toate țările unde s'a instaurat cu forța un regim comunist, pentru a lupta împotriva populației acestor țări.

Publicul american nu cunoaște masivele cantități de arme și echipament de război pe care Rușii le descarcă zilnic în Nicaragua. Nici numărul teroriștilor din brigăzile comuniste internaționale, antrenați în centre speciale. Ce caută soldați din țările Pactului dela Varșovia și palestinieni în armata sandinistă?

Se vântură pe toate canalele de televiziune și pe toate undele de radio proteste împotriva sumei de 100 milioane de dolari votate de Congresul american pentru armata de eliberare a Nicaraguei, dar nu se suflă o vorbă de miliardele aruncate de Ruși pentru revoluția comunistă mondială, în care Nicaragua este o verigă din lanț.

S'a distrus Angola, se distruge Etiopia, ard munții din Afganistan, se sapă temeliile celui mai civilizat stat din Africa, și totul este acoperit de o tăcere complice.

Se atacă însă cel mai lucid Președinte american, închizându-se ochii dela întreaga corupție din Uniunea Sovietică.

Când oamenii de știință albi se zbat să găsească cele mai bune soluții de ridicare a standardului de viață a populației de culoare învățându-i tehnica producției și realizarea profitului în întreprinderi, pentru a-i deprinde pe băștinași să-și rezolve singuri necesitățile de bunuri, comuniștii incită la cel mai degradant rasism al negrilor împotriva albilor.

Nici despre aceasta nu scrie presa de stânga.

Ajuns la marginea prăpastiei însă, comunismul nu mai poate fi salvat nici de tăcerea complice, nici de minciună, nici de violență.

Desnodământul final îi stă în spate ca o piatră de moară. Pierirea lui este inevitabilă, dar omenirea va mai plăti cu sacrificii, eliberarea ei de această stafie care umblă prin lume. □

Efemeride

Trecerea dela dictatură la democrație cere o perioadă mai îndelungată de timp, până ce oamenii se dezmeticesc din vechea strânsoare în noua stare, se eliberează de frică, de tensiunea permanentă a autocontrolului, de obsesia urmăririi pas cu pas. Ea solicită un nou gen de interpretare a evenimentului cotidian, cu precădere pentru politică, unde apare un factor inexistent și de neconceput în dictaturi: opoziția.

A critica fără teamă de urmări, a cere înlocuirea regimului fără să fi aruncat în închisoare, a denunța corupția conducătorilor fără grija că nu te mai întorci acasă, lucruri normale pentru lumea liberă dar care îngrozesc numai gândind la ele pe cei din lumea condusă de comuniști.

Eliberarea de sub tiranie, este trezirea dintr'un lung și groaznic coșmar în care se vor găsi mâine (pentrucă va veni un Mâine) cetățenii țărilor din Europa captivă, din Răsărit. Cum vor reacționa ei, trezindu-se liberi, se va vedea atunci. Vor privi apatici la acest dar care le sosește prea târziu ori vor zgudui pământul cu freamăte de bucurie?

Va fi zborul vulturesc spre înălțimi sau o realitate prozaică asemenea descrierii făcută de Vasile Alecsandri despre dezrobirea țiganilor?

Când romanticul poet dela Mircești i-a dezrobit pe țigani și le-a dat câte doi galbeni să-și sărbătorească bucuria, anunțându-i că sunt oameni liberi, unii mai bătrâni au venit nedumeriți la el și l-au întrebat -"Si acum ce facem conașule?"

Dacă la șocul eliberării se vor adăuga și tulburătorii de ape, oamenii de nimic, pozând în false victime, demagogii, refulații de tot felul scăpați de orice zăgaz, tăbărînd pe bietul cetățean cu sacul de promisiuni, în goana oarbă, venală, după voturi, vom avea sumbra perspectivă a bietului Român liber de mâine, înăbușit de caracatița politicianistă.

E prematur, ar zice unii să anticipăm perspective pesimiste!

Elixirul libertății vor zice alții, va birui peste toate și va tonifica nația!

Ar fi minunat, dar o sinsitră farsă de alegeri ținută de curând în numele unei mari organizații din exil, a demonstrat o gravă infantilitate politică la unii alegători și o maladivă venalitate la candidați.

Alarmantele fapte, ar trebui cunoscute de Românii liberi: refulați politici, gălăgioși ca nimeni alții, urăsc pe Ceaușescu și comunismul, nu animați de un ideal altruist, ci numai pentru faptul că nu sunt ei în locul lor.

Românii din lumea liberă, la începutul exilului, aveau în mijlocul lor personalități care cunoșteau meseria politică, erau oameni politici. După peste 40 de ani de dictatură comunistă, vechii oameni politici au dispărut și nu au mai putut fi înlocuiți. Exilul românesc a fost invadat de centodocți, care împing întreaga activitate românească spre un arogant proletcultism.

Cu încetul, își face loc a treia fază a reeducării comuniste, cu ținta precisă: exilul românesc și oamenii lui de bază.

Figuri lombroziene cu apucături de țurcani și bogdănești, își suflecă mânecile și apucă de gât pe pașnicii Români liberi, care vin să întărească șubreda cazemată a exilului.

Activistul de partid, îmbrăcat în echipament cumpărat din talciocul politicianist, își exersează pumnii -inactivi, de când a plecat din țară- în plexul anemiat de diasporă al foștilor luptători din cruciada împotriva bolșevismului. Exercițiul continuă împotriva supraviețuitorilor dela canal, în aplauzele demagogului care se visează un viitor Ceaușescu al României libere.

Este grotesc și tragic!

Dacă aici unde nu sunt de împărțit nici ministere, nici consilii de administrație, nici furnituri pentru armată, nici sinecure, nici....nici....orbirea pasiunilor și a vanității a ajuns la acest sub-nivel omenesc, ce vor face mâine acești indivizi dacă vor mai fi primiți în țara eliberată?

Se minte cu nerușinare, se calomniază, se amenință, se corupe! Totul pentru...nimic.

Amestecați de-a valma, s'au prins în joc și unii preoți. Cu știință, cu neștiință? Vom vedea!

Degradantul spectacol al circului politicianist din exil, nu mai poate continua. Ori i se pune capăt de cei puțini, rămași încă cinstiți în idealurile lor față de neamul din care se trag, ori moare de inaniție de membri și odată cu el se vor îngropa și multe speranțe ale Românilor din lumea liberă și ale celor din țară, care au fost înșelați din nou.

Structura Românilor din afara țării, este cu mult schimbată față de trecut. O bună parte a emigrat din motive economice și nu este interesată de soarta celor rămași în țară. O altă parte, destul de numeroasă din care foarte mulți cu studii superioare și bună pregătire profesională, stă pe margini, așteptând să vadă jocul teatrului politic. Acest joc politic, degradat dela an la an, începe să devină penibil și oamenii ocolesc desmățul politicianist. Copleșiți de viiturile mahalagiste, cei câțiva oameni de bine care vor să mai facă ceva, sunt izolați și reduși la neputință.

Continuă marea massă românească să rămână în continuare spectatoare sau pune mâna pe mătură și făraș?

Chiar nu se mai poate salva nimic?

CRONICA VREMII

NOTE DESPRE AFACEREA IRAN

—Ion BOIERU—

''Afacerea Iran'' a luat proporții care depășesc capacitatea de cuprindere a omului comun. Este absolut imposibil să desprinzi o linie de politică serioasă în această formidabilă încâlceală de acuzații, suspiciuni pasionale și judecăți pripite, desfășurate într'un climat de circ și ridicol, prezentat ca o formă de moralism civic și politic.

Ca analiză a unui fenomen politic, (prin care se înțelege, aici, toată complexitatea de factori care participă la spectacol, văzuți sau invizibili) se vor putea desprinde concluzii pline de semnificație asupra lumii americane; dar, aceasta, după o perioadă de timp, adică după ce se vor contura mai bine tendințele, pozițiile și intențiile participanților.

Pe plan jurnalistic, ne putem permite chiar la ora actuală câteva comentarii pe marginea întâmplărilor.

Totul a pornit dela un ''fapt comun'', dela o acțiune diplomatică și politică, inițiată de Președintele Reagan, în direcția Iranului. Inițiativa aceasta a fost dată în vileag și exploatată de adversarii lui Reagan în toate formele și cu tot felul de acuzații anti-Reagan și cu tot soiul de invective și indecențe, care în primul rând califică pe cei ce le profesează. Căci, în afară de invective, judecăți superficiale și caracterizări indecente, atitudinile publice expuse cu aroganță și cinism, nu au putut fi motivate decât pe principiile unui fals moralism și pe o libertate anarhică, de care se cred îndreptățiți, să fie beneficiari, numai cei ce fac parte dintr'o categorie specială.

Chestia cu Iranul a fost prezentată fals, de către o anumită presă, opiniei publice. In loc de informații corecte și de analize critice ale faptului, această presă s'a transformat în birou de poliție și în tribunal popular - după modelul regimurilor comuniste. Această presă a aflat din ''surse oficiale'' sau ''ne-identificate'' despre ''crime'' și ''ilegalități'' comise de către Reagan, dar nu se oferă nici o probă evidentă și clară. Totul este bazat pe presupuneri și imaginație ziaristică. Congresul a format comitete speciale de investigații, președintele a cerut prin procurorul general, numirea unui consilier special pentru investigarea acuzațiilor aduse unor membri din Consiliul Național de Securitate. Cu toate acestea, presa anumită, fără să ofere dovezi concrete, continuă să atace și să acuze pe președinte și colaboratorii lui, prin intermediul unor ''reportaje'', care sunt investite cu puteri juridice de punere sub acuzare.

Si astfel de ''reportaje'' și informații din ''surse oficiale'' se lăfăiesc în formă obositoare peste tot, în scris, pe ecranele de televiziune și în emisiunile radiofonice. Căci sunt minciuni fabricate, acuzații nedovedite și judecăți personale sau de grupuri interesate, fără valoare judicială și morală.

De ce s'au ridicat acești matadori ai ''moralității'' împotriva Președintelui Reagan și cine sunt ei?

Răspunsul este simplu, de tot. Reagan a imprimat vieții americane în ultimii șase ani de guvernare, o direcție nouă, de refacere morală, de stabilitate economică, de consolidare a puterii defensive, de prestigiu politic și de clară orientare ideologică și politică în relațiile cu adversarul de moarte al Americii. Matadorii ''moralității'', care au apărut ca ciupercile după ploaie în piețele publice, sunt adversarii interni ai ideologiei pe care a promovat-o Reagan și prin care s'a realizat ''revoluția Reagan'' despre care am scris în coloanele precedente. Este coaliția pro-stângistă și liberală, aceea care țintește să facă vulnerabilă această revoluție și să oprească procesul ei, prin campania anti-Reagan, mergându-se până la atacuri personale și total nepatriotice împotriva președintelui. Asta demonstrează un climat moral haotic, în care trăiește o parte din presa americană, care fiind orientată spre stânga, nu crede și nu respectă valorile morale ale tradiției americane, pentrucă această presă pro-stângistă este în afară de aceste tradiții, și, prin aceasta, anti-americană și anti-patriotică. Stânga politică, oriunde ar fi în lume, n'are patrie, nu crede în națiune, și nici în valorile creștine. Așa se explică imoralitatea ei și uzul excesiv al libertăților, care-i ajută să creeze o stare de anarhie, de lichidare a ordinei politice și morale.

Presa și politicienii de stânga fac referințe la ligi și legalitate, în acuzațiile lor, dar intenția lor finală este să se întroneze legile și legalitatea ''lor'', a ideologiei lor; iar metodele lor de lucru sunt în opoziție radicală cu legalitatea existentă și cu principiile moralei creștine.

Unii dintre gazetari, ignoranți în probleme de ''politică'', luată în sensul bun, și nealeși prin votul popular, s'au ridicat pe tribune imaginare de ''dictatori'' și ''mentori'' naționali.

Scandalul creeat și difuzat - de stângiști și grupuri interesate - în chestia Iranului, își are explicația lui, dincolo de problemele legalității și moralității invocate. S'a urmărit demoralizarea opiniei publice și, în bună parte, s'a reușit, nu prin validitatea argumentelor și prin tăria adevărurilor prezentate, ci prin falsificare și denaturare. După aproape 2 luni de ''reports'' și acuzații publice, încă nu s'a prezentat nici un ''document'' care să susțină valabilitatea acuzațiilor - din partea stângiștilor. Acum se cunosc aceste acuzații înveninate și există organe publice de verificare. Nu ar mai fi nevoie de comentarii și condamnări, înainte de a se cunoaște rezultatele cercetărilor legale.

Cui ar putea folosi campania de denigrare a Președintelui Reagan, a politicii sale și a colaboratorilor săi, prin metode indecente și argumente nefundate, neverificate și de o calitate inferioară? Lăsăm pe ziariștii angajați în această operație să răspundă ei înșiși, după ce au fost limpezite toate lucrurile. Până atunci, le indicăm să urmărească presa occidentală din alte țări libere (Europa) ca să vadă maniera ziariștilor de acolo în tratarea ''afacerii Iran'' (inclusiv comportamentul jurnaliștilor americani). Poate gazetarii americani vor învăța ceva și le va fi de folos în viitor, căci este ceva deficitar în felul cum se face jurnalismul american, mai ales cel de stânga. De fapt, o școală de jurnalism, prin care se trece, pentru a învăța tehnica de lucru, nu este suficientă.

Pregătirea în problemele de cultură, istorie, economie, politică, sociologie, etc. este esențială și necesară pentru orice ziarist. Un ziarist fără cultură și pregătire în domeniul științelor sociale și politice, rămâne un simplu ''reporter'', care știe să culeagă informații, nu totdeauna importante, tocmai pentrucă reporterul nu are o perspectivă mai largă. Au apărut, pe ecranele de televiziune ''reporteri'' de faimă internațională, în postură de pigmei - prin maniera de a lua interviuri, căci demonstrau o imensă lipsă de pregătire culturală, psihologică, și, bineînțeles politică și filosofică. Unii reporteri sunt simpli iscoditori de clasă inferioară, care încearcă să obțină răspunsuri de mare succes și senzație.

Acest soi de jurnalism este una din sursele necazurilor în care trăiește lumea de azi, căci în loc de limpeziri și ținută etică, avem confuzii, încâlceli de minte și lipsă de onestitate și bun simț. Opinia publică are nevoie de surse corecte de informații și judecăți de valoare ale unor oameni cu răspundere morală, pe lângă o pregătire și educație care să legitimeze intrarea lor în arena publică. Nu este nevoie în lumea de azi, de ziariști inculți, imorali și impertinenți. □

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

ISSN 0705-8365

Redacția și administrația:

P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L6
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832

NOTE SI COMENTARII

SOCIETATEA ACADEMICĂ ROMÂNĂ LA 30 DE ANI

Se împlinesc anul acesta 30 de ani dela întemeierea ''Societății Academice Române''.

La acest popas sărbătoresc, se cuvine, credem, a scoate în evidență realizările acestei instituții românești de peste hotarele țării.

Inființată în anul 1957, din inițiativa Msg. Octavian Bârlea, ca răspuns la persecuțiile guvernului dela București împotriva scriitorilor și artiștilor de toate categoriile, ''Societatea Academică Română'' a strâns în jurul ei, tot ce avea exilul mai bun și mai select, dela începutul ei. Dincolo de apartenențe politice, confesionale, ideologice, scriitorii și artiștii români de peste hotare, și-au dat o mână frățească, aderând cu toții la această instituție de cultură, pentru a salva țării lor de baștină, atât un trecut glorios, cât și un viitor frumos, ce ar fi fost altul, dacă România n'ar fi ajuns, datorită trădării dela Yalta, în orbita comunistă. Dar se vede că, acesta ne-a fost destinul, ca să mărturisim, pentru țară și neam, de peste hotare. Si, în acești 30 de ani de existență ai Societății Academice Române, am mărturisit-o, ca nimeni alții. Si aceasta se datorește în primul rând, cooperării tuturor celor ce au aderat, dela începutul-începutului, la această organizație, cărora, între timp, li s'au alăturat și cei mai nou veniți printre noi.

Că, ''Societatea Academică Română'', a împlinit un gol bun simțit în structura exilului nostru, de asta, nu ne mai îndoim. Ne îndoim însă, de buna credință a celor ce, pe un motiv sau altul, au rămas în afară, și nu credem că le face cinste. Exilul nostru a însemnat o biruință pentru tot ceea ce este românesc, când, în anul 1957, a pus bazele acestei organizații. Bună sau rea, această instituție românească din exil, a mărturisit timp de 30 de ani, credința noastră nealterată în tot ceea ce este mai bun și mai frumos în literatura noastră, și în același timp, tuturor celor ce și-au închinat viața artei, liberă și nesupusă principiilor marxist-leniniste.

Eliminarea textelor originale, începând cu marele nostru poet, Mihai Eminescu, a cărui DOINA, nu mai face parte astăzi din antologia poeților români, este și va rămâne, în veacurile veacului, cea mai adevărată dovadă a imbecilității unui regim dictatorial, cum n'a cunoscut niciodată, istoria poporului nostru.

Iată deci de ce, luând ființă, acum 30 de ani, ''Societatea Academică Română'', a fost și rămâne singura instituție românească de peste hotare ce mărturisește pentru mult obiditul nostru neam.

Ce a realizat această instituție românească din exil până acum?

23 de volume din cea mai prestigioasă revistă a exilului nostru: REVISTA SCRIITORILOR ROMANI, în care și-au găsit loc, cei mai populari autori români de peste hotare.

In afară de asta, au apărut sub auspiciile aceleeași edituri, o seamă de documente, incluse fiind în : Acta Historica, Acta Philosophica et Theologica, Acta Philologica, Acta Scientiarum Socialium tipărite în limbi de circulație universală, ca: engleza, franceza, germana și italiana.

Tinem să remarcăm, cu această ocazie, că, anual, au loc sub auspiciile acestei organizații, întâlniri la nivel înalt, la care-și dau contribuția tot ceea ce exilul nostru are mai de preț, precum și cărturari străini.

Preluând conducerea, atât a Revistei Scriitorilor Români, cât și a Societății Academice Române, Dl. Constantin Sporea, a dovedit, cu vârf și îndesat, că merge pe linia trasată de înaintașul său, Monseniorul Octavian Bârlea.

In afară de asta, în editura respectivă, au apărut un număr important de cărți și extracte, printre care, menționăm: ''Cenușa visărilor noastre'' de Horia Roman, ''Leagănul gândirii'', de Radu Enescu, ''La apus de cuvânt'' de A. Bodisco, ''Profetul'' de Kahlil Gibran, și încă multe altele...

Ne facem datoria de a sărbători cu această ocazie, jubileul a 30 de ani, ai ''Societății Academice Române'', cea dintâi organizație românească din exil, ce a spus NU, dictatorilor din România lui Nicolae Ceaușescu, cei mai mari dușmani ai adevăratei culturi, liberă și independentă.

Nicolae NOVAC

Dintr'o greşala tipografică continuarea articolului

"ROMÂNII ŞI REPUBLICA"

al D-lui Horia Stamatu în pag. 3-a a ziarului a apărut

sub titlul "Repetiţie generală"